

I-A. Naționalism Sinteze, Memorii .1918-1940

---

1) Petre P.Suciu , "Țărănismul si doctrinele de import",

P.N.Ț.,Bibl.de educatie cetățeneasca,nr 4,Conf.,6 febr.'36.,1-33 pag.

(L.D.Vezi la dosar TĂRĂNISM,contextul)

Suciu / '36

▣ Naționalism

"Multe lucruri se pot spune pentru a preciza elementele esențiale care definesc naționalismul.Unii accentuiază ideea de rasă,alții pe aceea de tradiție, alții pe aceea de activitate comună și alții ,însfîșit,consimțământul zilnic de a trăi și de a activa într-un anumit mediu național.[...]

Pe oricare din aceste elemente s-ar întemeia naționalismul ,un lucru este cert : că naționalismul nu este altceva,în ultima esență ,decît preocuparea fiecărui grup național de a persevera în a fi, de a se păstra cu nota lui specifică și de a nu îngădui ca adăsurile pe care,fatalmente,le aduce trecerea timpului să altereze caracterul lui specific fundamental.[...] Doctrina naționalistă nu poate fi altceva decît o doctrină a specificului fiecărui grup național."

"Pe cînd doctr.democr.armonizează viața popoarelor,excitarea cu orice preț a șovinismelor produce momentan o atmosferă de frenezie și de afirmare în fiecare țară ,dar,fatalmente,prin ciocnirile ce vor urma, vor semăna moartea tocmai acolo unde și-au închipuit că aruncă sămînța fecundă a vieții ." "Generalizarea principiilor democratice aduce pacea,pe cînd șovinismul excesiv provoacă războiul."

▣ "Principiul naționalităților"

din sec XIX ,căruia îi datorăm prima noastră încheiere de viață liberă,nu a fost altceva decît "aplicarea principiului democratic nu numai față de indivizi ,dar și față de popoare , ca grupuri naționale ."

"Ce a fost altceva proclamarea dreptului pentru micile popoare ,in special,de a trăi ca națiuni libere ,decît proclamarea puternică ca, între drepturile omului ,se găsește și acela de a trăi ...
Suciu / '36

---

2) Ștefan Zeletin, "Burghezia română",1925

▣ Naționalismul eminescian

▣ Naționalism xenofob

▣ Naționalismul burgheziei

▣ Naționalismul eminescian

/"Spiritul reprezentativ ,care a desăvîrșit la noi ideea naționalistă , este poetul Eminescu.

Membru al Junimii,dar bătînd căile sale proprii ,pe alături de dogmele magiștrilor , el prezintă naționalismul cu toate multiplele sale trăsături : istoric,romantic,pesimist; sentimental,iubitor de neam,religios,streinofob.

Toate aceste trăsături alcătuiesc un tot sufletesc :starea sufletească de jale pentru trecutul național curat,distrus pentru totdeauna de noul stăpînitor." (pag.227)

/Reprezentanții de mai tîrziu sunt personalități strălucite ,care prin puterea și căldura cuvîntului lor

,au știut să prefacă acest mod de gândire într-un curent puternic.

Zeletin/

▣ **Naționalism xenofob**

-Spre deosebire de vechea reacțiune junimistă ,care era deasupra deosebirilor de naționalitate , noua reacțiune naționalistă este streinofobă,în deosebi antisemită.[!!!]

Atît de mult s-a accentuat în noul curent această notă,încît părea a da caracterul principal al naționalismului ,deși alte nevoi de natură socială o determinaseră .

-Ura împotriva străinilor e un fenomen general la începutul oricărei burghezii.Și Anglia și-a alungat odată evreii.

Și în Grecia democratică negoțul a fost introdus de străini(meteci)...

Dar streinul care vine dintr-o țară industrială înaintată,într-o țară agricolă înapoiată ,aduce cu el o formidabilă forță de distrugere :capitalismul.

Și atunci furia tuturor se dezlănțuie împotriva străinilor...(p.230- 31)

- Naționaliștii văd noua ordine socială prin prisma vechiului suflet rural.

...dacă boierul era "bun român",el trata mai bine pe țărani săi !...

...dacă oligarhia ar fi neaoș românească...ar avea mai multă înțelegere .-

naționalismul reacțiunii cere ca acest stat să nu-și împumute organizația dinafară,

ci să și-o derive din sufletul poporului și respectul trecutului." (pag.232)

-Idea naționalistă a cucerit un număr impunător de talente strălucite , care au creat o atmosferă de sentimentalism rural (poporanismul,socialismul gherist... (L.D. vezi la fișier Cultură)

Zeletin /

▣ **Naționalismul burgheziei**

Naționalismul reacțiunii trebuie deosebit de naționalismul burgheziei.

"Naționalismul burgheziei ,concretizat mereu într-un ideal național, cere un stat modern,unitar si neatîrnat trăind prin el însuși " .[!!!]

Zeletin / 1925

---

3) Ștefan Zeletin,"Neoliberalism",1926

▣ "Naționalismul "

▣ Naționalism burghez .

▣ Naționalismul reacțiunii .

▣ Reprezentanți români

▣ "Naționalismul "

"Un nume pentru două atitudini opuse (mai recent , o a treia,imperialistă) față de evoluția socială"

Naționalism =iubirea neamului propriu înaintea altor neamuri, sub forma unui crez politic (sec.XIX)

/Crezul politic-se poate deosebi radical (ex.C.A.Rosetti-M.Eminescu)

Ambii naționaliști,dar de concepții opuse, ce prăpastie între ei !

Naționalismul burgheziei   Naționalismul reacțiunii   (pag.199-211)

Zeletin/neo

▣ **Naționalism burghez .**

Nașterea conștiinței naționale ,a sentimentului de solidaritate națională , este răsunetul sufletesc al luptei de încheiere a burgheziei naționale.

/Lupta împotriva dominației străine ,pentru independență, cu cerința unității și omogenității naționale ,este primul gest de afirmare națională pe care îl cunoaște istoria.
/Leagănul acestui naționalism este Franța.Acest naționalism nu face deosebiri între națiuni -mari sau mici - și le recunoaște tuturor dreptul la neatîrnare și autodeterminare.Marele rol jucat de acest prim naționalism burghez.
Naționalismul burghez are în vedere națiunea prezentă, este ideologia Partidelor liberale și a devenit o realitate.

Zeletin neo / 1926

▣ **Naționalismul reacțiunii .**

În perioada contrarevoluției ,oamenii trecutului plămădesc o nouă ideologie naționalistă. Ea are câteva caracteristici:

a)Este "istorică" (contra burgheziei considerată aistorică)

Cultivă teoria evoluției lente,"organice",din instituțiile tradiționale ale trecutului.

b)Este idealistă,romantică (idealizează trecutul)

c) Este religioasă,creștină.

Acest naționalism s-a născut în Germania romantică,a trecut în Franța postrevoluționară și s-a răspândit în diverse țări în curentul anti-capitalist.

Naționalismul reacționar,cere derivarea din trecut,

este ideologia Partidelor Conservatoare și este un deziderat teoretic,abstract.

Zeletin/neo

▣ **Reprezentanți români**

/ În România,naționalism burghez,pașoptiștii,figură reprezentativă pentru întreaga epocă :**I.Brătianu** , contribuind la realizarea unității naționale,omogenizare și neatîrnare. (recurs istoric,argumente,exemple)

/ Naționalismul reacțiunii,aceleași trăsături ca cel german.Purtătorul de cuvînt este **Eminescu** (Iorga susține că ar fi Kogălniceanu!) care a desăvîrșit ideologia naționalistă în toate direcțiile. Au contribuit la răspîndirea acestei ideologii :**Maiorescu,Carp, Rădulescu-Motru,Simion Mehedinți,N.Iorga** ș.a.

Zeletin neo / ' 26

---

4) M.Manolea, "Rostul și destinul burgheziei românești", 1941

▣ **Funcțiunea românizării economice**

▣ **Eșecul românizării burgheze.**

▣ **Naționalismul tineretului.**

▣ **Naționalismul totalitar**

▣ **Naționalismele provinciilor românești**

▣ **Funcțiunea românizării economice .**

(naționalism și burghezie.Capit.IX.)

/ Naționalismul românesc.Frontul extern și cel intern.(p.258-259)

/Lupta externă împotriva intereselor străinătății și **lupta internă** pentru cucerirea pozițiilor românești (de la evrei)

▣ **Eșecul românizării burgheze.**

(p.262-267)

În 20 de ani dela unire ,burghezia românească ,mai ales cea liberală,

a creat o atmosferă de xenofobie [!!!] ,agitînd naționalismul economic ,

dar făcînd f.puțin.Bilanțul este mai mult decît mediocru,"mult zgomot pentru nimic" Greșelile

datorate mediocrității conducătorilor economici :

n-au încercat să ridice întreaga burghezie românească și să intereseze întreaga intelectualitate românească la această operă, limitându-se la membrii PNL.

nici BNR, nici alte bănci, nu s-au sfiit să ajute pe străinii din țară, finanțând în cea mai mare măsură industria și comerțul ovrlesc. Naționalizarea n-a interesat pe aspirații burghezi orășeni, această politică nu a avut un suflu de generozitate, nu avea o doctrină... "De altfel, partidul liberal n-a avut de când există un singur teoretician,

și un singur gânditor doctrinar, iar acei care - ca Lovinescu și Zeletin - au arătat o mare înțelegere pentru misiunea istorică a acestui partid, au fost tratați cu cea mai perfectă incomprehenșiune de conducătorii lui." (p.264)

Manoilescu/

▣ Naționalismul tineretului.

/"Paralel cu acest naționalism lipsit de orizont și rodnicie trăia viu celălalt

naționalism :naționalismul tineretului.România contemporană a cunoscut astfel **două naționalisme**

care s-au dezvoltat fără legătură și fără simpatie unul cu celălalt, într-un raport de incomprehenșiune și de antinomie."

(Este straniu de relevant cum Eminescu prevăzuse drept dată la care poporul român își va croi un drum potrivit tradițiilor sale, anul 1921.Mișcarea de renaștere naționalistă din România, are ca dată de naștere 1922.)

Manoilescu/ 41

▣Naționalismul totalitar.

[**Atenție LD !: Zeletin contrapune naționalismului liberal și reacționarismul conservatorilor, naționalismul totalitar.Antiteza lui M.M.este între liberali și tineretul naționalist.**]

El a atras atenția asupra acestui fenomen din 1923 ("Revista Vremii"),și în primul său discurs parlamentar (1926)

Concluzie:"Tot ce am cercetat pînă acum ne arată că **naționalismul burghez** este astăzi **depășit de naționalismul totalitar**,iar Europa divizată a burgheziei este depășită de Europa unită, pe cale de constituire." [1941] (p.263-269)

[Atenție L.D.urmează capit.privind tehnica românizării .Consider acest ultim tronson din lucrarea lui ca un adaus grăbit și oportunist al lui,în anul 1941.]

Manoilescu/1941

▣Naționalismele provinciilor românești

/ Pe vremea cînd domnea concepția liberală, numai "*marii reacționari*" visau la ridicarea neamului prin perfecțiune și înălțare sufletească.Scriind rîndurile acestea,simțim cum crește în noi suflul marilor reacționari ,dela moldoveanul **Eminescu** pînă la bănățeanul **Aurel Popovici**.Cu o mare mîndrie moldovenească adăugăm la aceștia,pe alți doi moldoveni :**Vasile Conta** și **A.C.Cuza**. A amintit aici doar pe "*reacționarii prin vocație*" , nu "*reacționarii prin destin*"(Carp,Catargiu,Marghiloman) Ceeace s-a numit "idealismul moldovenesc" ,a fost un realism de oameni de Stat care,nelăsîndu-se zăpăciți de atmosfera veacului lor,Au căutat drumul de mîntuire în perfecțiunea sufletului național.

/ **Muntenii**,au fost robii unui verbiaj liberalist amețitor ,care i-a împiedicat să vadă în adîncuri."Realismul " lor,a fost valorificat mai mult pe teren economic și de politică concretă.

/ **Ardelenii** -cu excepția lui Goga - au fost și au rămas aderenții și...victimele ideologiei democratice, primă fază în evoluția gândirii politice.

"Gîndirea reacționară constituie astfel în România un curcubeu care pornește din Moldova și se arcuște --sărind peste Muntenia și Transilvania- pînă în Banatul lui Aurel Popovici" (p.397)

M.Manpoilescu / '41

5) N.Bădulescu , "Apărarea muncii naționale", 1940

[Vol.III."Zece ani de domnie.."] (p.183-210) (referent la Serv.Studii BNR)

▣Concurarea muncii românești

/ Apărarea muncii naționale cuprinde măsurile luate pentru ocrotirea elementului românesc în lupta dusă cu elementele străine din afara granițelor românești , cu excepția agriculturii care este concuroasă doar de elementele minoritare, în unele regiuni locuite de sași,unguri,sârbi,etc.

/ Concurarea românilor de către străini,în industrie și comerț,devine delicată după război. Odată cu alipirea noilor provincii, moștenim o minoritate etnică f.puternică din p.d.v.economic, care are în stăpânire o mare parte din averea națională.

(statistici,exemple ,procente ,privind raportul dintre rom.și minorități.)

(Vezi fișier Minorități)

Bădulescu/

▣Legislația ocrotirii muncii românești

Măsurile luate pentru apărarea și întărirea elementului românesc.

1)Legea pentru protejarea muncii indigene. (început 1930)

/ Legea migrațiilor(11apr.1925),nu a putut stăvili migrația străinilor în România.

De aceea ,la începutul anului 1930 ,s-a considerat necesară pentru a stăvili migrarea străinilor ,pentru munci ce puteau fi făcute de români.

Legea prevede:/supușii străini nu pot intra fără aprobarea Minister.muncii și avizul Comisiei migrației (înființată în1925);

/ La acordarea autorizației,se va ține seama de ocrotirea muncii și intereselor naționale.

/ vor fi oprți supușii străini care vor să exercite o muncă ce poate fi făcută de elementele naționale.

/supușii străini stabiliți înainte de 1914,și cei aflați în țară în 1930, pot primi prelungirea contractelor.

/Dacă un străin dorește să înființeze o întreprindere,i se acordă livretul.

2)Legea pentru utilizarea personalului românesc (16 iul.'34)

/După experimentul de 4 ani,s-a văzut că nu erau suficiente măsurile.

/Este ca un corectiv ,care să asigure ascensiunea elementelor rom.

n toate categoriile de personal(80%),în Consil.de administr,(50%) etc.

/Pentru întreprinderile cu legătură directă cu apărarea naț., norme vor fi mai riguroase.

3)Legea ptr.pregătirea profes.și exercitarea meseriilor ,din 30 apr.'36

/S-au unificat legile din toate provinciile.

(Dă fel de fel de statistici,peu a urmări efectele legii,peu fiecare an.1934-1937)

Bădulescu/ Concluzii. (209)

Bădulescu / '38

---

6) D.Gusti, "Știința națiunii",

(Encicloped.Rom.,1938, Vol.I,p.2-)

▣Națiunea

/"Națiunea este o creațiune sintetică voluntară,o unitate socială,care reprezintă un sistem voluntar cu o motivare cosmică,biologică și psiho-istorică ,cu voința socială drept causa movens a procesului de naționalizare și cu manifestările creatoare ,pe tărîmul sufletesc ,economic,juridic și politic ,al vieții naționale,care formează cultura națională." (p.18)

O națiune se dezvoltă de regulă pe un pământ anumit, pământul patriei. Există popoare care se nasc pe un pământ anumit, continuând o viață străveche, imemorabile. Astfel este poporul românesc, popor carpatic. / Considerarea integrală a națiunii trebuie să țină seama și de dezvoltarea istorică a națiunii. Națiunea își găsește motivarea și în trăsăturile psihice și ambianța sufletească a colectivității.

▣ Știința națiunii

Știința națiunii va determina politica și etica națiunii.

Gusti / ' 38

7) Sabin Manuilă, "Populația României", [1930], 1938

[Enciclopedia României, Vol. I, p. 147....]

Criterii la recensământul din 29 dec. 1930

Neamul. Criteriul subiectiv. Declarația liberă a fiecărui cetățean, prin care declara că se simte solidar prin legături istorice, sentiment, aspirații.

▣ Repartizarea neamurilor pe provincii și mediu urban/rural

(p. 148)

Nr.	Provincia	Total locuit.	Români	Unguri	Germani	Ruși	Ucr. Rut.
1	România	18.053.000	71,9	7,9	4,1	2,3	3,2
	Urban	3.632.000	58,6	11,2	5,3	3,4	1,5
	Rural	14.421.000	75,3	7,1	3,8	2,0	3,7
2	Oltenia	1.519.000	97,5	0,2	*	*	*
	Urban	198.000	91,7	1,0	1,5	0,3	*
	Rural	1.321.000	98,4	*	*	*	*
3	Muntenia	4.028.000	93,4	0,8	0,5	0,2	*
	Urban	1.093.000	82,3	2,8	1,6	0,5	*
	Rural	2.935.000	97,6	0,1	*	*	*
4	Dobrogea	811.000	44,2	0,3	1,5	3,4	*
	Urban	193.000	52,3	1,0	1,3	3,6	*
	Rural	618.000	41,6	*	1,6	3,3	*
5	Moldova	2.427.000	89,8	0,9	0,3	0,3	*
	Urban	591.000	70,8	1,1	1,0	0,9	*
	Rural	1.836.000	95,9	0,8	0,1	*	*
6	Basarabia	2.864.000	56,2	*	2,8	12,3	11,0
	Urban	370.000	31,0	0,1	0,8	27,1	5,2
	Rural	2.494.000	59,9	*	3,1	10,1	11,8
7	Bucovina	854.000	44,5	1,4	8,9	0,9	27,7
	Urban	227.000	33,0	0,3	14,7	1,2	13,9
	Rural	627.000	48,7	1,8	6,7	0,8	32,8
8	Transilvania	3.218.000	57,6	29,1	7,9	0,1	*
	Urban	516.000	35,9	39,8	12,7	0,4	0,2
	Rural	2.702.000	61,7	27,0	6,9	*	*

[Enciclopedia României, Vol. I], (p.167-168)
[**Atenție L.D. Vezi la fișier Etică întreaga lui demonstrație.**]

▣ **Spirit burghez la români ?!**

Pe terenul vieții politice : sentimentul de supunere față de majoritate și respectul față de obligațiile contractate. La români acest acord este f.vag. Legile nu se respectă. Nici de cei ce le fac, nici de cei pentru care se fac. Aceasta este o reflectare a spiritului individualist subiectiv, ca un titlu de mărire și de glorie.

Pe terenul economic : libera concurență. La român, acordul este și mai vag. Libera concurență nu este intrată în moravurile poporului român.

"Românul cere beneficii pe baza dovezii că este român." sunt fiu al țării ...deci trebuie să am o parte de beneficiu...

Pe terenul social : inițiativa individuală, suprema virtute a progresului.

La români, acest acord este aproape inexistent.

"Gestul inițiativei individuale, în scopul de a susține progresul social prin întreprinderi riscate și prin invenții, este cel mai plăpând vlăstar al sufletului românesc."

Rădulescu-Motru / '38

▣ **Spiritul românesc**

Școala românească, cu programe de împrumut, a urmărit să educe viitori cetățeni cu inițiativă, și a ajuns la contrariul: sufletul tinerimii noastre (1937), stă într-un complex dezacord cu spiritul burghez.

Tinerimea română nu fuge de muncă, dar o vrea în "condiții speciale", fără "concurență", care să se răsplătească nu după produs, ci după intenții.

"Tinerimea noastră, în contra spiritului burghez, care consideră pe om o forță producătoare anonimă, vrea să facă din omul muncitor, un membru al marelui naționalism românesc ortodox, căreia Dumnezeu i-a hărăzit pe vecii vecilor să muncească pe pământul pe care-l locuiește."

Atitudinea tinerimii este datorată corpului didactic, al școlilor în care această tinerime a fost crescută, și pe care statul le-a organizat în spirit burghez.

Adică Statul român a impus școlilor sale, prin programe, spiritul burghez, dar acest spirit a fost trădat de însuși corpul didactic.

"Sub mantaua naționalismului, membrii acestui corp didactic au strecurat în inima tineretului tendințe antiburgheze." Unii prin propagandă directă, alții prin toleranță pasivă. "Mentalitatea tinerimii noastre, nu este un accident romantic, ci o fatalitate ereditară." (p.167-168) Rădulescu-Motru / '38

---

9) Paul Negulescu, "Constituția României", 1938

[Enciclopedia României]

[**Atenție L.D: analiza comparativă a celor două constituții anterioare (1866, 1923), cărora le relevă caracterul individualist, favorizând pe străini.]]**

P.P.Negulescu /

▣ **Constituțiile individualiste**

/Constituțiile anterioare **au redus prerogativele regale**, cu formula "regele domnește dar nu guvernează" **Au dat înființare parlamentului**, deși România nu avea o viață națională burgheză, neavând o burghezie românească, deși nu avea o opinie publică deci nici o viață parlamentară autentică. **S-au rupt de trecut**, schimbând caracterul agrar-țărănesc, în unul burghez. **Erau constituții individualiste**, care au asigurat **predominația burgheziei capitaliste, a plutocrației**, devenind **un stat de clasă**, în condițiile în care, la noi, această clasă este străină. [!]

▣Burghezimea străină-beneficiar

"**Această burghezime străină a fost ,din 1866 ,beneficiara așezărilor politice din 1866 și 1923[...]**"

Principiile de libertate proclamate de cele două constituții,nu puteau decît să păgubească țărănimea ,elementul cu adevărat românesc abia ieșit dintr-o robie economică.

Cînd s-a știut de marea libertate acordată străinilor,ei au venit din toate părțile,în această bogată țară,unde legea favoriza pe străini [!!!] și nu apăra pe băștinași.[!!!]

PPNegulescu / '38

---

10)Liga Apărării Naționale Creștine,(președ.A.C.Cuza)

C.Zotta,N.Tulceanu, în "*Partidele politice din România.Istoricul și programele lor.*",1934

▣Steagul cu zvastică

A fost înființată la **4 martie 1923** ,sfințind cel dintîi **steag cu zvastică** ,în catedrala Sfintei Mitropolii a Moldovei,la Iași.

▣Naționalism creștin românesc.

Programul Ligii își are obîrșia în **doctrina naționalismului creștin românesc**, a prof.A.C.Cuza,cunoscut sub denumirea de "cuzism",propagat de 44 de ani .

...În **1889** ,prof.se adresa intelectualității: "să ne întoarcem la o mai puternică și mai fierbinte **afirmare a naționalității noastre**, mai ales față de străinii din sînul ei, care nu-i putem asimila " Opera de seamă a prof.A.C.Cuza , "**Poporația** " cuprinde **principiile de bază ale cuzismului**.

/ Fruntași de bază ai LANC :prof.Cătuneanu (Cluj),Manea (Roman), Robu (Rădăuți),V.Prelipceanu,av.Pralea,prof.Cîrlan,dr.V.Trifu,ș.a. Av.I.V.Emitian (șeful Satului Major al "batalioanelor de asalt " *)

-----
* După 1933,după modelul hitlerist din Germania,s-au organizat,cu următoarea ierarhie: decuria (10 oameni),Centuria (100 oameni,10 decuri),Batalionul de asalt (toate centuriile). (p. 17-18)

ACCu za / '23 -'33

---

11) Partidul Național Agrar,(președ.O.Goga)

C.Zotta,N.Tulceanu, în "*Partidele politice din România.Istoricul și programele lor.*",1934

▣Programul PNA

(p.44-49)

/O fracțiune a P.P.,întrunindu-se la 10 apr.'32.Programul.

Acest program [apr.1932] a suferit ulterior unele modificări esențiale , (Cf."Țara Noastră" 1933): [Numerotare L.D.]

-România, românilor !

2)În ordinea politică :"**Vrem România a Românilor .**"

"Pretindem ca stăpînirea politică,economică și culturală a națiunii alcătuitoare în Stat, să se afirme dezrobîtă de orice amestec parazitar.

3) "Pentru aceasta cerem:**schimbarea constituțiunii** [.....]

4) "Vom schimba legea administrativă pentru a ne asigura **dominațiunea politică a românismului** [.....]

-Proportionalitate numerică !

5) "Cerem :aplicarea principiului național în **proportionalitate numerică**, la toate funcțiunile de Stat și la toate întreprinderile particulare din România.

"Aplicarea **proportionalității numerice** la institutele superioare de învățămînt.

6) " **Încadrarea minorităților** într-o ordine de Stat legală,conformă stării lor numerice.

Supravegherea contactului minoritar cu țările vecine ,

ale căror infiltrații au o continuitate pe teritoriul nostru,

excepționînd firește pe cei care au votat Unirea [aluzie germanii] și a căror legătură cu țara e garantată de însăși situația geografică a statului român.

-Revizuirea cetățeniei

/ Reintegrarea în patria de origină a tuturor străinilor [aluzie evrei]

introduși prin fraudă în țară, necetățeni în sensul tratatului de pace,

cari nu-și pot legitima existența lor aici prin prisma unei necesități de stat.

Goga / '32-'33

12.Manifestul Guv.Tătărăscu,22 nov.'37

("Dimineața",24 nov.'37) [Documentar ISISP ,p.383-389]

▣ Ocrotirea muncii românești

/Toate aceste reforme vor fi călăuzite de crezul naționalismului constructiv.

"Acțiunea de **ocrotire și de promovare a muncii românești**, legiferată pentru prima oară sub

guvernarea trecută,va fi complectată prin noi măsuri luate ,cu respectarea convențiilor

internaționale și menite **să asigure elementului românesc drepturile ce-i revin ca element**

majoritar în viața statului național."

▣ Minorități băștinașe : colaborare solidară

Această acțiune **lasă neatinsă toate posibilitățile de dezvoltare a minorităților etnice**

băștinașe,integrate azi în viața statului întregit./ Respectarea ,în cadrul legilor ,a libertăților ,a

limbii și a credinței lor,rămîne pe deplin asigurată.

/ Chemăm minoritățile conlocuitoare la o colaborare solidară.

PNL/ '37

13.P.P.Negulescu, "Destinul omenirii ",1938

Fundația pentru literatură și artă "Regele Carol II",1938 Vol.I-IV

[**L.D.Voi încerca ,printr-o analiză comparatistă,să detectez similarități doctrinare,analogii episodice,elemente de imitație și originalitate ,pentru a putea diagnostica mai corect esența curentelor naționaliste din România.**

De aceea am introdus în fișier capitolele despre totalitarism.]

▣ Programul inițial al P.Muncit. Germ

▣ Pangermanismul .

▣ Spațiul vital.

▣ Mein Kampf

▣ Arianismul

▣ Rasa ariană pură.

▣ Cap.II Puritatea raselor și puterea lor creatoare

▣ Conștiința națională.

▣ Conștiința națională rasistă

P.P.Negulescu / vol.I

TOTALITARISMUL

/ A) Fascismul italian (Cap.VIII,p.289-362)

\B) Național-socialismul (cap.IX,p.263-480)

Totalitarism= neologism pus de curînd în circulație,aplicat **doctrinelor și regimurilor noi** apărute după război.(Cf.Joseph Barthélemy),avîndu-și origina într-o **declarație faimoasă a lui Mussolini** (28 oct.1925):

<nimic în contra statului,nimic în afara statului,totul în stat.>

O asemenea concepție pune Statul mai presus de orișice,
opunîndu-se atît vechii autocrației,cît și a democrației.[....]

▣Național-Socialismul

(Capit.IX)

Ca și fascismul italian,național-socialismul a fost o reacțiune.

Dacă fascismul s-a ridicat contra comunismului,[!!!]

nazismul s-a ridicat contra tratatelor de pace,

a înălțat steagul liberei expansiuni a poporului german,în numele rasei ariene.....]

▣Programul inițial al P.Muncit. Germ ,

febr.1920,Anton Drexler (pe care P.Naț.Soc. l-a păstrat fără modificări) :

1)Cerem ca ,pe baza dreptului de autodeterminare,**toți germanii să se întrunească într-o singură Germanie Mare.**

2)Tratatele de la Versailles și Saint Germain trebuie să fie **înlăturate.**

3)Cerem **țări și pămînturi (colonii)** pentru a hrăni poporul nostru și pentru a stabili **excedentul nostru de populație.**

4)Nu poate fi **cetățean decît numai** acela care e tovarăș de popor (**Volksgenosse**) **al nostru.**
Nu poate fi tovarăș de popor al nostru ,decît numai acela care este de **sînge german,fără deosebire de confesiune.**

Nici un evreu nu poate fi dar tovarăș de popor al nostru.

5)Acela care nu e cetățean ,nu poate trăi în Germania decît cu **titlul de oaspete** și trebuie să se **supună legilor pentru străini.**

6) Numai cetățeanul are dreptul să decidă asupra conducerii afacerilor Statului și a legilor lui.**Orice funcție publică**,de orice natură ar fi, **în Reich,în State și în comune**, să nu poată fi exercitată **decît de cetățeni.**

7) [...] Cînd nu-i stă în putință să hrănească întreaga lui populație,cei ce aparțin altor națiuni, **(ne-cetățeni)trebuie să fie expulzați din Reich.**

8) Trebuie **să se interzică orice imigrare de ne-germani** .Cerem ca toți ne-germanii care au pătruns în Germania după 2 august 1914, să fie siliți să părăsească imediat Reichul. [...]

23)Cerem lupta legală în contra minciunilor politice conștiente, și a răspîndirii lor prin presă.
Pentru a permite **crearea unei prese germane...**etc etc..

(vezi fișier Democrație /Dictatură)

P.P.Negulescu/'39

- Pangermanismul =rasism arian

Programul nemodificat al P.național-socialist ,politica externă preconizată de Hitler în "*Mein Kampf*",cerea ca **germanii de pretutindeni să se unească în Germania Mare,** țări și pămînturi pentru a hrăni poporul german.

La **Congresul pangermanist** (Passau,iun.'33), președ. **Steinacher** declarase că generația tînră **dela Marea Baltică la Delta Dunării,din Bucovina pînă în Tirol,din Silezia pînă la Eger, aderase la mișcarea pangermană.**

/ Pentru răspîndirea acestui crez,la **Universitatea din Lipsca**,se înființase o catedră de "**teoria raselor**", cu menirea **să dezvolte doctrinele care dovedesc "superioritatea rasei germane,asupra celorlalte rase și națiuni."** (Cf."Curentul",9 iunie'33)

/ Aceasta stîrnise **mari reacții** în diverse state."*New-York Herald Tribune*"spunea că asemenea proiecte presupuneau **anexarea la Reich,a tuturor teritoriilor** în care

"**rasa aleasă**" ar fi avut o cît de mică minoritate,adică **teritorii din Europa orientală Finlanda,**

Lituania, Letonia, Estonia, Polonia, Rusia etc... (Cf. "Universul", 27 aug. 1933)
PPNegulescu / '39

▣ Mein Kampf

-Spațiul vital pentru germani

/ Hitler anunțase în "**Mein Kampf**": < **Politica externă a unui stat rasist, trebuie să asigure rasei**, pe care o grupează în hotarele sale, mijloace de existență pe această planetă [...]

Numai un spațiu îndestulător pe acest pământ, asigură unui popor libertatea existenței.>

(argumente, citate, comentarii, privind spațiul vital, în doctrina hitleristă)

Hitler: < **Mișcarea rasistă [din Germania] n-are să se facă avocatul celorlalte popoare [LD!], ci să lupte pentru al său.** [...] politica noastră viitoare nu trebuie să se inspire dintr-o sentimentalitate rasistă cosmopolită și neroadă.

În deosebi, noi nu suntem jandarmii bietelor popoare mici, [LD!] atît de bine cunoscute, ci **soldații propriului nostru popor.**

De aceea, noi, național-socialiștii, nu trebuie să ne oprim la așa ceva. [LD!]

Dreptul la pământ și la teritorii devine o datorie, atunci cînd un popor mare pare condamnat la ruină din cauza lipsei de întindere. Și mai ales cînd nu e vorba de un popor negru oarecare, ci de Germania, mama întregii vieți, mama întregii civilizații.>

P.P.Negulescu/'39

-Idea supremației etnicului

/ Propaganda consideră această operă a lui Hitler, **Biblia politică a poporului german**. Mai recent, la 20 febr. 1938, Hitler a rostit un **discurs în Reichstag**, care arată cît de adînc este ancorată în cugetarea național-socialistă **ideea supremației etnicului**:

< Timp de 15 ani poporul nostru a avut să sufere de opresiunea ce rezulta din consecințele celui mai mare dezastru din istoria noastră.

Timp de 15 ani noi am fost **obiectul pasiv și fără de apărare al violenței internaționale** [...]

Pînă la 30 ianuarie 1933, lumea aștepta, cu resemnare, o îmbunătățire dela o acțiune a Statului [...] **privirea germanilor conștienți nu se mai îndreaptă - poate pentru prima oară în istoria Germaniei - către Stat sau către economie** [...]

ci către substanța eternă, care este baza Statului și economiei [...]: **etnicul.**>

Dacă în doctrina fascistă, accentul este pus pe statocrație, văzînd în stat rațiunea existenței unei națiuni, **doctrina nazistă nu împărtășește această concepție.**

Roger Bonnard ("Le droit et l'etat dans la doctrine nationale- socialiste", 1936, jurist, prof. la facult. de drept din Bordeaux) :< **Doctrina naț.soc. dă ca punct de plecare sistemului său politic așa numita Volksgemeinschaft, adică poporul constituit în comunitate.**

Totul [...] pornește din el, se leagă de el, își găsește în el rațiunea de a fi [...] >

P.P:Negulescu/'39

-Poporul –realitate biologică , etnică

Național-socialismul nu consideră poporul ca o abstracțiune juridică, ci ca o realitate biologică. [LD!] Ei dau noțiunii de popor o accepțiune etnică, care are la bază **conștiința de rasă**. A conștiinței de rasă, nu a celei de naționale, [LD!] care înseamnă totalitatea supușilor unui stat, chiar cînd sunt de rase deosebite.

După ei, atît logic, cît și natural, cît și cronologic, poporul (ca noțiune etnică) este anterior statului. (argumente, exemple, citate, teorii privind rasele)

-Rasismul=inegalitatea raselor

/Naț.soc.și-au luat documentarea din cărțile teoreticienilor inegalității raselor, în frunte cu **Gobineau și Chamberlain**. Hitler le reproduce destul de exact ideile în "**Mein Kampf**".

El consideră rasa ariană creatoare prin excelență de cultură și civilizație :

< [...] Tot ce avem astăzi dinaintea noastră ca **civilizație** [...] este **rodul aproape exclusiv al arienilor**. [...] ei au fost **singurii întemeietori ai unei omeniri superioare** [...] reprezintă **tipul primitiv** a ceea ce înțelegem sub numele de om.

Arianul este Prometeul umanității ; scînteia divină a geniului a țîșnit în toate timpurile din fruntea lui luminoasă ; el a aprins totdeauna focul , care, sub forma cunoașterii ,lumina noaptea ce învăluia misterele [...] Dacă l-am face să dispară,o profundă obscuritate s-ar coborî din nou .asupra planetei;în cîteva veacuri ,civilizația omenească ar dispărea și lumea ar deveni un deșert .>

PPNegulescu / '39

- Rasa ariană pură.

Cum ar putea dispărea arianul?! Primejdia -spune Hitler - se ascunde în amestecul imprudent cu rasele inferioare [LD !] , de care este silit să se slujească.

Arianul se poate simți ispitit să intre în anumite legături de sînge cu ele, rezultînd **progenitura corcită**, care nu mai are trăsăturile rasei pure.

Și ,din generație în generație,calitățile eminente ale rasei scad.

... **Așa apar și dispar "civilizațiile"** diferite pe care civilizația ariană le creează.

(Hitler dă ex. rasa japoneză,care trăia anchilozată și care,sub influența ariană, s-a revigorat,rasa galbenă nefiind în stare să evolueze prin ea însăși)

...Hitler spune:<**Dacă am împărți omenirea în trei specii : cea care a creat civilizația ,cea care a păstrat-o în depozit și cea care a distrus-o,numai arianul ar putea fi citat ca reprezentînd pe cea dintîi.**>

După el,**majoritatea popoarelor** nu au fost decît **depozitarele civilizației**.

În lumina acestor date,Hitler preconizează care trebuie să fie **destinul arienilor** ,în general,și a **pop.german**,în special,avînd în vedere că ...**arianul trebuie să folosească munca oamenilor de rasă** : <N-a fost din întîmplare că **cele dintîi civilizații s-au născut acolo unde Arianul a întîlnit popoare inferioare , le-a subjugat și le-a supus voinței sale.**> [LD !]

P.P.Negulescu/ Vol II,1939

Conformismul/ Rasa/Spre un nou Ev mediu? /Dificult.și îndoeli/

Criza civiliz./Pesimism/Optimism/Declinul Occid./Criza morală

Alfred Loisy ("La crise morale du temps présent et l'éducation humaine",prof.de Ist.relig.,1937?)

<**Caracterul ,cu naivitate dar cu îndrăzneală antiștiințific al rasismului apare în recenta interdicție ,pentru orice german ,de a concura la premiile Nobel. [LD!] Nu trebuie să existe pentru un german altă știință decît aceea care contribuie să sprijine ,față de toți,în contra tuturor,și înainte de toate în contra adevărului,mitul rasist.**>(p.12)

▣Teoriile rasiste versus teoriile interracialiale

/Gobineau/Lapouge/Ammon/Chamberlain /

/A.R.Walace /Andre Siegfred /Sinclair Lewis /

/Theodor Geiger/Max Wundt/Ludwig Bauer /

[LD: este adevărat, cât zgomot în sec. XIX, dar cît zgomot în prima jumătate a sec. XX !
Remarcabil mi se pare faptul că în lumea "inteligenței" românești aceste idei circulau, erau cunoscute, împărtășite,contestate și asimilate de curentele și doctrinele politice.]

..Cît zgomot au făcut ,la jum.sec.trecut,**teoriile "rasiste" ale lui Gobineau,Lapouge, Ammon,Chamberlain** și urmașii lor imediați.Acele teorii au căpătat o mare importanță în doctrina lui Hitler,și în ultima vreme și a lui Mussolini.

...**A.R.Walace** ("Le darwinisme"),apoi **Charles Nicolle** ("La biologie de l'invention",)

contestă punctul de plecare al rasiștilor contemporani,privind existența rasei privilegiate a arienilor. Ei nu cred în existența raselor pure . Mai degrabă apreciază încrucisarea interracială,care a și produs civilizații remarcabile.

(exemple,autori,citate,comentarii,polemici)

...**Andre Siegfred** ("Les Etats -Unis d'aujourd'hui") afirmă :< **Poporul american e pe cale să creeze o societate cu totul originală ,a cărei asemănare cu a noastră tinde să nu mai fie decît**

superficială. Poate că e vorba chiar de **o nouă vîrstă a omenirii**, **aruncînd în istorie continentul european**, [LD!] care nu mai poate fi animatorul ei, ca **un ideal aparținînd deacum încolo trecutului**. Iar această originalitate a formelor de viață, [...] pare a fi **rezultat al amestecurilor etnice** care, de un veac încoace, au luat pe teritoriul lor proporții nemaipomenite în alte părți ale lumii. >

Siegfried, ca să arate împestrîtura etnică americană, înșiră în ordine alfabetică naționalitățile "americane": englezi, scoțieni, scandinavi, germani, în **primul val**.

Sud-est europeni, în **al doilea val**. Africani, armeni, cehi, bulgari, sîrbi, chinezi, croați, cubanezi, indieni, francezi, maghiari, mexicani, portugheji, români, ruși, spanioli, turci, **al patrulea val** ș.a

...**Sinclair Lewis** descrie un personaj din romanul său: < *Martin Arrowsmith era [...] un american anglo-saxon tipic*, ceea ce însemnează că era **un amestec** ["amfimixie"] de:

german, francez, scoțian, irlandez, poate puțin spaniol, probabil puțin evreu, și desigur mult englez, această din urmă rasă fiind ea însăși o combinație de bretoni, de celți, de fenicieni, de romani, de danezi, de suedezi etc. > (p.52-53)

...**Theodor Geiger** ("Die soziale Schichtung des deutschen Volkes" 32, sociolog german):

< **Națiunea este istorie și suflet.** [...] **Atitudinea naționalistă** însă a unei mari părți din **adeptii partidului naționalist-german, este de-a dreptul a-istorică** [...] cum un popor mare [...] poate să-și piardă istoria și, prin urmare sufletul. >

... **Max Wundt**, ridicînd glasul, ne-a prevenit [1926] că **națiunea nu se întemeiază pe sînge, ci pe istorie.** [...] > (p.69)

...**Ludwig Bauer** ("L'agonie d'une monde"): < **Oamenii** [...] **siliți să abandoneze naționalismul, ei îl exagerează încă** [...] **Reduși să suprime frontierele, ei îngrămădesc în jurul lor ziduri încă mai înalte, și țipă ca să obțină modificări teritoriale.** >

S-ar părea că **totul în viața noastră se învîrte** în jurul a **două obiective**: o bucată de pîine și un loc la soare. Dar nu este așa. Nu ne ajunge să nu murim de foame și de frig.

Ne mai trebuie o idee, care să ne călăuzească și să ne înalțe. Ideea este cea care poruncește, în tot ceea ce facem. **Cristosul-rege** al Evului mediu, era o asemenea idee.

Drepturile omului, în epoca modernă; **Acum omenirea se află la o nouă răscruce și are nevoie de un nou crez. Dumnezeu, trebuie să îmbrace alte haine**, să devină, de ex. **clasă socială, sau națiune, sau stat.**

/ **Bolșevicii ruși** - spune Bauer - **n-au fost călăuziți de credința în Dumnezeu, ci în proletariat.** Idealul lor era ridicarea acestei clase sociale, **întronarea ei ca clasă conducătoare, transformarea ei în națiune, prin lichidarea burgheziei.**

De aceea au și pornit bolșevicii lupta împotriva religiei propriu-zise, de care nu aveau nevoie; precum se știe, ei au desființat toate confesiunile religioase, au interzis practica ritualurilor respective, au dezafectat bisericile, sinagogile și moscheile, dîndu-le alte destinații. **Conducătorii Rusiei sovietice** - deși, din motive diplomatice, se feresc să spună - că **rușii, fiind cel dintîi popor care a reușit să libereze omenirea de jugul capitalist, au misiunea**, care pentru ei este o obligație religioasă, **de a lucra mai departe în această direcție, spre a libera întreaga omenire de acest jug.**

Acesta este sensul **sforțurilor mari** pe care îl fac ei **pentru a propaga comunismul**,

pentru a-l înlesni triumful la celelalte popoare. Fără acest **mesianism**,

cu un incontestabil caracter religios, rușii ar fi trebuit să se mulțumească

cu ceea ce au izbutit în țara lor și să nu se ocupe de alții.

/ **Național-socialiștii lui Hitler** - spune Bauer - nu au fost călăuziți de credința în Dumnezeu, ci de credința în **poporul german, ridicarea sa ca națiune dominantă**, conducătoare, a omenirii, pentru că reprezenta **rasa ariană**.

Wotan, ca ideal al forței, ar trebui să ia locul lui Hristos, ca ideal al bunătății.

Ideea națiunii, astfel concepută, poate deveni **punct de plecare al unei noi mistici religioase. Germanii**, cei mai fanatici dintr-înșii, cred că **rasele omenesti nu sunt egale**, și că datorită raselor superioare este de a se ocupa de dezvoltarea omenirii.

Și cum, printre rasele superioare, **cea mai pură este cea ariană**, mai ales germană, această națiune are menirea să le conducă, iar pentru asta, trebuie să le domine.

- **Misticile naționaliste=autoritarism sau dictatură.**

Concluzia lui Bauer : Astfel **naționalismele depășesc marginile națiunii,transformându-se în mesianism,constituind o nouă religie.**

Această **nouă mistică mesianică**,împinge însă popoarele , care o adoptă sau o cultivă,către o **anumită formă de viață politică.**

Pentru a-și juca rolul,aceste popoare,**trebuie să fie tari.** Pentru a fi tari,**trebuie să fie omogene** ,în gândire și acțiune.Pentru a fi unitare,trebuie **să aibă o disciplină de fier.**Unitatea trebuie **să fie impusă**, nu mai este loc pentru libertate individuală.

Noua mistică mesianică duce la autoritarism sau la dictatură. [LD: !]

Atît **Rusia sovietică**,cît și **Germania hitleristă**,au **regimuri dictatoriale.**

(P.P.Negulescu,Vol.II, Cap.II.'39 ,p.40-70) (vezi fișier **Dictatură /Democrație**)

P.P.Negulescu/'39

Vol.II,Cap.XII,**Dificultăți și îndoeli.**

▣ **Conștiința națională.**

Ca și indivizii,**popoarele înclină a se supra-prețui.**Este o manifestare firească a **egoismului**,expresie psihică a **instinctului biologic al conservării,al iubirii de sine-**însuși,**tulpină afectivă primordială.**Din ea s-a dezvoltat **conștiința opoarelor**,sentimentul de **mândrie și orgoliu**,tinzînd la supraprețuire.Din ea a izvorît și **disprețul pentru alții**,pentru supremație .(grecii antici-față de "barbari" ;romanii-față de alte popoare ; popoarele creștine -față de păgînism ;)

Timpurile moderne au adus o **altă formă de diferențiere** între popoare :**conștiința națională.**Ea constă din **conștiința comunității de origine,de limbă,de obiceiuri,de instituții,de tradiții istorice**,și nu impunea o atitudine de supraprețuire.

Ca formă de diferențiere între popoare,**conștiința națională a tins** ,mai mult,la **independentă,la libertate**, față de statele multinaționale europene existente,în care nu exista egalitate.**În acest stadiu,conștiința națională a fost un factor de progres.**

(Vol.II,Cap.XII,**Dificultăți și îndoeli.**p.251-315)

P.P.Negulescu/ '39

/**Conștiința națională rasistă.**

Din nefericire,spre sfîrșitul sec.XIX,**conștiința națională a luat forme rasiste**, care împinge **unele popoare la supraprețuire**,care se cred de o **esență superioară**, unică rasă de creare de civilizație...cea ariană.

Supraprețuirea rasistă ,la popoarele la care se manifestă,duce la o **exagerare a orgoliului național**, cu tendințe exclusiviste și agresive,care pun în pericol chiar pacea lumii.

(argumente,citate din teoreticienii rasismului german,**Rust,Walter Frank,Goebels,Rosenberg**, ș.a.și a istoriografiei germane,)

"Supraprețuirea " națională, **nu este specifică germanilor.** Ea se manifestă și la alte popoare. (**indienii** din America se considerau popor "ales";un trib se intitulase chiar "*Singurii oameni*"; **caraienii** se considerau singura națiune ;**eschimoșii** care credeau că europenii au venit să învețe dela ei bunele maniere;**ungurii** care pretind că au pus stavilă comunismului (**fără să recunoască că acest lucru se datorează armatei române!**) dar...**nici una nu a luat forma impresionantă din Germania.** (p.254-255)

-**Abordare psihologică**

Nu este de mirare că unii **gînditori au simțit nevoia să-i denunțe.**

...**Edouard Claparède** (psiholog elvețian,prof.la univ.Geneva) la Congresul XI de psihologie (Paris,iul.'37) a motivat **necesitatea preocupărilor psihologilor** pentru aceste manifestări:**o dezadaptare** ,datorată unei **regresiuni funcționale**, provocată de un **hiperegoism național**, producînd o **psihoză** ,consistînd în **delir al măririi** (popoarele expansioniste) și **al persecuției.** (la popoarele vizate) [**LD !**] (p.271)

-Expansionism teritorial

/ **Fascismul italian**, vrea să facă din **Mediterrana un "Iac italian"**

/ **Național-socialismul**, vrea noi teritorii, pentru a-și hrăni populația. Dar ținuturile respective nu sunt pustii, sunt locuite de popoare care se vor apăra. (p.277-279)

...**Exemplifică și comentează** : Anschlussul cu Austria, mart.'38 ;

"Acordul" de la Munchen, nov.'38 care nu a oprit tendințele ;

Criza din martie '39, desmembrarea Cehoslovaciei.

...**Exemplifică și comentează** : discursul lui Mussolini, 25 mart.'39, la "*Forumul Mussolini*" (20 de ani de la fasciile de luptă), în care a spus că fasciștii nu mai vor să se vorbească despre "**legături între surori și veri sau de alte legături bastarde, căci raporturile dintre state sunt legături de forță**", reproșând Franței că nu a răspuns cererilor italiene privind Tunis, canalul Suez, Djibuti...; ocuparea Albaniei...

...**Exemplifică și comentează** răspunsurile lui Daladier și Chamberlain, Churchill ...

...Explică și comentează **politica expansionistă a Axei**, pornind de la principiul naționalității. Revine la opiniile psihologului elvețian Claparède, privind importanța educației tinereții generații.

14. Armand Călinescu, "Însemnări politice", 1916-1939,

Humanitas, 1990 (prefața și îngrijire Al. Gh. Savu)

[**L.D voi intercala portrete politice, elemente de doctrină, date f. importante, pentru fișierele problematice, sub formă de comentariu sau Notă.**] (p.165, 168,)

/Hitler – Gheorghe Cuza, înțelegere

[1 mai'33] (Guv. Vaida; Călinescu subsecretar Interne)

Nota Siguranței : **Gh. Cuza a avut o înțelegere cu Hitler**, mergând în Germania. Cu aceasta ar proiecta o mișcare anticomunistă în orientul Europei, și **ar ajuta formațiile de la noi cu bani**.

/Blumenfeld : îngrijorare

[17 mai'33] Blumenfeld îi vorbește cu **îngrijorare de mișcarea hitleristă și cuzistă**.

Știe că Mironescu și Călinescu sunt pentru reprimare, dar se teme de toleranța lui Vaida.

15. Grigore Gafencu, "Însemnări politice", 1929-1939,

Ed. Humanitas. 1991 (Ed. Stelian Neagoe)

▣ **Curentul naționalist în PNT**

▣ **Dreapta naționalistă.**

▣ **"Naționaliști" - "Țărăniști"**

▣ **Opoziția versus opoziție**

/Naționalismul vaidist

[10 oct.'35]

/PNT trece printr-o **criză adâncă de readaptare, la condițiile opoziției**.

3 fruntași polarizează curentele din partid, în **3 direcții diferite**. (vezi fișier PNT)

Vaida a determinat un **al treilea curent în partid, curentul naționalist**.

Supărat de "*constituționalismul*" lui Maniu, plictisit de excesul de țărănism al lui

Mihalache, Vaida căuta de mult o cale de retragere. Înșușirile sale de bun-simț și de omenie, i-ar fi putut îngădui să joace, între cei doi colegi, rolul unui prieten sfătos, clarvăzător, măsurat, chemat să potolescă atât intransigența morală a lui Maniu, cât și radicalismul abstract al lui Mihalache, apropiindu-i de realități.

Din păcate, temperamentul său "tînăr" (hrănit de anturajul tinerețesc și exuberant ai foștilor colaboratori), l-au împins spre o politică expusă tuturor exagerărilor, spre **naționalismul**

activ, exclusiv și intransigent al tinereții generații.

Național și naționalist, Vaida fusese totdeauna. Toate luptele vieții sale politice le dăduse pe

tema națională. De aceea s-a simțit atras să încalce ,din nou,un cal de bătaie care îl purtase prin atâtea lupte și izbînzi .

" Faptul că **naționalismul** ,cînd împinge la luptă împotriva unui stat asupritor,duce la **acte de eroism**,pe cînd atunci,cînd într-un stat liber,luptă în numele majorității împotriva unor **minorități**,poate duce la **excese și exagerări nedrepte** și nefolositoare,nu pare să-l fi împiedicat să alunece **pe panta unui antistrăinism și antisemitism** ,destul de ieftin,care i-au dobîndit ,numaidecît ,o mare popularitate în unele cercuri ,despre care ,însă,nu se poate zice că se potriveau cu convingeri sincere și cu atitudini consecvente."

" **Naționalismul vaidist** ,urmărind ,dela început,prin **exploatarea unor formule populare**,avantajii politice și electorale **asupra "constituționalismului "** lui Maniu și **"țărănismului "** lui Mihalache,**se deosebea,dar nu în bine**,de naționalismul primitiv,dar sincer,al "patriarhului " Cuza."

"Acest naționalism a mărit poate popularitatea ,**nu însă autoritatea politică** ,înăuntru și în afară, a dlui Vaida.Colaboratorii cei mai apropiați și activi ai lui Vaida, cu experiență electorală și deprinderi demagogice,au găsit formule de propagandă prin care **să atragă pe extremiști**,și să **îndepărteze pe oamenii cinștiți și măsurați**."
(p.327-329)

/ Radicalizarea "dreptei" naționaliste.

[oct . '35]

leșirea lui Vaida din partid și **retragerea sub cort a lui Maniu [LD !]** au contribuit la **"radicalizarea "** nu numai a partidului, ci a întregii vieți publice.

Grupările de dreapta ,**Cuza,Goga ,Vaida**,adună și **canalizează curentul** de dreapta * în matca unei **mișcări naționalisto-fasciste** de mare întindere.

* Notă -----

Partid de "**dreapta**" ,nu în sensul ideilor conservatoare,după cum "**stînga**" nu mai reprezintă pe liberali! Doctrinile noi nu se mai pun în slujba statului pentru a menține ordine și cumpănă dreaptă ,tradiții și libertate.Ele pun statul în slujba unor sisteme politice,în care interesele unei pături sociale sau comunități de rasă sau credință, sunt apărute și împlinite în dauna altor interese și altor drepturi.

/Consecințele demagogiilor de "dreapta " -"stînga"

[LD:ca totdeauna,îmi place extrem de mult cum pune problema Gafencu .

Aș zice că-mi place cel mai tare dintre politicienii PNL]

Fiecare din aceste doctrine pleacă dela un p.d.v. drept - "naționalismul" - adică **stimularea energiilor ,credințelor și mîndriei naționale** ,nu poate decît întări puterea de rezistență a țării, după cum "**țărănismul**" ,**străduința de a avea la sate rînduială** ,lumină ,sănătate,întărește temelia ființei statului.

... "**Naționaliști**" și "**Țărăniști**" ,**înrauriți și de curentele din afară**,întrebuințează **argumente deosebite dar aceleași metode**. (vezi fișier Sistem de partid)

Ideologia îi desparte,demagogia îi alătură.[LD!]

De o parte se ridică **flamuri verzi**,de alta,se încolonează **cămăși negre** sau cafenii.

Și pe un front și pe celălalt,armatele defilează ,**șefii salută** de pe tribună cu brațele întinse,iar **invazia masselor în domeniul gîndirii politice** pregătește cîrmuiri unde

va învinge,ori anarhia ,în dauna ordinii publice,**ori disciplina "colectivă"** ,în dauna libertății.Lipsește oamenii cumiști ! " (p.229-232)

/Trei culori "naționaliste"

[LD: foarte aproape de propriile mele concluzii ! Luciditate și inteligență .

Oare acum se produce la Gafencu treptata rupere de PNL și alăturarea de cercul Călinescu ?]

[oct.1936] Toate au rămas la fel.**Guță e încă la putere**,al treilea an de cîrmuire.

De o parte,**partidele de "dreapta"** :oportuniștii lui **Vaida**,demagogii lui **Goga**, fanaticii lui **Codreanu** ;

De alta,**partidele** -fiindcă sunt mai multe -ce dăinuiesc sub numele "național-țărănesc"

"Dreapta se întărește : gogiștii la suprafață, Garda de Fier în adîncime ,vaidiștii în jurul

puterii. Curentul din afară le e prielnic.

/Extremismul internațional

Italia fascistă [...] a cuprins întreaga Abisinie în noul "imperiu" italian.

Germania hitleristă trece din "succes" în "succes" [...]

În Spania, înșingărată de cel mai cumplit război civil, forțele de dreapta [...] sunt pe cale să înfrîngă rezistența disperată a unei democrații care și-a irosit, în demagogie, în comunism și în anarhie, toată vloga și cele mai bune puteri.[...]

Gafencu : "[...] numai în măsura în care **un partid românesc va ști să scape de sub înrîurirea extremismului internațional**, stăruind în credințe ce par învechite, **el va izbuti să asigure țării** noastre singurul regim care-i poate da pace înăuntru și în afară." (el mai credea că acest partid ar fi putut fi PNȚ!) (p.333-334)

16 . Nichifor Crainic, "Zile albe,zile negre",Memorii (I),

Ed."Gîndirea",Bucur.,1991 ed.Nedic Lemnaru

[L.D. **Atenție! Vezi evoluția lui prin carlism,prin gov.Averescu,prin parlamentele PNȚ și al lui Iorga ;vezi etapele atitudinilor sale politice la ziarele "Gîndirea", " Cuvîntul"**

"Calendarul";"Sfarmă piatră" ; vezi colaborarea lui la gardă, la LANC, la PNA , etcetc vezi prietenia,apoi adversitatea lui cu Goga, ACCuza,Nae Ionescu,Șeicaru, Codreanu .

DarCrainic, naționalist get-beget , are un histrionism aparte în arăta cu degetul metehnele partidelor naționaliste românești.Nu contează că , la fel caatâția alți români, se consideră singurul om care a văzut limpede ! Dar emite o concluzie fără drept de apel : așa cum democrații n-au reușit să construiască o Românie democrată, nici naționaliștii n-au reușit să făurească o Românie naționalistă. Asta spune ori tot , ori nimic .]

▫ "Calendarul" : susținătorul naționalismului

1931-1932 . Noua domnie,urmărea instituirea dictaturii regale.

În jurul tronului,se formase o clică de afaceriști -camarila -

/Cine a vorbit ulterior că mișcările de dreapta au ucis democrația ,a mințit dela obraz.Democrația s-a nimicit singură ,prin lipsă de convingere și prin arivism sălbatec.[...]" (vezi fișier Sist.de partid)

/ Cu cine și împotriva cui să lupte? Pe cine să sprijine?

"Problema care mi se impunea ,era ca ,peste prăbușirea unei democrații sinucise, să ajut din răspuțeri **cristalizarea unui mare organism politic naționalist,**

de o moralitate desăvîrșită,în stare să regenereze viața statului cu orice preț"(p.234-237)

/ "În consecință,**"Calendarul" a susținut toate mișcările de caracter naționalist** și de reînnoire morală, **întemeiate pe ideea creștină:am susținut pe Octavian Goga ,despărțit de Averescu,pe Grigore Forțu,pe Corneliu Codreanu și pe A.C.Cuza."**

(Vezi fișier PNC-Goga)

/Eșecul naționalismului românesc

"Naționaliștii români au fost **la fel ca democrații români. [LD !]** Ba mai rău.

[...]mai multe **partide naționaliste** în stilul vremii de-atunci însemna **absurditatea absurdităților**.În România,**democraților nu le-a fost dat să realizeze democrația,** și **naționaliștilor nu le-a fost dat să realizeze naționalismul.** [LD !] [...]

naționaliștii s-au combătut și s-au urît unii pe alții,pretinzînd să refacă solidaritatea românească! " (Vezi pe larg la fișier G de Fier)

/Crainic:străduințele lui pentru unitate

"Am încercat să-i unesc fără nici un fel de interes personal..N-am pus nicicînd numele meu în joc,legat de vreo ambiție politică. Cheltuiam această trudă dintr-un fel de **estetism național** : pentru **bucuria de a vedea un organism puternic** care să încarneze idealurile românismului.Azi [L.D: după 1940 ? după '64 ?] ,cînd aceste mișcări zac sub cruce,**am trista satisfacție de a fi**

văzut limpede și bine încotro mergeau, oarbe de ură și dezbinare. **Conștiința mea morală e împăcată, năzuința mea de român va sîngera pînă în mormînt.**" (p.234-238)

()Asasinarea și procesul Duca

[LD:de câte ori citesc mărturii crude despre asasinarea lui Duca, mă tulbur .Cum a fost posibil nu asasinatul, ci **justificarea lui ,jubilarea chiar , atunci și mai târziu.?**

Chiar "creștinul" Crainic , cum nu i-a tremurat mâna când a scris aceste rînduri ?!

Și care să fi fost atmosfera reală a societății românești - în acest caz,a justiției – în acest caz de metodă naționalistă ?]

[29 dec.'33] Crainic, în redacția "Calendarului" ..La ora 10,30 a căzut ca un trasnet vestea asasinării lui Duca.Au plecat acasă. Noaptea ,pe la 2,30,bătăi în ușă :poliția.Doi agenți ,cu revolverele întinse,cu **ordin de arestare** (vezi obligatoriu fișier G de F)

[mart.-apr.'34]

..." **Procesul legionarilor se desfășura într-o atmosferă naționalistă de maximă exaltare.Fiecare acuzat ieșea și își rostea crezul cu flacăra tinereții. Sala vibra,Consiliu însuși se încălzea cu fiecare ședință.**

...**Rechizitoriul** -susținut de general C. Petrovicescu - a fost o "*capodoperă de curaj moral ,de judecată solidă și de ținută intelectuală*".Nu l-au interesat "dedesubturile" și "chițibușurile" crimei.**L-a interesat "fenomenul naționalist în sine "** și relațiile sale cu "**fenomenele similare " din Europa contemporană.**

Acuzatorul a ridicat din "stufăria secundară" a cercetărilor, existența unei "**generații noi** crescută în **fanatismul dragostei de românism**",iar de cealaltă parte, "**decrepitudinea vieții publice** ,rezistînd împotriva oricărei înnoiri ,prin orice mijloace. "

"Punîndu-se **de-a curmezișul drumului acestei generații ,ca unealtă a unor interese străine și potrivnice românismului, I.G.Duca a găsit ce a căutat.**

Crima e însă crimă și în concluzie,primul comisar regal special, cere condamnarea pe viață a celor trei asasini și **achitarea tuturor celorlalți, fără excepție.** "

()"Banchetul" naționaliștilor –după achitare

6 apr.'34.După procesul asasinării lui Duca (Vezi fișier G de F) și achitarea lui, Goga a organizat lui Crainic un banchet la restaurantul "Enescu" ,**pentru a încerca o strîngere de rînduri a naționaliștilor.**"Cu toată ura dintre ei, **au participat** într-adevăr, din **toate ramurile scorburosului copac.**" (Goga venise la proces ca martor a lui Crainic,dar avusese cuvinte bune și pentru legionari.)Situția naționaliștilor era următoarea :**gogiștii băteau** pasul pe loc ;**cuziștii** erau ca și morți, cei mai vii voiau să treacă la legionari ;**fortiștii** dispăruseră ;**gardiștii** ,cu toată dogoarea procesului,**erau încă interziși** (prin legea lui Guță Tătărescu)

()P.Totul pentru țară

...**Goga voia o fuziune cu legionarii**,rugîndu-l pe Crainic să trateze cu Codreanu. Lucrurile mergeau bine cînd,**Corneliu Codreanu a întrerupt brusc tratativele**,fără nici o explicație.În realitate găsisse o altă cale:schimbarea de nume în ...**partidul "Totul pentru țară "** sub președinția lui Zizi Cantacuzino. <S-a suit *scroafa-n copac !*>va spune despre sine jovialul general. De fapt ,absolut nimic nu se schimbasesub fațada nouă.Cum a admis așa ceva guv.Tătărescu ?! Să fi fost dorința de a împiedica fuziunea cu Goga !?

()Cazul Stelescu"

"Eu cred că **de la refuzul fuzionării cu Octavian Goga [LD ?!] se trage moartea lui Corneliu Codreanu și a căpeteniilor legiunii lui "**

"[...] **Un singur legionar a văzut** cît de greșit e drumul lui Codreanu și a avut curajul **să se despartă și să-i arate greșelile: Mihail Stelescu.**Dar a plătit-o cu moartea ,fiind împușcat și ciopîrțit cu topoarele.Oroarea nemaipomenită a crimei n-a împiedicat **marșul triumfal spre nimicnicie a "Căpitanului ."** (p.280-281)

▣ Institutul de studii naționaliste

[1934, apr.] Neizbutind încercarea de fuziune cu Goga, s-a gândit la **crearea unei platforme de întâlnire a unei elite naționaliste**. A creat **Institutul de studii naționaliste și creștine "Nicolae Paulescu"**. A alcătuit un statut, care n-a fost aprobat niciodată (reținut de Emanoil Bucuța, prietenul lui!) dar a funcționat cca 1 an, la redacția "Calendarului". A ținut conferințe despre Nic. Paulescu, cu adevărat naționalist, creștin, ascet și savant. **Legionarii au boicotat Institutul**, tinerilor nu le mai ardea de filozofie! Institutul nu a dat roadele nădăjduite. (p.284)

()Decemvirii și nicadorii – eroi naționaliști ?!

Visase și luptase ani de zile pentru această idee, insuflată tineretului. În locul ei, se ivise cea "monstruoasă a crimei, învăluită în fum de tămâie, pentru a nu i se vedea oroarea. În locul martirilor pentru o credință, **erau glorificați asasinii**, desenați cu aripi de înger în spate. "**Nicadorii**" și "**Decemvirii**" deveniseră **idealurile de eroism ale tineretului legionar**", această **mistificare barbară a creștinismului și a naționalismului**.
...A voit o generație nouă, care să ridice România, dar nu o "tovărășie singeroasă" care să "balcanizeze" numele țării. (Vezi fișier G de F) **Goga**, însă **insista să realizeze o fuziune**, fie și cu A.C. Cuza... (p.282-284) (Vezi fișier PNA-Goga)
Crainic /

()Crainic -Goga-Cuza

[1934] Goga insistă să realizeze o fuziune, oricare, pentru a-și mări partidul. Cu A.C. Cuza nu mai vorbea de câțiva ani. Crainic nu uitase că Goga a obținut pentru fata sa permisul de vizitare la pușcărie, și voia să-l răsplătească. I-a venit ideea să se înscrie în Liga cuzistă, și de acolo să militeze pentru fuziune, iar Goga să ia inițiativa alegerii lui. Cuza în Academie!

▣ Fuziunea LANC + PNA = PNC

[4 iul. 1935] **La Iași, s-a sărbătorit fuziunea**. Cei 2 președinți, Cuza "suprem", Goga "activ", după ani de dușmănie, își vorbeau prima oară pe peronul gării din Iași.
"Fuziunea a fost opera mea, programul, mai mult de jumătate, opera mea, tipul de organizație nouă, opera mea." (vezi fișier PNC-Goga)
"Abia trecuseră 5 luni dela fuziune și **mi-am reluat libertatea fără nici un regret** și nelăsând în urmă nici o părere de rău. Conducătorii partidului național-creștin au răsuflat ușurați -ca și mine. Dar **m-am achitat de datoria morală față de Octavian Goga**: [...]
I-am făcut un partid, pe care nici el, nici altul, n-ar fi putut să-i realizeze"

()Guv-Goga –unealtă a dușmanilor românismului

[nov. '37- ian. '38]
" [Goga] a înțeles să facă din **acest partid o unealtă în mîna dușmanilor românismului**, contra legionarilor. **Guvernul** prezidat de Goga la începutul anului 1938, **n-a fost nici pe departe un triumf al naționalismului [LD!]** ci înjugarea lui la **carul hodorogit al democrației. [LD!]**
Octavian Goga **s-a dat cu partid cu tot pe mîna lui Armand Călinescu** formațiune guvernamentală, cea mai hibridă din cîte se putea imagina.
Lui A. Călinescu nu i-a trebuit decît 40 de zile **să compromită naționalismul gogo-cuzist**, săpînd totodată **o prăpastie între el și legionarism "** (vezi fișier Carol II)

▣ "Sfarmă Pitară " : critica naționalismului existent

... "**Calendarul** " nu a mai putut ieși. Guvernul Tătărescu, guv. Goga-Cuza nu i-au dat autorizație (cel care s-a opus, a fost regele Carol: a aflat asta chiar dela el, cînd, în 1940, a devenit "sfetnic" al Tronului). În guv. Antonescu (în care a intrat) de asemenea!
...A scos altă revistă: "**Sfarmă Piatră**" (relatează istoria ei), sub direcția lui Al. Gregorian, care i-a reprezentat atitudinea. Trei ani cît a durat, revista **a criticat naționalismul românesc**

existent,vestejind "șefomania" ,"interdușmănia" ,"fumurile de grandoare arhanghelească" "crima politică", gogo-cuzismul - "monumente de mămăligă", "megalomania" lui Codreanu...

▣N.Crainic :Statul etnocratic

[LD: vezi și conferința cu același titlu ținută de el la Institutul Social, în 1923]

/La "Sfarmă Piatră" ,a publicat "**Programul statului etnocratic**" ,explicându-l număr de număr.**Program de naționalism constructiv**,cu idei de reorganizare a statului,cultură națională, viață socială,economică și politică.

Nu preconiza nici dictatura,nici partidul unic.

(Gîndurile lui au apărut în "*Ortodoxie și etnocrație*" ,după cum faza "Calendarului" ,a fost sintetizată în "*Puncte cardinale în haos*")

()Atacurile legionarilor și cuziștilor

Rezultatul ? : "Nici un "jidani",nici un "internațional-tărănist" și nici un liberal, comunist sau socialist ,**n-a fost batjogorit ca mine de presa legionară și cuzistă, dar mai ales de cei dintîi.**"[LD !] Ziarele legionare din provincie cereau **asasinarea lui** ;Ziarul "Buna Vestire" **i-a insultat** pînă și soția și copila. "Acest soi de a polemiza a întrecut în **josnicie ultimele abjecții** ce s-au vărsat vreodată de scoborîta presă românească. **La conferințele** pe care le ținea,**legionarii** se așezau în primele rînduri **intonîndu-și la nesfîrșit cîntecele** pentru a-l boicota.

La Soroca ,**cuziștii l-au întîmpinat cu bîte și cu jandarmii lui Inculeț.**

...Această campanie a culminat printr-un **ordin circular al lui Codreanu** către legionari,în care era **calificat ca <om fără caracter> și <trădător>.**

Codreanu îl amenința chiar că ușa lui va fi veșnic închisă pentru Crainic !

"[...]nu mi-am putut ține rîsul la această ultimă amenințare de copilărească megalomanie **Eu nu-i călcaseam niciodată pragul**,printre altele pentru că nu avea usă proprie.

În schimb,**el bătuse ani de zile pe-al meu**,profitînd din plin de cîte s-au găsit pe masa mea de scris.Era ca și cum un armăsar năsărîmb pe care l-ai hrănit bine ,
ți-ar spune într-un nechez:< *Nu-ți mai dau să mînînci*> " (p.294-295)

▣Asasinatele politice – balcanizarea României

[LD : total, total de acord cu Crainic.]

[nov.38] **Asasinarea lui Codreanu.**(vezi fișier G de F)

[21sept.'39 ; nov.'40] **Călinescu a fost asasinat ,la fel cu I.G.Duca.**

"A urmat **îngrozitorul masacru al aproape tuturor fruntașilor legionari** din lagăre, uciderea a doi, trei din cei liberi,și expunerea cadavrelor timp de trei zile în piața fiecărui oraș." "Firește,nici **generalul Argeșanu,executorul fiorosului masacru**,și nici o bună parte **dintre ceilalți asasini,nu vor scăpa cu viață.**"

"România sub regele Carol II atrăit o epocă de cruzime sîngeroasă."

"**România sub regele Carol II a trăit o epocă de cruzime sîngeroasă**fără pereche în istoria acestui popor.**Pornind dela dezdrobirea internă din ghearele străinismului parazit** [LD !] **românii s-au ucis unii pe alții aproape un deceniu**,dînd spectacolul fioros al unei **nebnii politice**,de care numai bulgarii s-au arătat deopotrivă capabili .

Domnia lui Carol II însemnează balcanizarea totală a vieții publice românești."

(p.299) (Vezi fișier Carol II, Etică)

▣ Prigonirea naționalismului românesc

"**A fi naționalist în România** ,adică a-ți închina viața ridicării neamului și țării tale, însemnează **a te așeza pe un pisc în bătaia tuturor furtunilor urii și a trăsnetelor răzbnării.** **Nimic nu e mai urîtă, nimic mai prigonită,și mai lovită decît dragostea supremă de românism.**" [LD !] :

Bălcescu a murit ofticos în exil; **Kogălniceanu,Alexandri**,au pribegit peste hotare ;

Eminescu a dus o viață de martir și a murit părăsit și nebul ; **Paulescu** a fost boicotat toată

viața, mai ales de colegii din medicină; **Iorga** a fost declarat nebun, în anii de superb naționalism; **A.C. Cuza** a trecut prin mii de injurii și purgatoriul unei mari înscenări juridice, acuzat de plagiat de un armean iudaizat. Să nu mai vorbim de cei exterminați. (p.305)

17. Panait Istrati, "Amintiri. Evocări. Confesiuni",

Ed. Minerva, 1985. Ediție, prefață, traduceri, note, Alex. Talex

[LD:rețin toată această polologie, numai ca să pot introduce în carte și o părre presupus sinceră și elevată din **tabăra "stângii"** (comuniste sau lecuite) față de naționaliștii români (codreniști sau steliști). La cât de puține se știu despre cominternismul apoi despre apostazia lui Panait Istrati – altfel caz foarte interesant – lucrurile pot fi înțelese greu. Dar pamfletele lui despre naționaliștii români sunt foarte interesante.]

▣ "Scrisoare deschisă ...cătredreapta"

[1935 ?] (p.192-200)

"Așa mi-a fost mie dat să **mă întorc cu fața către toate punctele cardinale.**

Dar nu din interes. Ci numai pentru ca conștiința mea să nu-mi spună vreodată că am refuzat, de-a lungul vieții mele, **să-mi plec urechea spre orice glas de deznădejde** ar fi venit, și **din orice direcție** l-ar fi adus vîntul.[...]

Un asemenea gest îl mai fac acum - cu multă liniște sufletească - și din cauză că **mă știu om care am păcătuit față de semenii mei .I-am nedreptățit.** Da, cîndva, **sfătuit de dogme, am voit să le tai capul**, fără să-i ascult. De-atunci, dogmele au murit. Eu am continuat să trăiesc. Și mi-am dat seama că sunt un om cu păcat. De asta spun că nu mi-i rușine să mă întorc cu fața și **să stau de vorbă chiar cu dușmanii mei."**

-Stelescu

..."Și pe drumul meu cel nou **a apărut**, săptămîinile acestea, **"Cruciada românilor"**, iar în această cruciadă **o rubrică** cu niște **"Sfaturi pentru tinerii care fac politică ."**

Nu s-a sfiit să cheme la el pe tinerii de la "Cruciada", ca să se privească în fundul ochilor, să-și strîngă mîna și să-și audă sunetul vocii.

L-a intrigat ruptura produsă în blocul care se credea aproape de "triumf", în ajunul "zădarnicului asasinat de la Sinaia". Nu-l cunoștea pe **Stelescu**, dar i se spusese că e **"un suflet sincer și curat"**. Ce urma să facă el ? **Urma să fondeze** (ca Lunian, Goga sau Argetoianu) **o altă grupare** (atunci este doar chestie de șefie), **sau va privi speriat la cangrena de pe corpul pe care îl abandona?**

*

Panait Istrati /:

-Calomniile naționaliste la adresa lui

Din parte-mi, iată :

" **1 . M-ați urît pentru comunismul meu.** V-am dovedit că **nu fusesem un comunist, ci numai un om.** Dar un om, nu un vierme. Dovadă că m-am separat de toți viermii și am rămas singur.

2. Internaționalismul meu. Ați trîmbițat în toată țara că **sunt un calomniator și un vînzător de neam.** Or, eu nu eram în vremea asta decît **un iubitor de oameni, adică doream binele omenirii întregi.** Spus-am eu cîndva că **doresc binele omenirii, cu prețul dispariției neamului meu ?**

Ferit-a sfîntul ! Dacă s-ar putea dovedi așa ceva, aștept să fiu linșat de toți acei care se numesc Istrati în nenumărate sate din județul Brăila [...]

...pentru acest românilism, **a refuzat să devină cetățean francez**, să primească premii, să poarte "Legiunea de onoare", să uite limba lui, să nu mai vadă meleagurile copilăriei ;

...cînd, prin '29, a fost ales membru al secției asiatice a "Instit. Internaț. de Cooperatie Intelectuală", **a refuzat, deoarece nu venea din ...Asia ci din Carpați!**

...cînd și-a dat seama că **"mai cald îmi ține o înjurătură românească decît o rece politeță occidentală"** **a rupt cu Occidentul și s-a întors la matcă, încă din 1930.**

... În sfârșit, a scris 18 volume în limba franceză, citite în 27 de limbi, cunoscute de cei care se întîlnesc cu Titulescu. "Și toți acești străini știu de la mine, nu de la voi, ce suflet are un român, și cum stă întins sub soare acest pămînt românesc. Și să dea Dumnezeu acestei țări oameni care s-o cinstească peste hotare mai mult decît am cinstit-o eu[...]"

3. "M-ați declarat că sunt vîndut jidanilor."

"Eu nu sunt filosemit, așa cum nu sunt filofrancez sau filoturc, fiindcă nu am nevoie de nici o "filie", ca să fiu om civilizată. Dar nu sunt nici antisemit, așa cum nu sunt anti-nu-știu-ce. Iar în ce privește vînzarea, apoi nu de mine ci de voi vorbește tot Bucureștii că luați bani de la evreii bogați ca să dați bătaie la cei săraci.

Dar cînd spun "voi", în cazul acesta înțeleg pe șefii voștri cei întinați, nu masa cea mult naivă. Și poate va veni o vreme cînd această masă va spînzura de același felinar, atît pe șeful scîrnăv cît și pe evreul canalie. (Rog frumos cenzura să nu-mi taie acest pasaj! Iată atitudinea mea." (p.197)

*

Panaite Istrate /

- De ce "cruciada românismului"?

"Care e atitudinea voastră?" Ziceți :<1. **Cruciada românismului** >

De ce a "românismului"?

"Mai întîi, nu vi se pare cam îndrăzneț ca un grup de persoane - oricît ar fi acestea de distinse - să pretindă că întruchiează toate simțirile românismului ?

Românismul e ceva care se întinde pe o suprafață de treisute de mii km.pătrați și care este f.divers. De pildă, românismul vostru e antisemit și antistrăin.

Ei bine, nu admiteți ca măcar un foarte mare număr de români să nu fie antisemiți, nici străinofobi, ba chiar să aibă oroare de orice "fobie", mai ales cînd ea este și eronată ? Și atunci, ce facem cu toți acești români? Va trebui, poate, să-i ucidem! "

-Xenofobia

"El nu poate exista decît ca sentiment personal [...] Oricine e liber să simtă o aversiune cînd dă mîna cu un evreu (cu un turc, un grec, un țigan, un ungur și așa la infinit), adică să fie xenofob. El poate fi un sentiment înnăscut, adică să n-aibă la bază nici un motiv de interes material, așa cum cineva nu poate să sufere mîncarea de morcovi sau praz. Dar atît! [...] bunacuvîința ne impune să nu strîmbăm nasul, cînd un evreu (sau altă nație) ne adresează cuvîntul.

Căci, după cum prazul nu e vinovat că nu s-a născut trandafir, tot astfel evreului nu i se poate reproșa că nu s-a născut român, descendent direct din Traian, ca dnii Cuza, Codreanu și alții."

-Dictatura

3. "Dictatura voastră, opusă democrației și parlamentarismului"

"Dictatura, oricare ar fi ea, e un semn de bătrînețe a organismului social.

Ea este sistemul care suprimă adversarului toate mijloacele de luptă [...]

Dictatura se instituie, nu fiindcă sistemul constituțional n-ar oferi destule mijloace de a pune fierul roșu pe cangrenele sociale, ci fiindcă o mică parte a națiunii - avidă de stăpînire și tot atît de nedreaptă - nu mai poate răbda în opoziție rîndul ei de a jupui majoritatea națiunii." [...] Rămîne să mai stăm de vorbă în viitor... (p.199-200)

18) Nae Ionescu, "Între ziaristică și filosofie"

Texte publicate în "Cuvîntul", (15 aug.1926- 26martie 1938) Editura Timpul, Iași, 1996

[LD: subtitlurile îmi aparțin, reprezentând o categorisire de concepte din gîndirea lui Nae Ionescu. Cu mici excepții (tot de nuanță, dar mai ales de consecință), sunt de acord cu opiniile lui. Este greu - dacă nu imposibil - să se măsoare influența cuvintelor lui Nae Ionescu asupra acțiunii legionare. Altele trebuie să fie dedesubturile (și dovezile)]

/Nu antisemiți, ci naționaliști !

[Cuvîntul,3 sept.'26] (polemica cu democrații) **P.d.v. al "Cuvîntului",a fost taxat în fel și chip.Cînd i s-a spus "antisemit",a reacționat categoric:"nu antisemiți,ci naționaliști".** Grijă pentru termenul propriu fusese jignită.

"Antisemit -aceasta este o **definiție prin negație**. Ar însemna că eu nu exist decît în funcție de dușmanul meu.Situație umilitoare și ,din punct de vedere tactic,primejdioasă.; a fi pur și simplu antisemit înseamnă a-ți crea din capul locului o poziție inferioară,trecînd în defensivă.**Naționalismul** e în schimb o **atitudine de afirmație: eu afirm drepturile la desăvîrșită dezvoltare a nației mele,în cadrul statului nostru,**și statornicesc că **celelalte neamuri au a se acomoda** nației majoritare."

"Conservarea puterii de viață a nației este însă economisirea energiei naționale.

Și acest principiu poate într-adevăr **să genereze o doctrină politică.**

Iată deci care este conservatorismul nostru. "(p.15-16)vezi fișier Democrație/ Dictatură)

Nae /

/Guvernul Duca :reprimarea extremismului !?

[17 nov.'33] **Noul guvern** și-a făcut intrarea în viață cu o declarație de care,de sigur,actul lui de naștere nu e străin și prin care **făgădueste țării reprimarea mișcărilor xtremiste. El a și trecut la acțiune** ,suspendînd alaltăieri un ziar și confiscînd ieri ,altul [...]

Nu ne vom opri nici asupra intenției guvernului de a "reprima" mișcările extremiste - ca unii din oamenii ce ne dăm seama că o asemenea operație este imposibilă.

Noi vedem în constituirea gov.Duca [...]gestul unui destin tragic."

...După cum se desfășoară evenimentele,**cecece presa democrată a cerut noului guvern - și a obținut - "nu este reprimarea mișcărilor extremiste[ex,mișcarea comunistă]ci reprimarea unor anumite mișcări extremiste [...]** în speță,nu poate fi decît **cel de nuanță antisemită** (p.159-162) (vezi detaliat la fișier Minorități,Evrei)

▣ Naționalismul –definiri și nuanțe

[19 nov.'33]

"Naționalismul ,ca doctrină politică,are două chipuri deosebite de a se înfățișa:

pe de o parte,în **aspectul său etnicist -încercarea de a crea un stat** ,de la punerea în valoare a puterilor spirituale ale națiunii majoritare ;

pe de altă parte ,în **aspectul lui** ca să zic așa **iluminist -încercare de a confunda națiunea cu totalitatea unui stat."**

..."Cînd un **Simion Bărnuțiu**,un **Eminescu**,un **Iorga**,mai tîrziu **Goga**,iar de vreo zece ani și **"Cuvîntul"** ,vorbesc de națiune ,**ei se referă la o ființă colectivă spirituală**,cu o **unitate organică** a ei precis delimitată,**cu o viață proprie** suficient diferențiată pentru a îngădui individualizarea.

...Cînd **constituția noastră** spune însă că **<toate puterile emană de la națiune>** , ea înțelege prin națiune **totalitatea locuitorilor închiși în granițele unui stat** ,indiferent de structura lor spirituală și de posibilitățile de polarizare a oamenilor după afinitățile electice de sub categoria etnicității." **Deosebirea este fundamentală.**

- Naționalismul liberal / naționalism țărănist

PNL s-a manifestat ,în această problemă,**confuz,amestecat.**

Atitudinea logică,ar fi fost ,pentru ei,cea care au înscris-o în Constituție,care cobora direct din **iluminismul sec.XVIII.**

..."**Puternica vitalitate etnicistă a Brătienilor**,însă,a făcut că,deși nesistematic și numai sporadic,în punctul acesta de vedere iluminist, au intervenit neîncetat momente etniciste.Generația noastră însăși a cunoscut fenomenul.

Ionel Brătianu era rumân pînă în adîncul ființei lui,iar uscăciunea de casier-contabil a lui **Vintilă Brătianu** era numai un aspect al acestei chinuite personalități capabilă,altfel,de adevărate elanuri mistice față de neamul rumânesc și de virtualitățile lui.[...]

nu aveți decît **să comparați politica lui Vintilă Brătianu cu cea a lui Madgearu**,pentru a

înțelege politica - tot liberală în fond - **făcută de un român și un străin.** "
(asta explică de ce **partidul liberal a fost considerat, în fond, antisemit,** și de ce **evreimea a mers în bloc cu simpatiile ei spre național-țărăniști**)

La PNL ,un "**prin noi înșine**" însemna mult mai mult !

Odată cu Duca, această politică s-a modificat. (p.162 -164) (vezi fișier PNL)

- Biserica ortodoxă -dominantă ?!

[Cuvîntul ,10,iun.'29]

/ Este adevărat că, **prin Constituție, se acordă bisericii ortodoxe calificativul de "dominantă"** .Rațiunea acestui fapt stă în aceea că **majoritatea populației țării este închinătoare bisericii pravoslavnice.** De unde și urmează ca **regele să fie botezat în religia ortodoxă**, iar la festivități, ei i se acordă primul pas. "Atît și nimic mai mult."

/ **Peste drepturile aproximative pomenite ,biserica ortodoxă nu se bucură în fața statului de o situație privilegiată.**

Dacă ar fi altfel, ar însemna că statul român nu acordă egală libertate de conștiință și egală putință de exercitare a acestei libertăți, cetățenilor ei.

(În cazul "uniților", români și ei, aceasta ar fi de-a dreptul absurd !)

Pricina acestei neînțelegeri, stă într-o confuzie: statul român nu e un stat confesional.

Concluzia ? : "**Nu există de fapt biserică dominantă** , prin voința și interesul statului, și nici prin vreun statut juridic al acestuia. Ci cel mult , prin situația de fapt a bisericii și osteneala duhovnicească a conducătorilor ei." (p.217-218)

-Egală libertate și protejare a bisericilor

[16 iun.'29]

Dacă biserica noastră este de fapt "dominantă" , se datorează prestigiului, hărniciei și strălucirii ei. **Partizanii "dominației" pretind însă că biserica ortodoxă are "dreptul" să fie dominantă, adică stăpîină!**

... "**Constituția** noastră prevede **egală libertate și protejare tuturor bisericilor din țară** .Asta înseamnă că **libertatea și protejarea pornesc DIRECT de la stat spre biserici,** și nu prin intermediul unei singure biserici -în speță ortodoxă - care ar fi biserica statului și căreia i-ar reveni controlul vieții religioase a țării. **Dominanta ortodoxiei** ar fi deci , mai degrabă, o **calitate - o...decorație** , dacă vreți - **decît o funcțiune.**"

/România –stat național în sens juridic

/ Se va spune că statul român este un stat național ,și că biserica ortodoxă este biserica națiunii dominante. DAR :

1. Nu toți românii sunt ortodocși.

2. România este stat național, dar nu în înțelesul spiritual sau de rasă, ci în cel politic -de cetățean. După Constituție, și minoritarii tot români sunt.

/ Să se ceară modificarea Constituției, să se transforme statul român în stat confesional ortodox...și ...etc,etc, dar el nu crede că societatea merge spre asta (p.218-220)

19) Mircea Vulcănescu , "Nae Ionescu așa cum l-am cunoscut",

Ed. Humanitas, 1992

[LD: are privirea cea mai limpede, cea mai onestă și cea mai avizată privind fenomenul legionar. Are, de asemenea , privilegiul de a fi cunoscut (chiar sub forma prieteniei) pleiada acelor remarcabili intelectuali care au simpatizat Garda de Fier.

El a sesizat eclectismul mișcării legionare , și , în consecință , nuanțele diferite de naționalism care i-a animat]

▣ **Grupurile naționaliste din G de F.**

În Garda de Fier, au fuzionat straturi diferite :

- I. **Grupul mic** al conducătorilor de la început;
- II. **Grupul mare** ,al micii burghezii,încercată de concurența evreească ;
- III. **Grupul și mai larg al muncitorimii**,cu tendințele sociale de stînga;
- IV. **Grupul răzleț al aristocraților și intelectualilor** (vezi fișier G de F)

/Antisemiții –categorii, concepții, deziderate
Tineri moldoveni și cîțiva ardeleni.

-I. Voluntari din război

I.) "Era grupul romantic ,nutrit de ideile vechiului naționalim de la 1910,format într-o ideologie idealistă și în disciplină militară."

Voluntari în primul război,elevi ai Mănăstirii Dealu,idealizînd eroismul domnitorilor și haiducilor, trăind în contact intuitiv cu "*ostilitatea evreească compactă și agresivă* ",pe care numai cei ce au trăit acolo au putut-o cunoaște direct la o vîrstă cînd "*sensibilitatea creează cutele și categoriile fundamentale ale ființei interioare.*"

Ei cristalizaseră sufletește,oarecum eminescian,dublul resentiment : al străinilor și al românilor înstrăinați,"de baltă."

-II. Studenți autohtoniști,antioccidentali

" Reacționari,în fond,porniți dintre țărani,asistînd la **destrămarea sufletului românesc în fața invaziei civilizației apusene**,băieții își juraseră pe băncile facultății ,să reziste ispitei occidentalizante,și să-și facă din **valorile fundamentale ale lumii românești arhaice**,criteriu de judecată și de trai." Îmbrăcau port țărănesc;manifestau pe străzi contra străinilor ;colindau împreună,cîntînd prin sate și păduri;visau la arcașii dacilor ori ai lui Ștefan cel Mare ;apăreau prin sate cu alai ,călări pe cai albi .Adversarii îi numeau analfabeți. (conflicte la Iași; asasinarea lui Manciuc ;grevele studențești)

-III. Cuziștii

Grupul acesta a cucerit,treptat, organizațiile studențești (1923-'24), formînd **un nucleu activ,rupt ulterior în două** : "generația" '22,"cuziștii "

-IV. Gardiștii .

Minoritate omogenă și compactă,hotărîta să facă politică de "puri",
Vulcănescu / : etica naționalistă (vezi fișier G de F)

20.) CZCodreanu, "Din luptele tineretului român".1919- 1938.

(Culegere de texte)Editura Fundației Buna Vestire,1993.Responsabil Duiliu Sfințescu.

[L.D. **Selecție subiectivă,lacunară,deformată prin omisiune,fără surse,urmărind părțile pozitive ale Legiunii,martirajul ei,în deosebi C.Z.Codreanu.**

Documentele sunt "curățite" de accentele xenofobe și antisemite,dar cuprind segmente substanțiale de românism]

/Pămîntul românesc ; Neamul ;

[L.D.: fără sursă,fără date,selecție editor.]

/ **Pămîntul .Baza de existență a neamului;**legea teritoriului este făcută de Dumnezeu.Popoarele din jurul nostru au venit de undeva.

"Un singur neam n-a venit de nicăeri.Acela suntem noi.Ne-am născut din negura vremii [...] Toți părinții sunt aici [...] Toate amintirile noastre ,toate gloria noastră războinică,întreaga noastră istorie aici [...]Suntem legați de acest pămînt prin milioane de morminte [...]" (p.116)

/ **Elita națională.**

"Poporul nu se conduce după voința lui: **Democrația.**

Nici după voința unei persoane :Dictatura.

Ci după legi.Nu e vorba de legile făcute de oameni.

Sunt norme ,**legi naturale de viață și norme,legi naturale de moarte."**

..."Cine ,din mijlocul națiunii, poate înțelege sau intui aceste norme?

Poporul ?Mulțimea? Cred că i se cere prea mult.Mulțimea nu înțelege nici alte legi mai mărunte."

[explică,exemplifică,argumentează]

Concluzia:Un popor nu se conduce prin el însuși,ci prin elita lui."

... "Cine alege această elită ? Mulțimea ? [...] e cea mai capricioasă și cea mai nestabilă în păreri.[...]Poate poporul să-și aleagă elita ? De ce nu-și aleg soldații pe cel mai bun general ?[...]

Democrația,așa dar,bazată pe principiul elecțiunii,alegându-și ea elita,

săvârșește o fundamentală eroare din care decurge întreaga stare de nenorocire [...] Mulțimile fiind chemate să-și aleagă elita ,[...] aleg,afară de mici excepții,tot ce este mai rău în sînul unei națiuni.[...]

...Deci,în ultimă analiză,**problema este[...]înlocuirea acestei elite ,cu o elită națională, avînd la bază :virtutea,iubirea și jertfa pentru țară,dreptatea și dragostea pentru popor,cinstea,munca,ordinea,disciplina,mijloacele loiale și onoarea.[...]** "

- Cine să facă această înlocuire ?

"Răspund: oricine,în afară de mulțime."

- Cine face selecțiunea socială și dă consacrarea ?

"Răspund:elita precedentă."

Dar dacă o națiune nu are o adevărată primă elită ,care să o desemneze pe a doua?

"Răspund [...] În cazul acesta elita se naște din război cu elita degenerată sau falsă."

P e principiul selecțiunii :curățenia sufletească,capacitatea de muncă,vitejia,viața aspră și războaie permanentă cu greutățile,sărăcie (adică renunțare voluntară de a acumula averi),redința în Dumnezeu,dragostea.
(p.116-121)

/ Neamul românesc.

/ Toți românii în viață / sufletele morților și mormintele /toți cei ce se vor naște români.

/ Neamul are un patrimoniu:

1.Patrimoniu fizic,biologic:carnea și sîngele.

2.Patrimoniu material:pămîntul,bogățiile.

3.Patrimoniu spiritual :

a)Concepția despre Dumnezeu,lume,viață.

b)Onoarea

c)Cultura,expresie a geniului național,a sîngelui.

"Mulțimile au cîteodată contactul cu sufletul neamului.Un minut de viziune.Mulțimile văd neamul,cu morții,cu tot trecutul lui.Îsimt toate clipele de mărire,ca și acele ale înfrîngerii.

[...]Contactul acesta cu neamul întreg e plin de înfrigurare,de cutremur.Atunci mulțimile plîng.Aceasta va fi fiind mistica națională,

pe care unii o critică,pentru că nu știu ce este și pe care

alții nu o pot defini,pentru că nu o pot trăi.[...] Mistica națională nu este altceva decît contactul omului sau al mulțimilor cu sufletul neamului lor,[...]Nu cu mintea ,căci aceasta o face orice istoric,ci trăind,cu sufletul lor."

/"Telul final [al neamului] nu este viața.Ci Învierea.

Învierea neamurilor în numele Mîntuitorului Isus Hristos." (p.122-124)

/ Biserica

(p.129-138)

A fost întrebare dacă activitatea legionară se află pe linia Bisericii Creștine ?

" Răspund : **facem o mare deosebire între linia pe care mergem noi și linia Bisericii Creștine.**

Linia bisericii este cu mii de metri deasupra noastră.

Ea atinge perfecția și sublimul.[...]

Noi [...] tindem către această linie ,ne ridicăm spre ea...

(Vezi fișier Biserica) (p.129-138)

/ Protopop Ion Moța :

< Am avut o foarte bună impresie despre mișcarea legionară ,căci sprijină tocmai ceea ce doream eu ,ca român și ca preot.Făceau biserici,cruci,localuri de cultură [...] Eu sunt luptător politic de 40 de ani și întotdeauna - și în fosta Ungarie - am avut o ținută de extremă dreapta.Acolo toți eram extremiști de dreapta și nici nu puteam fi altceva, căci nu puteam să ne păstrăm naționalitatea. > (p.336-337)
(vezi obligatoriu, pe larg, Fișier G de f)

21) Geza Kiss,Ideologia și tendințele minorității maghiare ,

3 mai'23 (Conferința la ISR) (p. 227-238)

[LD: iscusită, genială chiar , abordare a problemei "statului național " , după ce maghiarii (din România) au devenit "minoritari" ! Iscusită întoarcere, de 180 grade, privind "**statutul minorităților** ",neaplicat în Austro-Ungaria (1868),dar cerut în omânia.(1923). Abilă pledoarie pentru "recunoașterea" **greșelilor din politica maghiară** față de nemaghiari (înainte de 1918) și **exigențele democratice** care să guverneze politica română față de minorități. (vezi context , pe larg ,fișier Maghiari)]

▣ Considerații istorice.

Minoritatea maghiară de azi a României , a fost națiune majoritară a Statului ungar. Ea s-a transformat în minoritate, după prăbușirea monarhiei austro-ungare.

/Constituția 1867

/ Evenimentele din 1848-'49, s-au încheiat cu înfrîngerea țării.

Absolutismul austriac și-a exercitat domnia , sugrumînd cu totul libertatea naționalităților, pînă la realizarea așa numitului "**pact**" [dualismul austro-ungar] și consacrarea în art. XII a **Constituției din 1867** prin care (în afara politicii externe, a războiului și a finanțelor - de interes comun -) era lăsată **sub autoritatea proprie a jurisdicției și guvernării Ungariei.**

▣Legea naționalităților (1868)

/ "**Chestiunea minorităților**" a fost reglementată de înțeleptul creator al "pactului" , Francisc Deak, prin **Legea naționalităților** (1868, art.XLIV).

"Nu pot să-mi înăbuș declarația că **a fost o greșală fatală** , tocmai din punct de vedere maghiar, **realizarea înțelegerii tacite ce s-a făcut așa zicînd pe neobservate** , și care a unit în chip uimitor **toate partidele politice maghiare** , care dealfel se războiau pînă la cuțite între olaltă - **de a nu aplica legea citată.** (p. 231)

/Partidele politice maghiare în Austro-Ungaria.

"Dar ori cu cîtă înverșunare se combăteau unele pe altele așa numitele partide de la '67 și patruzeci-și -optiste , nu era între ele nici un fel de deosebire asupra concepției că **Ungaria trebuie considerată ca un Stat național** , care **exclde tocmai prin această caracteristică executarea drepturilor cuprinse**

în legea pentru naționalități , sau le îngrădește cel puțin între granițe foarte strîmte.

Și drept consecință,firește, hotărîrea că **aplicarea legii trebuie lăsată în părăsire.**

Nici căutînd cu tot dinandinsul , **n-ar fi putut găsi un mod mai nenorocit de soluționare "** (p. 231)

▣ Ideologia statului "național".

Ideologia lor era **o reproducere a principiului filozofic de stat**, al "**Statului național**" care pe vremea aceea predomina totul.

" **Această doctrină** , pe care au propovăduit-o cei dintîi cultivatori ai filozofiei de stat , între care prof. **Victor Concha** (care trebuie considerat **întemeietorul adevărat al științei politice moderne în Ungaria**),învață că , deși oamenii sunt la fel din p.d.v anatomic și al funcțiilor vitale

fiziologice, totuș **posedă însușiri de tot deosebite**, care îi leagă laolaltă pe cei cari au aceste particularități, **deosebindu-i de alte grupe de oameni.**

"**Chiar natura-mamă a creat asemenea deosebiri**, prin **trăsăturile diferitelor rase**. Înăuntrul raselor se arată apoi acele însușiri comune mai intime, la care trăsăturile feței joacă un rol mai puțin important, pentru că ele se exteriorizează prin manifestări spirituale și morale și sunt exprimate mai ales, printr-o sensibilitate asemănătoare, prin același mod de a cugeta, prin concepții și tradiții comune, în genere vorbind prin felul de valorificare al bunurilor morale, iar în afară ajung să-și aibă expresia în limba comună.

" Acestea leagă laolaltă pe toți cîți le posedă, ca membri ai unei națiuni și în ele zace vis-agens al formării de state. Natura -mamă a sădit în toate grupările legate prin astfel de proprietăți comune, dorința neștersă ca să-și valorifice propria individualitate prin alcătuirea unui stat deosebit, și astfel

chemarea asemănătoare a statelor din p.d.v. omenesc, de a reîmplini și de a realiza în mod corespunzător geniul propriu național."

" Iar națiunile, care posedă forța morală și materială de a-și îndeplini chemarea generală umană potrivit propriilor concepții deosebite, acelea vor putea alcătui un Stat propriu, pe care-l vor menține pînă vor avea și puterea de care v-am amintit.

Nu fiecare grupare națională e în stare, așa dar, de a crea un Stat." (p. 231)

▣ **Apropierea interetnică.**

Evenimentele care au zdruncinat **sentimentalitatea minorității etnice, smulse de la țara mamă, o îndeamnă la oscilații care găsesc un răsunset puternic în țara mamă. Statul succesiv se apără împotriva lor cu armele puterii**, încercînd să le previe.

Criza se prelungește. Rana supurează, vindecarea întârzie.

Ce-i de făcut? **Nimic altceva decît a începe apropierea!**

- **Minorității îi incumbă sarcina de a oferi puterii de stat, încrederea.**

- **Puterea de stat de a se îngriji (economic și cultural) de minorități.**

"Acestea nu le putem aștepta decît numai de la elementele progresive și într-adevăr democratice ale unghurimii [...] mai curînd sau mai tîrziu, va înceta rolul conducător al elementelor reacționare [...] Dar guvernul emanat din orice partid, care va deține puterea executivă în România, nu va putea asigura țării situația care i se cade în concertul țărilor mondiale, decît numai dacă va ști să-și atașeze minoritatea etnică maghiară și celelalte minorități, prin garantarea așezării lor economice și culturale, și anume nu prin metode rigide, ci prin legături morale mult mai puternice și indistructibile." (p.237)

22. Hans Otto Roth, Ideologia și tendințele politice ale minorității germane,

24 mai 1923, Conferință la ISR. (p.239- 250).

[LD: se poate vorbi de "**linia germană**", minoritate privilegiată în Ungaria, care vrea să-și păstreze același statut în România. Vezi deosebirea dintre concepția lui și a lui Kiss]

▣ **Legea naționalității(1868)- model de reglementare**

A stabilit întîiaș dată acea "**teorie primejdioasă a <națiunii unitare ungare >**".

E vorba deaceia teorie după care "**fiecare român, german, sîrb și slovac, care era cetățean ungar, constituia un membru al națiunii unitare ungare.**

Prin aceasta **noțiunea rasei maghiare s-a identificat cu noțiunea de drept a cetățeanului unghur**, care s-a produs aici din **acel amestec nefast al noțiunilor politice** care a format **punctul de plecare** al celor mai multe **măsuri de maghiarizare ."**

/ **Legea a dat dovadă de mare înțelepciune**, face onoare autorilor ei - Francisc Deak și baronul Eotvos - și **dacă ar fi fost aplicată [LD !!!], minoritățile ar fi trăit fericite.**

Ea ar putea constitui **un model pentru statele nou formate în centrul Europei.**

(explică legea -vezi la Geza Kiss)(240)

▣ **Constituția României =ideologia politicii maghiare !**

/ Noua Constituție a României **a cauzat "o decepție amară și adîncă". [!]**

"Toată ideologia politicii minoritare ungare se redeştepă între noi pe această nouă lege fundamentală a Statului.

În nici una din dispozițiile acestei Constituții, **nu găsim o cît de slabă aluzie la Hotărârile de la Alba Iulia sau[...] la legea ungară a naționalităților din anul 1868.**

Concepția Constituției în chestiunea minorităților este cu totul negativă

și lasă rezolvirea problemei celei mari a minorităților pe seama unor legi speciale.

Prin aceasta, **chestiunea minorităților este despuiată de însemnătatea** care i se cuvine în realitate, în politica statului. În mod consecvent, dezvoltarea ulterioară va putea duce la grele lupte pe terenul luptei naționale.

Noi putem afirma că nu le dorim și nu le-am dorit." (p.242)

▣ **România –nu poate fi stat național unitar.**

În Ungaria, timp de secole, am stat sub **greaua povară a teoriei "Sfintei Coroane"**, învelite cu un bogat misticism. **Din ea a derivat** teoria statului național al **"națiunii unitare maghiare"**

/ În Cehoslovacia, ex. de **stat tipic poliglot**. (cehi, slovaci, 4 mil germani)

/ **România este un stat mixt. Cu 30% populație minoritară** (5 milioane)

România nu se poate numi stat "național". "De aceea este foarte regretabil că noua

Constituție, nu numai în definiția noțiunilor, ci și în toată ideologia și dispozițiunile ei izolate acceptă pe deplin teoria Statului Național.[...] " (p. 247)

23 Nichifor Crainic, Programul statului etnocratic, [1937 ?],

Tipografia ziarului "Universul", Colecția naționalistă.

▣ **Stat etnocratic. ▣ Statul etnocratic românesc.**

/Societatea națională./Reprezentanța națională./Politica etnică /

/Biserica /Cultura națională./Agricultura / Industrie și comerț /

/Industria, comerțul particular, meseriile /Muncitorimea./Organizațiile secrete .

▣ **Stat etnocratic.**

/ Numele vrea să definească lapidar ceea ce **Nicolae Iorga** înțelegea, încă din 1909, prin cuvintele: **<România a românilor, a tuturor românilor și numai a românilor >**

Formula fiind prea lungă, ea a fost contractată în formula: **<România a românilor >**

Pentru a-l deosebi de celelalte formule politice ("țărănesc", "democratic", "proletar") îl

denumește **"statul etnocratic"**, pentru că "etnosul" (neamul, națiunea,) , nu "demosul" ,

alcătuiește statul. (**Democrația** -formulă francmasonică, cosmopolită, desemnând "poporul" fără deosebire de rasă și religie .)

Definiția lui **Renan** **<Națiunea e un plebiscit de fiecare zi >** e "cuptorul lui Nastratin care se întoarce după roza vînturilor plebiscitare".

...Termenul de **"etnic"** (ca și cel de **"autohtonism"** , **"tradiționalism"** , **"ortodoxie"** etc) a fost pus în marea circulație literară de 16 ani încoace de revista **"Gîndirea"**, apoi de ziarul

"Calendarul". Termenul de **"etnocrație"** a fost pus în circulație în 1932, pentru a defini **statul corporativ românesc** (pentru a-l delimita de corporatismul italian)

(Prefața, p. 1-7)

▣ **Statul etnocratic românesc.**

România a fost și trebuie să fie **statul etnic al românilor, al românilor "neaoși"**, care există prin "voința și puterea neamului nostru". Factorii lui principali sunt: **pămîntul, sîngele, sufletul și credința.**

Pămîntul românesc este locuit și de **oameni de altă rasă și credință**, veniți prin **năvălire**

(ungurii), **colonizare** (germanii) sau **infiltrație vicleană** (evreii, care sunt "o primejdie

permanentă pentru orice stat național".)

...**Minoritarul** care se dovedește dușman al statului etnocratic român, **își pierde dreptul de cetățenie română, și va fi expulzat.** (p. 11- 13)

/Națiunea

" **Națiunea sau neamul** este o **identitate istorică** , o omogenitate de sînge, o comunitate de suflet, o voință de viitor ."

"Națiunea română e creatoarea României și stăpîna ei."

[**Doctrina democratică** este o "născocire artificială", un "blestem al vieții moderne", sfarmă unitatea națională provocînd lupta de clasă. Statul burghez, țărănesc,proletar ,sunt consecințele acestei nenorocite doctrine.]

/Statul etnocratic vede **națiunea alcătuită din felurite categorii de muncă sau profesioniști** : plugari, ciobani, pescari, meseriași, ingineri, avocați, preoți,dascăli, militari , ș.a.m.d.Acestea sunt **funcții organice, egal îndreptățite să trăiască**,care se completează reciproc, fără ură între ele.

/ Statul etnocratic va institui în organismul social **un nou regim de drept al muncii** , intronînd principiul **proporționalității numerice** , după criteriul etnic.

În organismul oficial al statului numai români ;

În organismul social ,proporția numerică.(p. 14-17)

/ Reprezentanța națională.

- Statul etnocratic este **stat creștin**.

- Temelia statului este **munca organizată**.

- Reprezentanța națională va fi **reprezentanța muncii naționale**.

- Parlamentul statului etnocratic va fi **parlamentul profesional**,cu aleși din sînul categoriilor de muncă .

- Parlamentari de drept,numiți de rege,vor reprezenta **Biserica,Curtea de casație, Armata, Academia și Universitățile**.

-Minoritarii vor fi **reprezenți proporțional**.

"Calificat după reprezentanța profesională, statul etnocratic **nu e nici burghez, nici țărănesc, nici proletar ; el e statul totalitar al muncii românești** "(p.17-18)

/ Politica etnică

[LD:toate minoritățile tolerate, exceptând evreii]

Pentru statul etnocratic ,**sporirea numărului românilor** este de primă necesitate.În acest scop, se preconizează :

a)**Schimb** de populație cu țările vecine;

b)Repatrierea românilor din America ;

c)**Colonizări** masive la granițe;

d) **Colonizări în locul evreilor** scoși din proprietățile rurale;

/Politică demografică sporită (igienă, asistență medicală , maternitate și copii, ocrotirea familiilor numeroase, impozit pe celibat, modernizarea locuințelor, interzicerea alcoolului.) (p. 18-20)

#Biserica neamului românesc

[LD: toate bisericile tolerate, exceptând mozaismul]]

Concepția de viață a statului etnocratic este **spiritualistă**.

Ea imprimă **un stil unitar al vieții naționale** ,în orală,cultură,egislație,economie,creație.

Așezămîntul prin care se exprimă spiritualitatea este Biserica, care este **biserica neamului românesc**."Statul etnocratic acceptă doctrina ei, fără s-o discute."

Românii uniți cu Roma,catolici în dogmă, ortodocși în formă și esență , **fac parte din Biserica națională**.

/**Culte "istorice"** vor fi libere, cu condiția respectării statului și interzicerea

prozelitismului.**Cultul talmudic,al urii împotriva creștinismului, nu va fi subvenționat.Rabinii nu se vor bucura de anumite îndreptățiri preoțești.**

Nu se vor admite sectele , sub nici un motiv.

/ **Societățile de binefacere** , de asistență și ocrotire socială se vor organiza sub conducerea Bisericii, într-o mare operă națională.

/ **Mănăstirile țării** se vor reorganiza sub **o comandă unică**.

Monahii vor fi selecționați și repartizați în grupe de contemplație, de cultură, de propagandă, de samaritenism.

/Reformarea învățământului religios :*Noul Testament* -cartea de citire a tuturor școlarilor ;***Viața lui Iisus Hristos*** - modelul educativ al tineretului;

/Biserica va purta grija morților, grija săracilor, grija copiilor;

LEGEA LUI HRISTOS VA DEVENI LEGEA STATULUI.(p. 21- 24)

#Cultură națională neoașă

[LD: cultură "neoașă" , românească ;cultură minoritară proporțională ; intoleranță față de evrei]

Cultura e chipul spiritual al neamului;**civilizația** e tehnica vieții materiale și are un caracter internațional.

Instituțiile și întreprinderile de difuzare a culturii ,vor fi în mîna **românilor neoași** și sub **controlul statului**.

-Tipografiile, revistele românești vor fi scrise **numai de români neoași**

-Minoritarii vor avea imprimate în limba lor, în **proporție justă**;

-**Nici un ziarist evreu** nu va face pe minoritarul ungar, rus sau altul.

#Naționalizarea pământului înstrăinat

[LD: **Pământul stăpânit de evrei, naționalizat**]

Statul etnocratic are cea mai mare grijă de **pămîntul neamului**, pentru a-l apăra de pofta străinilor.;(p. 29-34)Democrația a înlesnit ca **o bună parte din acest pămînt să intre pe mîna evreilor, cari se colonizează în România** după un plan al Internaționalei iudaice. Aceste pămînturi vor fi **naționalizate și redat plugarului**.

Naționalizarea bogățiilor naturale

[LD: **xenofob -anticapitalism**]

Statul etnocratic este supremul gospodar al națiunii.

[Aserțiunea democraților că statul ar fi incapabil să gospodărească a fost **o minciună** ,pentru a scuza sistemul cointeresărilor]

/Naționalizarea bogățiilor naturale ale României (petrol,cărbune,aur,fer, păduri, pește, industrie de furnituri militare și armament,etc.),**înstrăinate de democrați, suprimînd dictatura capitaliștilor.**

"Singura soluție radicală a muncii naționale e naționalizarea." (p.35--37)

Etnicizarea industriei, comerțului particular,meseriilor .

Statul etnocrat **se deosebește de cel comunist** , prin faptul că are la bază proprietatea individuală ;dar **se deosebește și de cel liberal**,pentru că individul este încadrat în sistemul profesional, armonizînd interesele individuale cu cele colective.

(Marii industriași și marii comercianți , azi, sunt ultimele puteri feudale în România, beneficiind de privilegiile de stat .La aceste privilegii se adaugă solidaritatea spiritului evreesc.)

-**Solidaritatea evreească va dispărea prin aplicarea proporționalității;**

-**Trusturile și cartelurile vor fi desființate;**

-**Prețurile vor fi fixate** de consiliul patronilor și muncitorilor;

-**Meseriile se vor proporționaliza** după criteriul etnic;

-Porturile, transportul pe ape , sunt în mîinile levantinilor și evreilor.

"Românizarea la Dunăre și la Mare e un comandament al statului etnocratic "

(p. 37-41)

Etnicizarea muncitorimii române

[LD: **amestec de anticapitalism roșu + anticomunism verde+ antisemitism**]

..."**Crima regimului burghez** este că a disprețuit pe muncitor[...] l-a lăsat pradă **aventurierilor socialiști și comuniști.** "

...Organizarea muncitorilor în **Internaționalele marxiste** e o pierdere pentru viața națională și **un dușman în plus** pentru statul nostru ;

...**Toleranța democratică** a lăsat pe evrei să anexeze intereselor lui Israel , sub masca minciunii umanitare o bună parte din muncitorime".Muncitorul crede că luptă pentru o viață mai bună, în realitate este înrolat în slujba marilor capitaliști evrei, asmuțit contra statului național.

...**Ministerul muncii , este un corp străin și dușmănos națiunii române.**

"**Socialismul și comunismul în România sînt paraziți ce cresc pe trupul acestui minister,** sub protecția Biroului Internațional dela Geneva"

...Organizarea în **sindicate naționale.**

...**Statul etnocratic va elibera muncitorimea română de acești paraziți...**

Organizarea în **sindicate naționale.**

Proprietatea individuală,mijlocul de **a combate comunismul iudaic.**

-Măsurile de îmbunătățire a vieții materiale, spirituale și culturale (p.42-45)

-**Profesiunile libere/Regimul banului** (vezi broșura)

#Organizațiile secrete :Francmasoneria ,rotarismul

Mai periculoase decît comunismul; **Vor fi interzise.**

▣**Statul etnocratic creștineștin**

Statul etnocratic este stat moral creștin.LEGEA LUI HRISTOS E LEGEA STATULUI.

Acest principiu este **valabil în familie, societate, cultură, legislație, administrație, economie:**

Căsătoriile vor fi civil-religioase ; divorțul, în cazuri extreme,

Nu va legifera păcatul [prostituția] , pentru venituri bugetare ;

Va sancționa abuzurile și traficul de autoritate,"nenorocirea României" ;

Va pedepsi ca trădători de țară delapidatorii, șperțarii ,afaceriștii politici;

Va revizui **procesele de control al averii ;**

Se va face **controlul tuturor foștilor demnitari;**

24.Constantin Papanace ,Stilul legionar de luptă.Concepția tactică a Căpitanului

▣**Concepție arică și creștină.**

"**Căpitanul** avea caracteristicile unui **creator de credință** (religie) , fiindcă nu vedea numai lupta de suprafață (exterioară) ci și cea de adâncime (interioară) pe care trebuie aă le poarte un om."

*<Caracteristica timpului nostru:ne preocupă și ne plac victoriile asupra oamenilor , nu victoriile împotriva diavolului și păcatului .Toți oamenii mari ai lumii ,de ieri și de azi,Napoleon, Mussolini , Hitler etc sunt preocupați mai mult de aceste birunțe.**Mișcarea Legionară face excepție ,ocupându-se ,** insuficient însă, și **de biruința creștină în om , în vederea mântuirii lui.[...] >***

(P.23.)(Cf. Însemnările Căpitanului la Jilava , ediție necenzurată,editată de "Cuibul Grigore Pihu")

▣**Țelul final: învierea Neamului**

*<Țelul final nu este viața.Ci învierea.Învierea neamurilor în numele Mântuitorul Iisus Hristos.Creația cultura nu-i decât un mijloc nu un scop ,cum s-a crezut ,pentru a obține această înviere .Este rodul talantului pe care Dumnezeu l-a sădit în neamul nostru , de care trebuie să răspundem.**Va veni o vreme când toate neamurile pământului vor învia , cu toți morții și cu toți regii și împărații lor.**Având fiecare neam locul său înainte tronului lui Dumnezeu .*

*Acest momet final ,"**învierea din morți**" , este **țelul cel mai înalt și mai sublim** către care se poate înălța un neam >(Cf.Pentru legionari, Ed. Sibiu, 1936, p.425)*

...În concepția Căpitanului ,**centrul de greutate va fi neamul românesc**,care trebuie înălțat pe **drumul care duce la înviere** ,luminând cât mai mult acest drum, prin fecundarea talantului cu care l-a înzestrat Dumnezeu pe acest pământ.Traectoria acestui țel dă **axa centrală** .

Această axă leagă cei doi poli ai existenței :**pământul și cerul.**

Această **dimensiune verticală** va deveni **proprie poporului român** care , prin situația sa geopolitică, **nu este tentat spre expansiuni orizontale** .

<Pentru ruperea legăturilor cu cerul, vor întrebuița împrăștierea pe scară întinsă a teoriilor ateiste pentru a face din poporul român sau numai din conducătorii lui, un popor lipsit de

Dumnezeu [...] **Pentru ruperea legăturilor cu pământul**, izvorul material de viață al unui neam , **vor ataca naționalismul** ca fiind o idee învechită și tot ce se leagă de ideea de patrie și pământ , pentru a rupe firul iubirii care unește poporul român de brazda lui > (idem, p.154)

Pe aceste coordonate se țese , prin fire nevăzute, **ecumenicitatea națională**, din care rezultă **forța mesianismului**. Din această concepție , rezultă un **mesianism legionar** (românesc) , care dă **respirație de neam mare poporului român**. El conturează **identitatea noastră națională** (p. 26-34)

▣Mistica legionară

Mistica legionară , ieșită din **sinteza părții bune din om**, atât pe plan material , cât și spiritual dă surse de forță cu mai multe posibilități. **Mistica legionară are un caracter profetic** , adică **dinamic și de luptă**. **Căpitanul reprezintă această formă: avea viziuni profetice** Poate instinctiv, **Căpitanul** , pentru a înlătura caracterul preasiatic din creștinism, **l-a ales ca simbol pe Arhanghelul Mihail, arhistrategul cerului** , care este credință și vitejie. (p. 45- 55)

/Omenia eroică versus "umanitarism"

CP : "**Izvorăște din dragoste și este respirația naturală a spiritului eroic.**

Este **generozitatea forței** , și **nu un surogat cum este așa zisul umanitarism** ieșit din retortele **cabalistice iudaice ca un narcotic** pentru înșelăciune , impus prin reclamă asurzitoare. **Omenia** este parfumul nobil al **forței sigure de sine** "

Omenia românească , demonstrată de veacuri, **titlu de noblețe al acestui neam**, dându-i întreg suportul forței **pentru a nu fi luată , drept slăbiciune.**

Căpitanul o pune la baza întregului sistem. "**Pe fondul omeniei se pot afirma** într-un grad superior **toate calitățile războinice** , căci fără de acestea ar fi o simplă barbarie.

Deci forță și omenie" (p. 60-61)

▣Radicalismul legionar

CP: "**Concepția radicală** dă contur și înălțime terenului moral adecvat scopului propus.

Tendința de ieșire de pe terenul materialist trebuie accentuată. **Ruperea de bucuriile pământeste** pe care **o prevede jurământul legionar** nu are un substrat mistic (ascetic) ci este și o necesitate de prim ordin , tactic și strategic "[...]

În cazul Căpitanului , care a vrut să facă **un om nou, o organizație nouă, un stat nou, radicalismul este firesc.**" Numai radicalismul poate asigura menținerea fără compromis a principiilor de bază ale Mișcării , fiind că prin el se extirpă din rădăcina orice rău. Așa s-au afirmat toate concepțiile virile.

Și tactica divină afirmă curmarea radicală a răului : <Și dacă mâna dreaptă te smintește, **tai-o și arunc-o de la tine, că mai de folos îți este să piară unul din mădulele tale și nu tot trupul tău să fie aruncat gheenei.**> (Matei, / 5 / 30)

Aceeași concepție există și la **Căpitan**: <Este mai rău să închizi ochii asupra unei greșeli , decât să o pedepsești.> Din punct de vedere tactic , radicalismul este elanul care ține spre înălțimi terenul moral al tacticii legionare . (p.67-69)

▣Militantism legionar

/Împăcarea cu moartea

CP: "**Împăcarea cu moartea** ridică terenul legionar pe **treapta invincibilității**. este culmea cea mai înaltă Este culmea cea mai înaltă și formează rețuta centrală inexpugnabilă a terenului. Ea asigură secretul victoriei

Căpitanul spune : <**cu toții gata de moarte , înfruntând uneltirile nenumăraților mișei** >

(Circulări , p.122) ; <**Neputând învinge în viață fiind, vom învinge murind** > ;

<**Nu se poate ca sângele nostru , a douăzeci de tineri , să nu răscumpere păcatele neamului acestuia. Nu se poate ca acestă jertfă a noastră să nu fie înțeleasă de români , să nu le cutremure sufletele și conștiințele și să nu fie un punct de pornire , un punct de înviere a lumii**

...**Acceptarea morții de către Socrate** ,*-a făcut să învingă în veacuri.*

...**Crucificarea de pe Golgota** a învins moartea.

...**Acceptarea morții de către martiri** a învins forța opresoare

...**Exemplul dat de Moța și de Căpitan**

(p. 81-82)

/Jertfa

În forma ei superioară,**jertfa izvorăște din sentimentul împăcării cu moartea.**

Căpitanul :<*Dogma legionară ne spune: cantitatea de jertfă făcută determină victoria.*

Gloria noastră este gloria jertfei pe care o facem> (*Cărticica șefului de cuib*, p.67)

...Spiritul de jertfă : legenda Meșterului Manole.; martirii Bisericii arși pe rug ;

...La jertfă,**se vor naște disciplina voluntară,umilința** :spălarea picioarelor de către Mântuitor ;
căderea în genunchi a Căpitanului în fața jandarmilor .

<**Se moare nu pentru afaceri, ci pentru idealuri**>(Hitler, *Mein Kampf*, p.168)

(p. 83-84)

/Eroismul,vitejia,martirajul.

Este trăsătura care valorificarea armele și toate calitățile arătate.Eroismul legionar are calități proprii deosebite .Erou –înmarmat cu dispreț față de moarte – poate fi orice aventurier.

Conform concepției legionare , eroismul este de mai multe feluri.

(vitejii din legiunea franceză străină.nu sunt toți eroii!)

Eroismul legionar este un **eroism ascetic**, ca în spiritualitatea hindusă.Misticism **lucid și realist**

În forma lui relativă,el **se afirmă cu spada**; în forma absolută, **se afirmă cu martirajul și**

jertfa.Așadar **eroul legionar este o sinteză de vitejie și ascetism**

Dacii prezentau acest ascetism.Ei au dat religie și eroi. La fel au fost Iisus , Budha , Zarathustra
(p. 88-92)

▣Acțiunea legionară

A avut în vedere țelul urmărit ,prin prisma celor trei realități succesive:

- 1.Legiunea – ca instrument de acțiune
- 2.Neamul- ca obiectiv de înălțat
- 3.Învierea neamului – prin legile dumnezeirii

/Activismul :amprentă apostolică.

Activismul legionar nu putea avea decât **o amprentă apostolică și nu politică**.Acțiunea model pentru spiritul legionar este **cea desfășurată de apostolul Pavel**.Acesta stârnea admirația Căpitanului (vezi *Însemnările*.) Căpitanul a folosit rezonanțele tradiției creștine și **a format cuibul de 13 persoane** (nr.primilor apostoli ai Mântuitorului)..În limbaj legionar, **imponderabilul se cheamă Arhanghelul Mihail**, pe care instinctiv, fără preocupări exclusiv religioase,**Căpitanul l-a ales ca simbol**.Deci **crucea și sabia** înfipte pe **fondul creștin și eroic**.(p. 130-133)-Atentatul-act politic de pedepsire

CP:"**Căpitanul voia răzburarea nu pentru ea în sine, ci ca exemplu pentru pedepsire**.[LD?!?]
Nu era un act sentimental ,ci politic.[LD:?!?] Ca și retragerea în munți sau războiul de gherilă ,
atentatul ar fi putut să fie considerat că **intră în stilul acestei lupte** care este apanajul
stilului eroic bazat pe elemente fanatice care acționează în plan individual."

CP:"În fond,**esența legionară respinge organic atentatul**.Când totuși nenorocirea îl face să se producă ,**el a fost atenuat prin atributul cavalerismului și al răspunderii** " [LD?!?]

...**Aceste atribute nu le au atentatul iudaic , masonic, terorismul mafiot**,care se manifestă negativ,prin tendința care o au de a se ascunde și sustrage pedepsei pentru a rămâne necunoscuți și nesancționați (atacul pe la spate –terorismul bulgar -sau prin otrăvire –atentatul masonic)

CP:"**Legionarul** care a fost pus în situația de a comite o asemenea faptă nedorită **și-a luat răspunderea faptei și a avut voluptatea ispășirii păcatului** , * care este esență creștină ,pentru repararea acestui păcat inevitabil " (p.150-151

**Ex: evreii -adversari subterani

"Adversarii subterani , care lucrează în umbră, **îi poți intimida , paraliza și învinge** dacă **îi identifiți , denunți și îi scoți la lumină** .Așa a procedat Căpitanul cu evreii și cu anumiți politicieni .**Evreii au fost uneltitori și spectatori** ,în același timp.

Cu ocazia lui **24 iunie [LD?!?] ei au fost făcuți responsabili.** " (p. 158)

B.Realități românești

Etapa I.Destinul unei generații

/ I.Instinctul:10 dec.1922 -Mișcarea studențească

/ I.Instinctul:10 dec.1922 -Mișcarea studențească

Ziua de 10 decembrie 1922 înseamnă **o dată de răscruce** în istoria neamului românesc.

Mișcarea studențească din'22, a fost **o puternică erupție a instinctului național**.

CZCodreanu :<Această **nebănuită de nimeni manifestare colectivă a tinereții românești** a fost o izbucnire vulcanică ,**pornită din adâncurile nației** > (*Pentru legionari*,p.75)

Ion Moța :<Ne-am dat clocotului și svâcnirii curate .Căci "**mișcarea studențească**" **nu a fost decât o zvâcnire a inimii noastre,mai bine zis o reproducere în sufletele noastre a unei zvâcniri uriașe [...]** **Un spasm al națiunii bolnave** , iată ce a fost mișcarea noastră> (*Cranii de lemn*, p.230)

*** Profețiile lui Eminescu**

[LD:trebuie neapărat să găsec o explicație ideatică pentru a lămuri **asocierea** sau **disocierea** numelui lui Eminescu de G de F Cine a hotărât că **legionarismul ar fi "moștenitorul"** doctrinar al poetului ? Este vorba de continuitate sau de confiscare? Și până unde poate merge această revendicare a izvorului ideologic ? Se află ,spre ex,în scrierile lui Codreanu sau la intelectualii care l-au "psihanalizat" pe Căpitan?.Generația "mișcării '22" sau generația unionistă ar fi meritată să și-l revendice? Dacă această confiscare mi se pare abuzivă, întrebările lui Papanace nu sunt de ignorat]

CP:Se împlinea **o veche profeție a lui Eminescu [LD?!?]** :<**Domnia fanariotă și scurgerea sistematică de stârpituri și falși în șesul Țării Românești a ținut 121 de ani.Abia la 1921 [sic ! N.B. subliniere CP] avem perspectiva** că, prin o lungă reacțiune a spiritului național și a puterii de asimilațiune a solului și a rasei ,**vom fi exterminat până și urmele acelei domnii odioase.**> (*Opere politice*, vol.II,p.292)

<Dacă o generațiune poate avea un merit , e acela de a fi un credincios agent al istoriei , de a purta sarcinile impuse cu necesitate de locul pe care îl ocupă în înlănțuirea timpilor Și istoria lumii cugetă , deși încet, însă sigur și just:istoria omenirii e desfășurarea cugetării lui Dumnezeu > (*Opere politice*, vol.I, p.43)

CP: "Pare că **aceste adevăruri formulate de Eminescu își găsesc o aplicare integrală [LD?!?] în "Mișcarea studențească"** .Totuși se naște **o serie întregă de întrebări** în legătură cu fenomenul produs în 1922.

De ce acest instinct nu a erupt până atunci?De ce izbucnește imediat după întregirea granițelor , adică în momentul când împlinirea idealului milenar era în toi ,și când ar fi putut mai natural să fie – mai ales după încordările războiului – o tendință spre tihnă , pentru gustarea acestei mari bucurii? Avem numai **un mobil de apărare** (defensiv)**față de primejdia bolșevică** , care se profila tot mai amenințătoare prin **suportul ce-l găsea în infiltrațiile evrești** din Țară , sau **includea și năzuinți ofensive , de afirmare românească** ,ce depășeau cu mult aceste primejdii ? **Ce corelație există între ele** și momentul istoric în care s-au manifestat cu atâta vehemență ?" Sunt întrebări la care CP încearcă un răspuns.(p. 202-204)

/ II.Climatul războinic

Confruntarea în fiecare clipă cu moartea pe câmpurile de bătaie zguduie adânc ființa individului sau a unui neam.**Instinctele ofensive și de afirmare se dezmoțesc și se învoburează.**

Duhul epopeic începe să stăpânească.**Războiul de întregire a avut acest efect** asupra

sufletului românesc. **Instinctul de viață românească** în care îl înăbușea **o clasă conducătoare hibridă prin structură [!]** și **înstrăinată sufletește [!]**, își căuta propriul său destin.

...**Spiritul de luptă eroică**(Mărăști Mărășești Oituz) **contrastă profund cu preocupările meschine** ale multora din spatele frontului [!], mai ales cu **atitudinea detestabilă** a fostului principe **Carol,viitorul Rege tiran**,care ,cu clicile lui ,**se dădea la petreceri și orgii.[!]**

Sufletul românesc învolburat nu va putea fi dominat și nici modelat și orientat de **această clasă impotentă și iremediabil compromisă.[!]**

...**Diferitele diversiuni [!]** făcute sub **lozinca "răspunderilor" prin averescanism**,sau a **"dreptății sociale" prin țărănismul** unor surtucari - pe care ACCuza îi chema "la țăranul român cu perciuni de jupân" ,au reușit o vreme **să amăgească năzuințele românilor**.

...Generația studentească de la'22, a trăit intens aceste zguduirii.

Căpitanul, care nu împlinise 17 ani,a plecat spre Ardeal (la regimentul tatălui) ;**Ilie Gârneață** fusese cercetaș pe toată perioada ;**Ion Moța**(refugiat în Moldova) ieșea la munca câmpului

/ III.Percepția întregirii granițelor

Prin rezultatul politic al întregirii ,**nu se epuizase idealul național [!]** Unirea Principatelor, înălțarea la rangul de regat,întregirea teritorială, **nu constituiau niște finalități [LD:da!]**

Ele erau numai etape de pe versantul negativ al existenței noastre ,**determinată de situați geografică și vitregia istorică** .**Întregirea granițelor era doar o bază de plecare [LD:da!]**

Dacă **generația unionistă** (bătrână) își **considera visul împlinit [!]** ,**generația tânără** , dimpotrivă,credea că pentru prima oară **neamul românesc putea avansa temerar [!]** în istorie

/Căpitanul :<Este posibil oare ca toate frământările milenare să se oprească la o simplă chestiune de formă.[LD:!] : unirea într-un singur stat a tuturor Românilor ?Nu simțiți din adâncuri cum clocotește marea renaștere a poporului român ? În această înviere tinerimea va avea un rol covârșitor Pe dânsa o cheamă destinul să joace pe scena istoriei .Nu înțeleg oamenii vechi ? > [!] (*Cărticica șefului de cuib*, p.71-72) (p. 209-210)

/ IV.Valul studentesc : "instinctul țărănesc"

Reforma agrară și votul universal au stârnit **noi curente** și au adus **valuri de tineret** la universități.Contingente formate din **fii și frați ai țărănilor** abia întorși de pe front,aduceau cu ei

"un instinct românesc nealterat" .[!] Prin revărsarea lor masivă , **se schimbă structura sufletească** a corpului studentesc,compus până atunci din **progeniturile elementelor orășenești [!]** , în mare parte de **origină dubioasă [!]** , cosmopolită.Noul val nu va avea

"manifestări patriotarde" fanfaroane a **"naționaliștilor"** din care mai târziu se vor recruta **diverși**

Manciu , lamandi și alte exemplare detestabile.[!] Contrastul dintre mizeria satelor și poleiala orașelor, îi va răvăși .În studențimea de la '22, **pentru prima dată** în istoria noastră națională ,

" instinctul țărănimii este reprezentat masiv." [!] Prin marele **aflux al studenților de origine țărănească** **"componenta socială a intelighenției românești** va suferi **o schimbare de**

proporții, [!] necunoscute până atunci." (p. 209-211)

/ V.Conspirația bolșevic-evrească

În toila acestor dospiri ale României Întregite,se profilează din ce în ce mai amenințător , **"primejdia bolșevică de peste Nistru"**

CP:"Ea devenea cu atât mai mare , cu cât **elementele evreești infiltrate** în toate provinciile românești și cu deosebire în **Moldova,Basarabia și Bucovina,și contaminate de visul**

comunist , deveniseră **factorii cei mai activi în acțiunea de propagare a acestei doctrine** a urii , subminând , sub toate formele , consolidarea României abia întregite.Din această pepinieră se recrutau toți **agenții de disoluție națională** , care urmăreau **extinderea boșevismului** în

România.Atacurile **împotriva instituțiilor de bază ale statului** (școală,armată, biserică, dinastie ,etc) erau date sistematic, fățiș și insolent.**Capcanele diversiunilor** –arma lor atât de preferată –

erau abil întinse în toate sectoarele vieții publice ; perfide plase țesute diabolic , pentru prinderea celor naivi , se întindeau în toate părțile.**Muncitorimea** [...] o țineau în mână prin **promisiuni**

demagogice[...] o aruncau în lupte ca , prin **agitații și greve**, să paralizeze orice activitate și să paralizeze Statul." **"Așa-ziii intelectuali "** cu capul **turmentat de "materialismul istoric"** , se

clătinau gata de prăbușire..(p.212)

*Averescani, țărăniști, ardeleni –contaminați

Elanul "tranșeelelor" era "colectat în tipare mai mult decât dubioase" ale Ligii Poporului ; noul și sănătosul suflu al țărănimii ,era **ademenit de "țărănismul" atât de îmbibat de curentele poporaniste ruse**,care au pregătit terenul revoluției bolșevice ;influența întremătoare a ardelenilor a început să fie **alterată în ritm galopant de levantinismul regătean** ;clasa noastră conducătoare , în plină descompunere , incapabilă să combată primejdiile...

/ VI.Apariția Căpitanului

CP: "Și atunci **nația și-a trimis din adâncuri Căpitanul**" **[LD!?!]**

...în primăvara 1919 , se strângea în pădurea de la Dobrina , cu tinerii săi "camarazi" ...

Căpitanul:<*N-aș putea să definesc cum am intrat în luptă.Poate ca **un om care** [...] își aruncă haina și sare în ajutorul celor cuprinși de flăcări.* > (*Pentru legionari*, p.65)

/ VIII.Plumb în aripi

[LD: fără nici o referire –atunci și mai târziu –la condiționările din Tratatul de pace ; cu argumentele și limbajul generației antebelice sau din 1878 (mai ales Eminescu) ,aplicate la noile condiții geopolitice ;cu evaluări nenuanțate la adresa clasei politice , pe umerii căreia apăsa răspunderea și care înfăptuia marile reforme democratice ; cu unică obsesie, devenită program politic;cu excese tratate cu mare îngăduință ;cu o serie de clarificări subiective, partizane, dar și cu unele **precizări având meritul interpretării dinăuntrul Mișcării** .]

* "Numerus clausus"

* "Problema israelită"

CP: de altfel, punctul central al Moțiunii- "**numerus clausus**" – era **cu totul minor și disproporționat** față de năzuințele fenomenului studentesc.

Căpitanul : <*Această formulă nu rezolvă aproape nimic, căci ea se ocupă numai [?!?] de respectarea proporțiilor , dar **nu atacă proporția în sine**. [?!?] >*

CP:Acest fapt se evidențiază dacă se face **o comparație** între atitudinea pe care a avut-o în "**problema israelită**", **la 1879**, [?!?] generația lui Vasile Conta , Kogălniceanu, Hașdeu ,Eminescu etc., și **atitudinea pe care a avut-o clasa conducătoare la 1923** [?!?] , în această problemă.

CP : "Chiar **spinoasa problema evreească** , cu toate aspectele ei alarmante în legătură cu pătura conducătoare, cultura națională, problema orașelor, acapararea economică etc., deși **pare că formează obiectivul principal al luptei** ,

este cu mult depășită de năzuințele reale care se cereau lămurite atunci. [?!?]]

Această problemă , cu toată gravitatea dezechilibrului politic, social și economic pe care îl produce , **are** , ca și problema întregirii teritoriale , împrăștiării, sufragiului universal etc., **un caracter strict politic** , fiind deci limitată într-un anumit timp și spațiu în care s-ar putea soluționa.**Prin caracterul ei grav**, constituie **o piedică serioasă în dezvoltarea normală a sufletului românesc**. Era , cum am spus, **de categoria problemelor de pe versantul negativ al existenței noastre ca neam**." (p. 221-222)

*Problema evreească- temporizare

[LD:Papanace îmi relevă -recunosc, în premieră –**o anume distanțare , gradare ,temporizare** , a "rezolvării " problemei evreești ,în viziunea lui CZC , căreia îi corespunde o realitate faptică :

ținta răfuelii și răzburării legionare îndreptată spre "vinovații români", nu a evreilor , direct .Cu adevărat ,câți evrei au fost asasinați, alungați,năpăstuiți (spre ex) , în perioada când legionarii au fost conduși de CZC? Dacă această ipoteză poate fi susținută, atunci...

antisemitismul zgomotos, de stradă, de hărțuire, trebuie pus pe seama cuziștilor ?]

CP: " **Însăși metodele de rezolvare a gravei și acutei probleme evreești** [!] , care îl preocupau mereu,**se desemnau altfel decât până atunci** [!] :<*Pentru a rezolva această problemă va trebui să ne stărpim mai întâi propriile noastre păcate*. Problema este mai adâncă chiar decât ne-a arătat-o prof.Cuza [...] **Întâiu să ne cunoaștem și să ne îndreptăm păcatele noastre și pe**

urmă vom vedea dacă avem dreptul sau nu [!] de a ne ocupa de păcatele altora.>
(*Pentru legionari*, p. 186,190) (p.226)

-24 iun.1927:"Legiunea Arhanghelului Mihail "

CP : " La 24 iunie 1927, după aproape cinci ani de zbucium , de dibuiri și suferințe , **se naște în jurul Icoanei Sfântului Arhanghel Mihail :LEGIUNEA .**

Esența spirituală a mișcării studențești de la 1922, va sta la temelia ei.reziduurile vor rămâne afară ."**Faza care a premers-o ,încetează.**Pe plan politic, apariția Mișcării Legionare a consolidat definitiv victoriile repurtate de mișcarea studențească de la '22.

*/ Căpitanul :<Să ne unim cu toții, bărbați și femei, să ne croim nouă și neamului nostru o altă soartă.Se apropie ceasul de înviere și mântuire românească . Cel ce va crede , cel ce va lupta și suferi, va fi răsplătit și binecuvântat de neamul acesta >(*Pentru legionari*, p.365-366)*

/Vasile Marin :<Prin mistica națională se creează un om desfăcut de abjectul materialism al epocii se dezghioacă omul de aderenții epocii actuale și se face școala permanențelor eroice.El formează omul virtuților cardinale: erou,preot,ascet,ostas.>

(*Crez de generație* , p. 39) (p.229-230)

/ X. Revanșa istorică : 1821, 1848

[LD : are o oarecare semnificație **poziționarea legionară față de momente importante istorice. Pozitivă față de 1821,critică față de 1848**,ea își fixează un loc distinct pe scara evoluției marilor curente .Această viziune îi va plasa (parțial) în **marele filon conservator**,fără a se identifica însă cu partidele ce l-au reprezentat ,ci cu ramura naționalistă Bineînțeleș, situația din interbelic este sensibil schimbată ,**"conservatorii" încadrându-se în partidele ivite după 1918.]**

CP:" Reflectând asupra dezvoltării istorice a României Moderne,**Mihai Eminescu** , cu privirea sa pătrunzătoare, a **desprins conflictul** , mai mult sau mai puțin larvar, care există **între elementul intrus (venetic) și cel autohton"**

<La 1821 începe reacțiunea elementului autohton și merge biruitor până la 1866.

La 11 februarie 1866 învinge din nou elementul imigrat.

*Există de atunci o oscilațiune o mutare a punctului de gravitație, când asupra elementelor instinctiv naționale, când asupra celor instinctiv străine.> (*Opere politice*, vol II , p.294)*

...CP:" Privită chestiunea prin această prismă, se poate spune fără exagerare că **"Mișcarea studențească" de la '1922, care s-a desăvârșit în Mișcarea Legionară, este cea mai masivă afirmare a elementului autohton** care s-a produs în interval de un veac, de la Revoluția lui Tudor[...] Ca esență, atât **acțiunea lui Tudor** , cât și **cea a Căpitanului ,sunt identice** întrucât au **același instinct național** care izbucnea **contra aceluiaș rău cauzat de venetici ""**

...CP:" Cu totul în alți termeni se prezintă problema **dacă se compară generația '22** cu aceea a **tinerilor de la 1848**.Diferența este esențială atât în ce privește geneza spirituală , cât și modul de acțiune.[...] **Generația de la 1848**, cu tot patriotismul vizionar de uriașe proporții al unui Nicolae Bălcescu, al lui Kogălniceanu și al altor elemente de elită, totuși ea **nu s-a dezvoltat pe traiectoria de sub impulsul instinctului național.**

Cauza generală a fost , desigur, **"conjunctura istorică" creată de revoluția franceză** ,cu ideile sale de **libertate , egalitate și fraternitate** [...] La aceasta s-a adăugat și **o cauză specifică** stărilor de lucru din Principate la acea epocă : **ideile –forță au servit drept manta pentru progeniturile fanarioșilor , spre a se mimetiza și infiltra iar la posturile de conducere pe care le pierduseră "** (p. 232-234)

/Simultaneitate cu mișcările naționaliste europene.

Există un raport cu conjuncturile internaționale.Generația pașoptistă se încadrează în climatul epocii , din cauza excesului de imitație , cu individualitatea ei aproape complet anulată. Ea a împrumutat totul din afară.

CP: **Generația '22** luptă crâncen, din impuls propriu ,**împotriva climatului decadent existent, și dorește să promoveze toate valențele sufletului românesc** , înăbușite încă din timpul fanarioșilor.

...Faptul că **izbucnirea Mișcării Studențești** de la 10 decembrie '22 este atât de **învecinată** , ca timp,cu marșul fascist asupra Romei (oct.'22) și cu revoluția național-socialistă (nov.'23) , nu

numai că exclde o imitare, dar arată din p.d.v. al "momentului istoric", instinctul românesc a reacționat de la început, indicând primejdiile de moarte ale bolșevismului euro-asiatic. (p. 235)

Etapa II 1927. Legiunea Arhanghelului Mihail

[LD: deoarece CP reia unele categorisiri și explicații, voi proceda selectiv consemnând doar ce-mi lipsește]

/ Precursorii: Eminescu, ACCuza

Înființarea Legiunii trasează elementele strategice ale mării bătălii inaugurate de Căpitan pentru ridicarea neamului românesc și afirmarea lui masivă în istorie.

Toată critica făcută societății românești de precursorii naționaliști și cu deosebire de Eminescu, alături de reacțiile lente, dar adânci, ale sensibilității populare, **au copt fenomenul legionar.**

...**Precursorii au denunțat răul, dar nu l-au putut combate efectiv.** Căpitanul a creat sistemul pentru învingerea definitivă a acestui rău.

...**Critica eminesciană este valabilă și pentru zilele noastre, dar ea rămâne tot pe plan teoretic.** Prin fondarea Legiunii, **Căpitanul o transpune pe planul acțiunii, înfăptuind-o.**

II. Biserica și Legiunea

Structura mistico-religioasă dă Mișcării Legionare un **caracter de eternitate**, iar Căpitanul va rămâne o **permanentă sursă de spiritualitate și un model eroic moral, apolonic.**

Ortodoxismul –îmbrățișat și luat ca bază de Căpitan –nu este de esență dogmatică, ci adânc **împletit cu ideea națională, prin tradiție.** Aceasta îi dă și aspectul politic.

Biserica ortodoxă are avantajul că **este autocefală** (sau mai bine zis "acefală") [!], încât poate fi foarte ușor subordonată intereselor naționale.

Forța spirituală a Bisericii Ortodoxe este dezorganizată. [!]

Căpitanul a făcut distincție între **linia bisericii**, care se găsește la 1000 m, spre care se năzuește, **și cea legionară** care trebuie să se miște în mijlocul realităților.

În fapt, **mulți slujitori ai bisericii**, renunțând la misiunea lor, **au coborât** prin faptele lor **cu mult sub linia legionară.** [!] Prin concepția sa, **legionarul cere mare punct de sprijin Bisericii**, pentru a ieși din indiferența în care –intenționat- a fost aruncat de uneltirile iudeo-masonice, întărind temeinic un **stâlp al existenței noastre: ortodoxia**, care **se poate fundamenta pe ideea tracă** [!] cu cea bizantină. (p. 250-251)

VI. Tracismul

Ideea tracă oferă **baza pentru procesul de grandoare românească și adâncă înrădăcinare**, fiindcă **împacă cei doi poli ai existenței noastre: pământul și cerul.**

Strămoșii nostri, **tracii**, care constituie **fundamentul biologic cel mai important al neamului românesc** crescut din vremuri imemorabile **pe o arie mult mai mare decât actualul stat român**, arată **profundzimea înrădăcinării noastre și spațiul firesc al imperialismului rasial.**

Pe plan spiritual, **ideea tracă conține în germen creștinismul**, făcând o minunată sinteză și bază de plecare, **axa pentru dezvoltarea noastră firească.**

Instictiv, cerea Eminescu: **<Totul trebuie dacizat oarecum deacum înainte >**

CP: "Tracismul (sau dacismul) la noi a existat numai teoretic.

Singur Căpitanul i-a dat trăire, luându-l drept bază pentru un întreg sistem de acțiune. [!]

Virtuțile tracice de războinici au fost declamate, dar nici o dată trăite.

"Căpitanul le-a făcut să crească masiv în sufletul românesc scoțându-le din ungherele unde au fost înghesuite și **gata să se înăbușe cu lumea orașelor, sb balastul mentalității iudeo-levantine.** [!] Căpitanul a aruncat la coș, a scuturat toate mobilele exotice îngrămadite peste sufletul românesc. **A smuls toate bălăriile și a deștelenit simțirile profunde, coordonându-le în forma lor originală tracă.** [!] [...] Valorificarea pe plan politic a tracismului este una dintre **intuițiile cele mai adânci ale Căpitanului**, [!] fiind că **stilul acestui popor mare și viteaz, cu concepții profunde de viață, nu s-a realizat în istorie.** [!] În subistorie însă, **a rămas viril și cu totul inedit și el oferă o bază largă pentru întreaga Peninsulă Balcanică.** [!]

...CP: "Fundamentul trac încheagă indisolubil pe românii de pretutindeni, oriunde s-ar găsi risipiți pe arii tracice. Fundamentul trac oferă baza pentru încolțirea seminței legionare în

toate regiunea balcanică. [!] **Baza tracică**—un popor așa de numeros —**atrage expansiunea în Balcani**. Aici se adaugă și gravitația firească pe care o capătă spre sud (Marea Egee).

Elementul Macedo-Român (aromân) îi revine prin excelență rolul de factor de legătură în întreaga Peninsulă Balcanică. [!] **Element de expansiune legionară.** [!]

...Mihai Eminescu :<După ce ne-am organizat pe temelii statornice și ne-am consolidat ca țară neatârnată, **activitatea noastră politică se va îndrepta asupra Peninsulei Balcanice unde trebuie să căutăm împlinirea misiunii poporului român** > (*Opere politice*, vol.I, p. 157)

...Gobineau:<În timpurile istorice ,tracii și ilirii au jucat un rol însemnat în ciuda energiei și inteligenței lor recunoscute.**Tracii s-au mulțumit cu aceasta să îndestuleze Grecia, Imperiul Roman, și, în sfârșit, Turcia cu mulți oameni de seamă**

.**Cauza acestui uimitor fenomen stă în propria lor dezbinare** > [!!!] (Gobineau, p.105)

...CP: Sufletul de trac nemuritor strigă prin Moța , când mergea senin să moară.

"**Trebuie realizat destinul tracic** , căci a fost singurul popor mare care nu și-a valorificat calitățile originale decât în mod parțial prin inspirația dată de vechii filozofi elini .

Această viziune măreață a fost pusă la baza Mișcării Legionare de către Căpitan"

(p. 259-262) X

X. Noua elită

[LD: M.Manolea a fost o vreme " Prietenii legionarilor" În această postură se face apel la lucrările lui Din păcate , CP nu spune titlul lucrării.Vezi și stabilește !]]

Se va făuri din lupta cu "elita degenerată" caracterul aproape religios al Mișcării legionare dă fundamentul culturii , iar elita care va trebui să se formeze va fi absolut necesar să-și desăvârșească viața întreagă. Formarea elitei este deci sarcina principală a Mișcării Legionare , fiind că acest lucru condiționează însăși reușita sistemului. Această elită trebuie să fie a națiunii și trebuie să fie ferită de a avea creier și inimă străine. Formarea elitei este centrul sistemului legionar.

/ Manolea :<**La noi este admis că "oricine poate deveni orice" lată un motiv în plus , pe lângă celelate , pentru care nu putem socoti burghezia noastră de astăzi drept o elită națională .Nu poate fi o elită o clasă în care -aproape fără nici o selecție —oricine poate să intre și să se menționeze.[...] Nu poate fi elită un grup social care nu are sentimentul intim și adânc al inegalității creată de merit [...]** Explicația centrală a tuturor scăderilor noastre naționale stă în ceea ce putem numi, cu multă îndrăzneală și cruzime,**lipsa unei elite naționale.**>

(Manolea , ? , p. 286)

/ C.P : "**Seleționarea elitei legionare se face prin lupta cu dușmanii**.Ea are un caracter cu totul natural și aplică mai mult principiul conservării.[...] **Valoarea elitei** se va măsura în permanență prin **capacitatea ei de luptă și jertfă** pe toate planurile .Unitatea de măsură absolută va fi mormântul [?!?] **Noul tip de român nu va fi ardeleanul,oldoveanul,munteanulsau macedoneanul, ci legionarul**.Acel năzdrăvan intuit de Căpitan."

/Manolea :<**Închizând definitiv ciclul revoluționar pentru formă și al revoluțiilor pentru drepturi,neamul nostru va face saltul cel mai mare din istoria lui în ziua când "își va încorda puterile ca să atingă idealul calității"** > (Manolea, ?, p. 397)

...Liniile care caracterizează concepția strategică și tactică a Mișcării Legionare :

- 1.Prin fixarea țelului neamului —s-a lămurit sensul destinului românesc, dându-i dimensiunea înălțimii și calității ca axă pentru expansiunea sa.
- 2.Prin cultul morților , profunda dragoste pentru pământul strămoșesc și nestrămutata credință în Dumnezeu .Această înrădăcinare este actul politic cel mai necesar .
- 3.S-a delimitat un teren propriu , scaldat de lumina curățeniei sufletești .
- 4.Stil de acțiune propriu , ieșit mai mult din instinctul sănătos decât dintr-un creier turmentat de talmudism .
- 5.Personalitatea omului uriaș care va trebui să creeze istoria.
6. Fundamentul trac [ș.a , ș.a , reia o serie de ccaracteristici prezentate în partea întâi]

Etapa III.1930.Garda de Fier

/Obiectiv strategic:învingerea comunismului

Înființarea G de F a fost primul **instrument de acțiune** organizată pe teren.
Venea după 3 ani de la înființarea Legiunii.

* **"Masonul "Vaida –burghez preocupat de privilegii**

[LD:efortul lui Papanace de **a pune ordine și logică** în ceea ce era **pendularea și incoerența Legiunii devenită** Gardă,este meritoriu.Cu atât mai mult cu cât în acea perioadă se apropie el de CZC , devenindu-i prieten și consilier.Notez remarcile și argumentele lui, pentru a putea decanta din sursă directă **tatonările și respingerile din viața politică**.Că ele au fost ,nu-i nici o îndoială. Că unele au fost simple zvonuri sau diversiuni ,se poate.Ele au fost însă supralicitate de **presa de "stânga"** ,prezentate ca **pericol "fascist"**,etichetă care, apoi s-a lipit , când pe un adversar când pe altul.Aceeași practică la legionari :curg "etichetările" de "mason" ,"burghez" "trădător", ș.a.Rezultatul mediatic (cum am spune acum) ?Istoriografiile partizane le-au exploatat din plin ,atunci și ulterior, încât etichetările au servit drept argument și dovadă de existență a fenomenelor.,de caracterizare a guvernărilor, a partidelor , a personalităților.]
CP:"Obiectivul luptei era **învingerea [!] comunismului** ".Momentul a fost admirabil ales , dovadă că însuși **masonul Vaida [!] a trebuit s-o considere necesară**, făcându-și **anumite calcule de "căpitan" al Mișcării. [!]**

..."Oficial, Mișcare se punea pe tema că lucrează pe plan de viitor.De altfel,aceasta era și realitatea în principal – pentru ca **politicianul oportunist** , preocupat de prezent,**să nu se sinchisească de această utopie.[!]** Dar, în același timp, și acțiunea pe tema comunistă , care **să atragă aprobarea burghezului din fiecare politician [!]** preocupat de privilegiile lui"

Marșul asupra Basarabiei – pretext tactic

Marșul asupra Basarabiei , din primăvara lui 1930, a avut aceste **mobile tactice. Interzicerea lor a făcut posibilă agitația** ,dată fiind **reacția presei evreești** care vedea primejdia pentru evrei,dar care agita fie probema întregirii neamului.,fie tema anticomunistă care le demasca intențiile.**Căpitanul** a lansat pe această temă **un apel și un avertisment**, dar , după această ieșire zgomotoasă pe arena politică ce a atras opinia publică, **s-a retras** tot pe planul că ...lucrează pentru viitor. " Deci ,**nu a pus accentul pe activitatea politică** în sensul obișnuit ,în stilul democratic vechi,adică prin tratative ,tatonări,sondări ,putregării ,jidăanii ,etc **A inaugurat un stil propriu** , care excludea politicianismul conform esenței legionare , dar care , în același timp, **proiecta din ce în ce mai mult pe planul politic Mișcarea** , în așa fel încât nu va trece mult timp și **ea va deveni un factor** care va trebui **luat în seamă** , atât din punctul de vedere al politicii interne, cât și al celei externe." (p. 288)

- **Exploatarea scăderii popularității partidelor**

[LD: nimic ,niciodată , despre situația economică obiectivă.Spre ex. despre criza economică, despre criza socială ca efect al celei economice .Limbjul este asemănător cu al PCR, numai că **vine dinspre "extrema dreapta"**]

C.P :Momentul de **trecere la acțiune** într-un stil mai mare , era acum potrivit , fiind că **mitul partidului țărănist** ,după doi ani de guvernare,**începuse să se destrame**.După această a doua decepție – prima fusese prilejuită de P.P-Averescu – **problema "politicianului"** se putea pune în plină necesitate.**Despoliticianizarea țării** a început să se simtă adânc.

/ **Chemare către legionari**

Acesta a fost momentul în care Căpitanul a adresat țării **prima Chemare** :

< **Cuvântătorii partidelor politice cutreeră din nou orașele și satele , cerându-vă ajutor pentru ca să se poată reface.Sub domnia lor, românismul de pretutindeni a sărăcit și a îngenunchiat în fața străinului pripășit de curând.Rosturile mari ale Patriei sunt părăsite . Se prăbușesc pădurile din munți încăpute pe mâna veneticilor ...**Muncitorii români părăsiți, îngroașă rândurile comuniștilor jidani.... Comerțul românesc lipsit de protecție , îngenunchează în lupta neegală cu străinul... Țăranul român își vinde produsul sub prețul de cost ...Cafenele sunt pline de cămătări și samsari ...Poporul înglodat în datorii a ajuns rob modern al bancherului jidani.[..]Țara împărțită în partide , care se sfâșie unele pe altele, se dărâmă sub ochii noștri.[...]****

LEGIONARI ,

În fața acestei situații , și mai înainte ca politicianismul condamnat să se poată reface , **am tras spada și am înălțat steagul cel nou al vremii [...]** **Despoliticianizarea țării este o poruncă a vremii** .În locul partidelor parazite **se simte nevoia unui braț creator** .În locul șovăielii în conducere ,**se simte nevoia unei baghete magice** , cîreia să i se supună toată suflarea românească .În locul partidelor dezbinăte ,veșnic în luptă ,**unitate de comandament** .În locul partidelor mereu aplecate străinilor , **politica de neatarnare și încurajare a românismului** susținător de țară.[...]

SOLDAȚI ai GĂRZII de FIER

Când vouă **vă este hărăzit de Dumnezeu să făuriți această Românie nouă**,când de la Nistru până la Tisa **neamul vă așteaptă** să **vă primească în nesfârșite aplauze pe scena istoriei**, **isbucnească din piepturile voastre de oțel strigătul nostru de luptă și de victorie :**
Trăiască România românească ! Trăiască Garda de Fier ! .> (.289-290)

«G de F față de instituții și categorii

b) G de F și Biserica

G de F are o structură îmbibată de afinități spirituale creștine.**Ar fi fost paradoxal** ca aceste două entități **să nu colaboreze**.Tocmai acest fapt paradoxal arată **gradul de alterare [!]** al spiritului Bisericii de **spiritul materialist masonic al clerului [!]**, cu deosebire al celui superior.**Mulți ierarhi erau aleși** sau lansați de **hrubele masonice [!?!]** Alți ierarhi , erau **derutați de demagogia paartinică.[!]** Sigur că au fost și **ierarhi care au îmbrățișat crezul legionar**, adevărați martiri. "Dar mișelia celor ce l-au prigonit pe Căpitan este atât de mare , încât va trebui mult din partea acestor cazegorii ca să o răscumpere .Astfel, cu toată lipsa de înțelegere , a mers cu înțelegere și jertfă , răscolind adânc sufletele creștine."

Va lua **inițiativa punerii crucii la mormântul eroului neconuscut** (1932), lăsat 2 decenii fără cruce de statul mason,trecând chiar peste pasul clerului pervertit .**Imnul religios** cântat cu acest prilej -" *Cu noi este Dumnezeu înțelegeți oameni și vă plecați*" –va fi cântat în toate prigoanele dând sens mistic și religios luptei. (p.300-301)

c) G de F și partidele politice

[LD: Câte explicații întortochiate , "misterioase", echivoce și contradictorii... pentru a ascunde o realitate :Legiunea, G de F ,apoi P.Totul pentru țară, **nu a avut un program de guvernare ci doar un segment -naționalismul** (de fapt numai **antisemitismul**) -cu aplicațiile sale în toate domeniile.Mult prea puțin pentru un program de guvernare.

Afară de destructurarea celui existent (constituție,democrație, parlamentarism,partide politice,ș.a) nu mai există decât vași **sloganuri și metafore**.Explicațiile lui CP scot la lumină alte caracteristici ale gândirii Căpitanului (reale sau imaginate)]

Afișarea **planului de viitor** pe care îl propusese Căpitanul (dominantă morală) ,**nu alarma partidele de guvernământ oportuniste** .Nu alarma instinctul lor de conservare

d)G de F și opinia publică

[LD :CP bagatelizează (ba chiar admiră !) cea mai gravă miopie a Căpitanului :**evitarea abordării problemei minorităților**.Explicațiile sunt penibile

" Suportul forței constituite din **ideile care frământă societatea românească** în această perioadă atacă **problema antisemită** , cu toate anexele ei , și cu deosebire **politicianismul** , formând din aceste două elemente **un binom inseparabil**.

*Antisemitism exclusiv (fără alte minorități)

Pentru ca atacul să fie concentric ,**a simplificat lozincile și nu a răscolit o serie întreagă de probleme [!]** care se puneau ,**evitând în special problema minoritară [?!?]** ,care era o realitate adâncă atât pe plan intern ,cât și pe plan extern.

De atitudinea în această problemă se leagă și **situația marelui contingent de politicieni de origine dubioasă ,iudeo fanariotă [!]** care a constituit , constituie și va constitui **fermentul de disoluție a societății românești**.Cu aceste elemente ,**lupta** – după cum spune Eminescu –**este**

instinctivă. [!] Totuși, necesitățile vor impune ca **substratul real al acestui antagonism să nu fie evidentiat** și chiar **să pară că este complet nesocotit**, prin **acceptarea** în Mișcarea Legionară [!], fără nici un fel de obiecție sau restricție, **a unor elemente de aceeași proveniență**. Evident, **lupta camuflată [?!?]** sub aspect formal [...] **vor fi de judecat avantajele și dezavantajele**. Poate lupta deschisă să fie preferată, fiindcă **la fel ca jidanul, aceste elemente de aceeași esență suflească și poate rasială ca el, vor trebui scoase la lumină** pe baza principiului că **este mai bine să-ți cunoști dușmanii**, în special pe aceia a căror armă este subminarea. **Momentul tactic** de atunci însă **cerea ocolirea acestei probleme [?!]** și această ocolire se făcea în mod pozitiv, prin faptul că **nu se puneau nici un fel de restricții minorităților – în afară de evrei – de a intra în Mișcare**. Poate la aceasta contribuie și "impulsul mesianic" pe care îl conține mișcarea (p. 304-305)

▣ "Manevrele" Căpitanului față de partide

3. Frontul Românesc -Vaida

[LD dacă dorește cineva să-și pună mintea "pe moațe" (iertat să-mi fie limbajul), atunci să citească argumentarea lui CP privind ...scopul masonic (deci iudaic) al Frontului Românesc cu sa flozincă de " *Numerus Valahicus*". Nu pentru că ar fi nelogică sau incoerentă, ci pentru a urmări cum poate fi **apreciată, justificată, interpretată, răsturnată, răstălmăcită, stigmatizată** una și aceeași persoană (sau idee) Altfel, foarte interesant. Din toată analiza, Codreanu apare "nașul" lui Vaida, și nu invers.]

CP: "A fost **determinată de rege, cu două tendințe**: de **a anemia rezistența lui Maniu** și de **a capta curentul legionar în matca lui "Numerus Valahicus"**

Tendința de captare a Mișcării se baza pe o foarte atentă manevră iudaică [!], și anume, aceea **de a dobândi încrederea cuiva, prefăcându-te că îl ajuți la greu**.

Această captare era considerată cu atât mai posibilă, cu cât **simula și adaptarea unui program naționalist**. [!] Faptul însă că **Vaida deținea cel mai înalt grad în Masonerie [!]**, gradul 33, arată pe ce adâncimi manevra iudaismul.

Sușinerile făcute Mișcării în diferite împrejurări **erau în fapt simulări [!]** pentru a servi tot țelurilor lor. Numai că **aceste simulări au fost dejucate de Căpitan** și au produs rezultate cu totul contrarii decât cele așteptate. Astfel:

a) **Sușinerea făcută în 1930**, poate că **avea substratul de a încerca o nouă organizație antisemită**, în opoziție cu organizația a cărei disidență era [cine? Vaida sau Codreanu ?] **, pentru a le autoanihila reciproc sau a le ține în șah**. Așadar, **tactica iudaică** a fost după **clasica formulă a nimicirii prin împărțire** și disensiuni interne.

Dar **vigoarea Mișcării, dată de Căpitan**, a depășit acest rol minor și meschin și a dat o axă solidă, înfiptă pe un teren solid și propriu Mișcării antisemite.

b) **Concursul dat la procesul Gârzi de Fier** izvora din tactica de care am amintit, **de a dobândi încrederea prin ajutor la greu**, în vederea **captării unui curent în matca masonă [!]**

deci **atacul clasic, pe două lovituri**: pe de o parte, **dezlănțuirea prigoanei** pentru nimicire (desființare), iar pe de altă parte, **oferirea salvării în brațele ei**.

Reușita acestei manevre și-o baza masoneria prin subevaluarea pe care o făcea asupra posibilităților Căpitanului de a înțelege aceste jocuri.

Căpitanul a lăsat să se încerce în această iluzie [!] **până când a trecut punctul culminant al bătăliei (procesul)**, [!] arătându-și după aceea, ferm, poziția.

c) Înființarea "*Frontului românesc*", cu formula lui "*Numerus Valahicus*", va avea misiunea **să creeze nucleul în care să fie captate toate curentele**, și în special cel legionar, **creind partidul unic [!]**, care să fie **subordonat lui Carol al II-lea**, așa cum urmărea acesta și, prin aceasta, **în slujba plutocrației iudaice internaționale**, [!] în vederea marelui lupte pe care o ducea pe plan mondial în legătură **cu stăpânirea iudaică [!]** și **acțiunea de nimicire a statelor totalitare**. [!] În același timp, se va folosi și **tactica suprasaturării prin banalizare a ideii înseși**. Acesta era rostul lui "numerus valahicus".

CP: "De data aceasta, însă, vigoarea legionară va depăși manevra și o va întoarce în favoarea ei, fiindcă poziția morală a Mișcării era atât de înaltă încât ea nu putea fi depășită sau, după expresia Căpitanului, **<apa de ploaie a lui Vodă nu o va putea îneca.> [!]**

CP: "Aceste încercări de derutare dădeau dreptate intuiției Căpitanului când **a evitat să-și**

publice programul [!] fiindcă **știa că putea fi însușit formal** nu pentru a-l realiza , ci pentru a-l dezumfla prin dezgustul repetiției "

În cazul Fr.Rom., **Căpitanul a mers pe o tactică îndrăzneță și abilă**, în aparență pe linia adversarului. Așa a procedat în cazul alegerilor de la Barou întreprinse de Istrati Micescu ,în aparență a dat concursul.

Când Regele și-a dat seama de eșuarea planului,**va înființa Străjeria ,Premilităria ș.a adoptând ceremonii legionare** , cu scopul de "dezumflare" (p. 352-353)

6.Acțiunea cuzistă

CP:" **Atitudinea Căpitanului** față de cuzism a pornit de la **convingerea** – după dezastrul Ligii – că **prof. Cuza** , strălucitor în domeniul teoriei ,**este complet incapabil pentru orientare și organizare pe teren**, din care cauză, sub fardul naționalist ,**se va naște specimenul acela de politician incorect sufletește și neserios.**

Sub aceeași formă ,**cuzismul** , fără voia lui,**va servi de diversiune iudaismului [!]** fiindcă prof. **Cuza** se va dovedi că face parte din **categoria luptătorilor sterili.**

Aici se vor aplica cuvintele lui Hitler :<**Mișcarea trebuie ferită de persoane care au militat 30-40 de ani , fără a avea un rezultat pentru ideile lor .**>(*Mein Kampf*, p.396)

Acțiunea cuzistă a fost tolerată de jidani și politicieni [!], fiindcă în mod natural **le crea diversiunea de care aveau nevoie . [!]**

Poziția luată față de cuzism a fost aceea **a neglijării și chiar a desconsiderării** [arma "șarjării "] ,ferind Mișcarea de dependență sufletească și criticism ,pentru ca efortul ei să fie pozitiv."

Arma șarjării o va folosi Căpitanul împotriva cuziștilor ,cu un considerabil efect psihologic, când aceștia (în combinație cu PNL) ,unelteau distrugerea Gărzii :

<**În toamna aceasta se împlinesc 7 ani de când am interzis cuziștilor de a putea pătrunde în Mișcarea Legionară [...].Aceași măsură am luat-o în primăvara anului 1934 împotriva liberalilor ,cărora le-am interzis intrarea printre legionari** , deoarece partidul lor a oprimat ,schingiuit și chinuit o întreagă tinerime din ordinul puterii iudeo-masonice **Într-adevăr, sunt 7 ani de când nici un cuzist nu a pătruns la noi.Și nici un liberal, de 4 ani.Astăzi ridic acest zăgaz pe termen de o lună de zile [!?!]** , adică până la data de **30 decembrie [...] Data următoare va fi după alți 7 ani , adică în decembrie 1944.**>
(p. 357-358)

/Divizarea Europei

* Extrema stânga-dreapta

Căpitanul :<**Așadar este o chestiune de ordin extern;întreaga opinie publică din Europa se îndreaptă către extreme.Ei bine, extremele acestea ca două pitre de moară vor măcina încetul cu încetul toate partidele.Priviți:în Europa sunt două extreme puternice extrema dreaptă și extrema stângă** , care se întăresc;la un moment dat , una din ele va învinge.

În ceea ce privește orientarea noastră,dacă este chestiunea să alegem între aceste două lumi extreme,suntem dintre aceia care cred că soarele nu răsare la Moscova ,ci la Roma >
(*Cărticica șefului de cuib* ,p.182-183)

/Divizarea Europei

* Extrema stânga-dreapta

Căpitanul :<**Așadar este o chestiune de ordin extern;întreaga opinie publică din Europa se îndreaptă către extreme.Ei bine, extremele acestea ca două pitre de moară vor măcina încetul cu încetul toate partidele.Priviți:în Europa sunt două extreme puternice extrema dreaptă și extrema stângă** , care se întăresc;la un moment dat , una din ele va învinge.

În ceea ce privește orientarea noastră,dacă este chestiunea să alegem între aceste două lumi extreme,suntem dintre aceia care cred că soarele nu răsare la Moscova ,ci la Roma >
(*Cărticica șefului de cuib* ,p.182-183)

...În această a doua fază,**acțiunea va lua un caracter direct** (vezi ciclul german) ,șabloanele vechii politici de " echilibru" vor cădea,și **lupta va lua aspectul său adevărat**

* Problema jidovească

Căpitanul va răspunde insinuărilor :< **De 17 ani** ,eu și camarazii mei **n-am intrat într-o prpvălie jidovească**, deși am trăit la Iași **nu am intrat într-o casă jidovească**, **nu am vorbit cu un singur jidan** , **pentru că i-am considerat pe acest pământ ca vrăjmași ai nației mele**.Aceasta era nelămurirea dumitale ? Că eu cer libertatea la alegeri pentru jidani ? C-o să-i oprești d-ta și eu o să-i apăr ?Nu domnule ! **Eu cer libertatea la alegeri pentru neamul meu , pentru tinerețea neamului meu** ,care acum 4 ani ,la alegerile din urmă,din ordinul puterii iudaice sub teroarea cea mai nemiloasă o parte apuca pe drumul spitalelor o alta ,de peste 10 ani drumul tuturor închisorilor.**Eu cer libertatea pentru neamul meu tocmai pentru ca el să-și poată sfârâma și scutura jugul puterii iudaice** ,care-l apasă în țara sa,în legile sale.

Misiunea istorică a generației noastre este rezolvarea problemei jidovești .Toate luptele noastre ,de peste 15 ani, scopul acesta l-au avut, și toate eforturile vieții de acum încolo , scopul acesta îl vor avea.Și tu mă întrebi dacă nu m-am vândut jidanilor ? Nu te uiți pe fruntea mea, nu te uiți pe trupul meu,cum stă rană lângă rană câne de prieten? >
(Circulară, p.225-226)

/ Guvernul Goga – o diversiune

[LD:**viziunea** exagerat subiectivă pusă exclusiv pe intenția de a distruge Mișcarea Legionară ; **resentimentele** acumulate față de PNC-Goga-Cuza ;**procesele de intenție** la adresa altor formațiuni naționaliste ;**considerarea partidelor democratice** ca "iudeo-trădătoare " ; ș.a.m.d **reduc analiza lui CP la o refulare pătimașă**.A reduce soarta României din acel moment ,la ...răfuiala cu G de F și Căpitanul,este prea mult chiar și pentru un apologet .

Cu atât mai mult cu cât ori declarațiile lui CZC sunt mincinoase , ori CP le contrazice total.

După înfrângerea în alegeri, guvernul Tătărașcu va demisiona la 28 dec.1937, iar ca succesor va fi desemnat Octavian Goga ,**cu același obiectiv de nimicire a G de F [!]** ,dar **camuflat sub masca naționalistă pentru diversiune [!]**,atât intern cât și extern.

Scopurile urmărite erau :

a Să deruteze și să capteze curentul naționalist al Mișcării Legionare în matca Partidului Național Creștin al lui Cuza-Goga care , din cauza slăbiciunii sale , era dependent de această camarilă.

b.Să folosească un guvern"naționalist" ca instrument pentru distrugerea G de F ,iar din reacțiunea aacesteia să se nască o luptă fratricidă care s-ar fi soldat cu însăși anemierea curentului naționalist ,în vreme ce **partidele iudeo-democratice** , ca spectatoare ,urmas să se reabiliteze în opoziție.

c.Să uzeze și să compromită însăși formula unei guvernări naționaliste totalitare care ar fi avut de luptat cu atâtea greutăți interne , la care se adăuga și sabotajul economic jidovesc.

d.După parcurgerea acestor etape, guvernul Goga putea fi înlăturat , sub pretextul că nu este în stare ...Pentru restabilirea ordinii era să apară ca "salvatoare" tirania iudaică a lui Carol

II .**Acesta era obiectivul final. Elementele care aveau misiunea** , chiar în sânul guvernului, **să execute planul iudaic [!]** , era ministrul de Interne **Amand Călinescu** și ministrul de Externe **Istrate Micescu**, amândoi membri ai Camarilei și creaturi ale Lupeștii (p. 389-390)

*Constituția carlistă = piatră de mormânt

Întreaga luptă națională se termină după 20 de ani într-o Constituție care nu numai că nu rezolvă nimic din problema vitală a nației noastre ci vine să pecetluiască pentru totdeauna drepturile furate de la români de năvălitorii jidani , împotriva cărora noua constituție nu ne mai deschide nici o posibilitate de apărare.

Actuala Constituție este o piatră de mormânt peste viața nației Românești >
(Ibidem, p.276)

■Moștenirea Căpitanului.

-Naționalism românesc creștin

Dar pe câtă vreme național-socialiștii pun accentul pe educația politică, cartea Căpitanului este **Evanghelia** , pentru că conține în esența ei ,**adevăruri eterne**.

Acest lucru, neobișnuit pentru structura intelectuală pozitivistă (materialistă) a epocii noastre, **abia a fost înțeles**. Un "semnal" a dat Ronate [LD?] de la Viena care a remarcat despre Căpitan:

1. Este **singurul** care a creat o **Mișcare de înnoire cu origine în creștinism**;
2. Mișcarea a fost acuzată de clericalism pe nedrept, deoarece este vorba despre **creștinismul poporului român**;
3. Definiția "Alles was vermittelt ist" [LD Mălina nu înțelege expresia ...renunț] nu ar accepta-o Căpitanul;
4. **Naționalismul românesc** este superior celui bulgar și maghiar, care sunt exterioare. "Spre aceste înălțimi, spre lumina orbitoare a cerului s-a ridicat Căpitanul când **s-a jertfit din dragoste pentru neamul său** și pentru **iertarea păcatelor sale**, pentru a-i pregăti **drumul învierii**" (p. 428-423)

-Sinteză a noului spirit european[?]

CP: "Prin Căpitan, neamul românesc a eșit dintr-un cadru intim și adeseori meschin și **s-a plasat pe un plan univesal și cu adevărat istoric**.

Căpitanul este o **sinteză a veacurilor de dospire românească**, fiindcă o **rasă creatoare creează chiar atunci când este vitregită și nu se poate manifesta**.

Mai mult: dată fiind **receptivitatea poporului român**, determinată de situația geografică și împrejurările istorice speciale, s-ar putea să fie chiar o **sinteză a adevăratului spirit european nou** (**mistică slavă, ortodoxism bizantin și practicism roman**).

Căpitanul a fost conducătorul cel mai **dezintoxicat de iudaism**, fiindcă nu a conceput numai mental antisemitismul, dar **l-a trăit în mod pozitiv [!]** și respirat prin toți porii, ca o reacțiune organică. **Nu s-a adaptat la cultura iudaică** pe care o respinge organic.

Măreția Căpitanului constă că a putut da bătălii mari **numai [!] de pe poziții morale**. Percepte morale și creștine au mai fost propovăduite, dar **trăite într-un sistem politic. [!]** (p. 428-423)

-Intersecție de aderențe ideologice

CP: "Nu știi **dacă tradiția și geopolitica vor admite** un asemenea **spațiu grandios. [!]** **Realitățile îl vor constrânge** și de aici **se va naște o mare dramă legionară**.

Toți cei care vor respira în acest mare spațiu ideal, se vor simți sufocați în cel îmbibat de miasmele reliste. **Adevărata respirație legionară are plămâni de uriaș**.

Ea va tinde să **scoată neamul românesc din starea de inferioritate, de slăbiciune**, în care l-au înfundat veacurile de împilare.

Vor permite însă **noile conjuncturi** care se proiectează pe plan extern, după actualul război, care se vor anunța **atât de nefavorabile** pentru **națiunile puțin numeroase ?**

De aici se va naște **necesitatea cultivării aderențelor ideologice și interpenetrarea** lor și Mișcarea legionară are **mari posibilități de aderențe**, pe mai multe planuri, tocmai pentru că este o sinteză. [...] Poporul român, în poziția geografică pe care o ocupă, se găsește la o **intersecție de influențe și imperialism**.

Aderențe poate avea **cu lumea balcanică** (traco-bizantină), **lumea slavă** –prin ocupațiile lor – și **cea occidentală**, prin spiritul roman de care este impregnat. [...]

În veacul actual, pe plan politic, **poporul român se găsește** între **nicovale iudeo-comunistă**, fixată pe pedestalul imens slav, și **ciocanul viguros german**. (p. 428-423)

/Idealul legionar

...**Concepția legionară** reflectă și **sintetizează toate aceste lumi**, care se oglindesc în **Moța**, tip de **creștin cu fond eroic** (scuturat de iudaism) și

în **Căpitan**, **tip de erou, creștin și conducător**.

Aceste tipuri formează **idealul legionar**. (p. 428-423)

/, care i-au lăsat și **multe tare adânci**, situat și într-o poziție geografică precară (expusă) " (p. 428-423)

▀Retezarea misiunii legionare

/Drama Căpitanului = drama poporului român.

..."Renașterea românească este legată indestructibil de destinul Căpitanului și al Mișcării Legionare .[!] Ea se va naște din acest noian de dureri,căci **semnul nașterii este suferința**.Și această suferință va fi și mai mare **Căpitanul a suferit** ,pentru ca prin suferință **să ispășească păcatele poporului român**.[!] Prin faptul că **poporul român a putut tolera moartea Căpitanului**, [!] **va avea încă mult de ispășit** ".[!]

..."La aceasta se va adăuga și **drama reieșită din disproporțiile** între marile dimensiuni pe care le-a dat Căpitanul Mișcării Legionare ,cu respirație de mândrie și înaltă demnitate ,față de realele posibilități pe care le are **un popor chinuit de atâtea apăsări ale trecutului** , care i-au lăsat și **multe tare adânci** ,situat și într-o poziție geografică precară

25.) Alexandru Cantacuzino ,Opere Complete, Colecția " Omul Nou "(1969), 1990
Prefață Horia Sima (1969)

A. Între lumea legionară și cea comunistă ,1935

(pag. 7- 47)

/ Comunismul = anticreștin ; Legionarism = credința în Hristos și Dumnezeu

/ Comunismul = frica de moarte ;Legionarism = iubirea de moarte credința în nemurire ;

/Comunismul : averile în favoarea proletariatului ; Legionarismul : nivelarea averilor , redistribuirea capitalului ;

/Comunismul : antiuman -"lupta de clasă "; Legionarismul : umanist, "iubirea aproapelui "

/Comunismul : internaționalist ; Legionarismul : naționalist

/Finalitatea luptei comuniste ;Finalitatea lumii legionare .

B. "Cum suntem ", sept.'37

/ Violența - mijloc de educație / Violența = un păcat necesar/

/ Sfințenia - mântuirea sufletului individual ;

/ Eroismul - mântuirea neamului / Lipsa conștiinței naționale românești

/ Revoluția - singurul mijloc de schimbare

/ Strategia și tactica revoluției legionare / Dușmanii legionarilor

/ Naționalismul legionar - față de biserică, de religii

/Iubirea, solidaritatea , legionară / Dragostea de moarte legionară

C.Românismul nostru

(Congresul General Studențesc, Craiova , apr.'35)

/Omul nou = visul , viziunea profetică a unui om mare /

/ Rase de stăpâni - rase de robi

/ România " legionară " - românul "legionar"

/ Viziune despre istoria și conducătorii României /Nărav românesc ; trădarea !

/Românul de mâine : anti-intelectualist , anti- raționalist ,anti-individualist,mistic, eclesiastic, colectivist , naționalist

/Românul de mâine : aliberal , creștin intolerant, antisemit, recunoscător și răzbunător

/Misiunea tineretului legionar :învierea neamului românesc ; o nouă tradiție de existență ;rangul de mare putere europeană ; rasă superioară /

D)Românul de mâine

(Raport la Congresul General Studențesc ,Târgul Mureș, apr.1936)

/ Nația română ,în rânduiala lui Dumnezeu / Spiritualitatea legionară creștină

/Delimitări de național-socialism și fascism /Naționalismul legionar : supraomul, supranațiunea

/Delimitări de alte naționalisme / Spiritul eroic revoluționar , mesianic : eul romano-thracic

/Antiteză cu valorile liberale , masonice

/Tripticul spiritualității legionare :creștin,naționalist eroic

/Treimea demnității legionare : de om, de român, de legionar ;

/Treimea surselor morale : Dumnezeu , strămoșii daco-romani ,Căpitanul

E)Pentru Cristos , [în Spania] mart.1937

(pag. 156 - 182)

/7 legionari - În căutarea jertfei cutremurătoare / Jertfa lui Moța și Marin

/ Întoarcerea în țară / Posteritatea lui Moța și Marin

F)Cuvânt la mormântul lui Moța și Marin, Casa Verde, febr.'37

(p. 183- 189)

/ Jertfă pentru Dumnezeu ... / Jertfa vieții = linia Căpitanului /

/Cantacuzino : regretul de a fi supraviețuit ... /

/ Gânduri testamentare Moța și Marin

26.)Octavian Goga ,Naționalism dezrobitor.Permanența ideii naționale,

Editura Albatros,București,1998.

Studiu introductiv ,îngrijire ,note ,Constantin Schifirneț

A.)1923.Discurs de recepție în Academia Română-Generație privilegiată

"**Sunt generații privilegiate** în viața tuturor popoarelor ,cărora le este dar să primească roadele unor îndelungi acumulări de energii, și în a căror fericire fulgerătoare **se răsplătesc veacuri întregi de amărăciune .Noi suntem o asemea generație** , pe care **destinul acestui neam a dăruit-o cu mâinile amândouă**, făcând-o **să vadă împlinirea gândului urzit în suferințe de o mie de ani** ".(p. 202)

-Românismul patriarhal ardelenesc

" **Vrăjmășia stăpânilor străine** ,care-și pusese **ca țintă desființarea noastră**, ne-a supus unei

despuieri metodice vremuri îndelungate .**Clasa conducătoare** ne-au absorbit-o elementele dominante .**Biserica** a tânjit în umbră sub persecuții rușinoase , **școala** nu ne-a împărțit cu binefacerile ei.Nu ne-a rămas decât **țăranul** ,rob al gliei secătuit de regimul <Aprobatelor și Compilatelor>sub principii Transilvaniei, această <*misera plebs contribuens*>,răslețită prin satele de munte și câmpie și devenită mai târziu **un rezervoriu de forțe risipite** când de dragul politicii din Burgul de la Viena ,când de năzuințele recente ale imperialismului unguresc Într-o vreme când **cele două principate dunărene** ,cu tot cortegiul de mizerii ale vasalității turcești,**aveau totuși o pătură conducătoare în stat și un impuls de civilizație proprie,în Ardeal,românismul** nu trăia decât în cadrul unei **vieți patriarhale**. [...] Din căsuțele lor , în a doua jumătate a secolului al 19-lea, după înlăturarea întocmirilor feudale ,**au început să se pornească** ,pe ici pe colo ,**copii** cu ochii limpezi tivți în lacrimi **duși să învețe carte** în orașele vecine.Cele **câteva licee românești** din Ardeal au devenit **focarele umile ale unui început de cultură** " (p. 204)

B.)1923.Conferință la Universitatea din Cluj

-Alma Mater de la Budapesta

...Peste 20 de ani de când fusese și el student la Budapesta ,unde s-a cheltuit inerețea înfrigurată a **generației sale de universitari ardeleni** .

Un tablou întunecat și mișcător : "tăcerea noastră dinaintea furtunii"

"În această perioadă, o concepție de stat nenorocită, purtând în ea germele morții, a făcut să ne zbatem sub zvârcolirile ei cele din urmă, cele mai îndărătnice și mai violente [...] **E un aspect posomorât de ansamblu ,capitol de strangulare a unui popor.**

Pagina cea mai tristă însă care ne urmărește și azi ,ca o boală de adolescență ,e **închisoarea intelectuală în care am trăit noi** , lupta surdă și desnădăjduită ce-am dat **pentru a ne crea un acord între sufletul moștenit și percepțiile civilizației care venea să ne înstrăineze** ...Alma Mater de la Budapesta ...Sub zidurile ei reci și sure ,patru ani de zile s-a plimbat revolta mea .

[...]Trei sute de studenți români smulși din umbra satelor ardelenesti , **aruncați pradă molohului** , acolo, în metropola dușmană.

E o poveste umilă, amară,și plină de înțeles [...] Un angrenaj savant, o vastă șurubărie era angajată la distrugerea noastră.**Pedagogia opresorului avea la bază ideea de a ne face ienicerii culturii maghiare.**" (p. 230-231) .

-Ideea națională

"De atunci,**pipăindu-mi conștiința** , m-am întrebat de atâtea ori :**în ce religie ne-am închinat de ne-am putut păstra sufletele intacte** ,refractare la otrava dimprejur ?

Cum s-ar putea numi taina noastră , miracolul acestei izolări ,instinctul sigur care ne-a smuls totdeauna din ghiarele valului ? Este domnilor, **ideea națională, credința fanatică a patrimoniului specific al neamului.**

Din doctrina veacului al 19-lea,introdusă definitiv în toate fibrele continentului,**noi ne-am ales cu această moștenire** ." (p. 233)

"**Ideea națională e luntrea cu care plutim noi și din care dorim să înregistrăm curente mari de simțire universală**" (p. 250)

-Războiul Întregirii

"Războiul s-a desprins ca un **fruct copt din această ideologie a vremii**.[...]

Războiul întregirii neamului l-a decretat **conștiința tuturor** nu ca o socoteală de câștig,ci ca o pornire frumoasă fără frâu ,un uragan moral exprimat nimerit în fraza lapidară a răposatului Filipescu :<*Sire,ori te încoronezi la Alba Iulia ,ori mori pe câmpia Turzii ,altcum praf s-alege și de țară și de dinastia ta* .>

-Dezagregare,oboseală,sleire,ezitare,retorică stearpă.

[LD: gata cu întregirea,cu unirea, cu înfrățirea , cu solidaritatea .Începe marea confruntare între români și români : ardeleni-regățeni; ardeleni-ardeleni ;basarabeni- regățeni ; basarabeni-

basarabeni ș.aș.a Totul se transformă în **criza României mari și unite**

Vreau să înțeleg deplin ,cât mai profund,de ce românii n-au reușit să-și fructifice victoria .Atunci și mai târziu.Explicația lui Goga -lungă precum unele fraze ale lui Iorga – ar trebui analizată (precum într-un exercițiu de gramatică logică)

"Poate nu greșesc când afirm că, după jertfa cea mare ,**resursele de energie creatoare scăzând,mersul ascendent al acestui crez s-a oprit și o linie de oboseală** a intervenit în rândurile noastre .

S-ar părea că, după tensiunea tranșeelor,**nervii discordați cer odihnă** și că, pe urma vărsării de sânge, noi **ce-am câștigat în suprafață, am pierdut în adâncime.**

În orice caz, privind în jurul nostru și spunând adevărul întreg ,trebuie să recunoaștem că **viața publică** în opera ei constructivă **nu are nici tăria nici inițiativa** pe care le cere noua alcătuire de stat ,că **fenomene de dezagregare se ivesc** în aparatul nostru de putere și că , mai ales **resorturile morale ale societății au pierdut din vigoarea lor.**[...]

Poporul român ,ieșit de sub patru organizații de stat deosebite,purtând **influențele a patru organizații de stat dispartate** și **a patru culturi fără puncte de înrudire** ,sângerând pe atâtea fronturi, în prima lui perioadă de unire ,**se înfățișează sleit** și fără un relief deosebit în rezistența lui.Spiritul curent arată **semne de slăbiciune vădită**, este **o răsturnare a valorilor** care ne-a dat **criza principiului de autoritate** , este **o ezitare și balansare permanentă** în conștiințe din care a rezultat o **criză a partidelor politice** și, ca o consecință,a acestor neajunsuri, **o reală criză a parlamentarismului** nămolit în inacțiune și retorică stearpă " (p. 237)

-Invazia străinilor[evreilor]

[LD: aluziv și parabolic, sunt vizați în mod deosebit evreii Și asta în 1923,înainte ca Hitler să –și înceapă cariera sa antisemită]

"Dăm impresia că **suntem un trup deșirat și bolnav**, și pe trupurile bolnave [...] **se ivesc de obicei parazitii.** Uitați-vă împrejur , din toate părțile globului ,**călători după noroc ca într-o nouă Californie** ,descind pe acest pământ binecuvântat cu care nu au nimic comun decât exploatarea lui.Din toate părțile **granițele ne sunt invadate de musafiri** cu privirea scrutătoare ,**semănători de corupție și de blesteme**, făcând să crească spuma incertă a orașelor și trezind o dâră de penibilă descurajare în sufletul neprihănit al țăranilor noștri .**Acest val de străinism crește neconținut ca o coloană de cuceritori** ivindu-se pretutindeni și lăsând în urmă o filozofie amară ,convingerea lor cea mai fermă ,că nouă de aceea **ne-a fost dat să ieșim din robia egipteană ca să între ei în Canaan** .(p. 238)

-Generația '22: ideea națională în marș

"D-voastră,**studentii**, prin instinctul suveran al tinereții ,prin impulsul de idealism al vârstei și prin acel spor de simțire care e apanajul firesc al generațiilor viitoare ,**ați sesizat o primejdie și v-ați pus de-a curmezișul ei.**

Nu vă văd ca niște suflete înguste refractare la ideile de progres, ci ca pe o **expresiune nefătărită a unui neam întreg** .

Zece mii de băieți , smulși din mijlocul poporului,reprezentând **toate clasele sociale**, zburciumându-se de **același crez în munca lor intelectuală ,nu pot însemna un caz de demență colectivă.**Că aveți și lozinci greșite , se poate ;dar inspirația d-vs e din ogașa normală a trecutului nostru ,**sunteți ideea națională în marș** .[...]

În acest chip mi-a apărut **mișcarea d-voastră ,desfăcută de orice exagerări** trecătoare și mai ales **liberă de orice acuzații meschine** ce vi s-au adus din partea elementelor subversive care au avut toată înțelegerea pentru o întregă galerie de criminali și o jignitoare rigiditate pentru dvs ." (p. 249-250)

C.)1927.Pânze de păianjeni

Din volumul **"Mustul care fierbe"** .(p. 253-265)

/Eminescu:doctrina naționalismului organic.

"Din scrisul lui Eminescu s-a încheat mai întâi **doctrina naționalismului organic** , care a îndrumat întreagă ideologia vremii ,și al cărui rezultat e **România de azi.**

După divagațiile școlii latiniste ,după retorica ușoară cu care ne obișnuiseră imitatorii romanticilor francezi,acest chinuit se coboară **cel dintâi în tainele existenței noastre** ,și smulge de acolo din adâncime ,**dogmele imutabile pentru religia unui popor luptător**.

[...] Călător în toate regiunile locuite de români,**el creează pe seama unei entități etnice formula unirii politice <de la Nistru pân'la Tisa >**[...]

Articolele sale din "Timpul" sunt împletituri de fulgere ,care țâșnesc di **sufletul unui mare reformator**.El vine cu **ideea purității de rasă** ,în care găsește **singura salvare pentru un neam fărâmițat sub atâtea domnii ostile** ,copleșit de <*neagra străinătate* > .

Devine **predicatorul încercuirii unui patrimoniu strămoșesc** și se închide în <*scripturile bătrâne* >ca într-un turn de apărare , de unde lovește fără milă orice infiltrație bastardă." (p. 254)

-Idolul a două generații

[LD 25 martie 2006.**Este inadmisibil să-l eliminăm** (sau să-l micșorăm,sau să-l stracizăm)pe Eminescu ,**numai pentru că el a fost asimilat** de curentul naționalist interbelic.**Cine-l contestă** ,înseamnă că neagă justetea luptei naționale românești pentru independență și unitate .**Nu trebuie să ne lăsăm copleșiți** (sau complexați) de cei care ,pentru a-și justifica propriul naționalism ,**il demoneziează și-l fac "fascist"** înainte de apariția fascismului ;"**rasist"** ,înainte de rasismul hitlerist ;"**antisemit exclusivist"** , înainte de declanșarea holocaustului.**Goga are dreptate Dar ...]**

"Cele două generații venite în urmă l-au decretat idolul lor .[...] **conștiința publică s-a dirigit la noi de adevărurile lui** .De patruzeci de ani încoace ,**toată lupta noastră de dezrobire** , toate zvârcolirile minții pentru a ne **prinde** într-un mănunchi,**sunt radiațiuni din credințele poetului**.

Sub acest raport, el e **întâiul mare profet al intelectualității românești**.

Cine a trăit aici o viață intelectuală pe vremea regimului unguresc, își dă, poate ,mai bine seama ,de **imensa forță morală** cu care ne înarma scrisul lui Eminescu.

Procesul de fermentare a fost la fel în toate părțile.

Spiritul curent al Vechiului Regat s-a hrănit din **această evanghelie** , care **s-a învățat în școli, a răsunat la tribună, a determinat mentalitatea oamenilor politici** , a **străjuit** ca o flacăra nevăzută după rețelele de sârmă de **la Mărășești**, și a strigat pe pusele Ungariei în drum spre Budapesta .

Astăzi ideea noastră de stat se clădește pe acest rezon unic de orientare ."

(p. 253-254)

-Detractorii lui Eminescu

" Firește ,**concepția lui Eminescu** ,familiară nouă,**n-a putut ademeni nici odată elementele de import care s-au aciuat aici**.[...] În definitiv,**lucrul e perfect explicabil** [...] Nou venitul , adăpostit la noi,cade în afară de acest cerc de simțire .[...]

De aceea , nu e nici o mirare că **toți oaspeții literari cu care ne-a hărăzit Dumnezeu nu s-au încălzit de Eminescu**.

După triumful categoric al maestrului în cerebralitatea țării,ei au tăcut ,**îmbufnați la început** ,ca mai târziu **să ridice cuvântul cu oarecare timiditate** ,și să devie în sfârșit **detractori de-a binelea**" (p. 255)

D)1927.Mustul care fierbe

Din volumul cu același nume (p. 266-271)

[LD 25 mart. 2006.**Pentru acest ciclu a fost persiflat și atăcat Goga din toate direcțiile**.

După ...80 de ani,după ce noi trăim tranziția post-decembristă ,găsesc acest articol de o acută actualitate Păstrând toate proporțiile conjuncturale,cred că perioada de numai 22 de ani ai României Întregite a fost prea scurtă și că opiniile lui Goga au fost profetice.

Poate fi și o "potriveală" dar formulările lui privind **țara , societatea ,clasa conducătoare** sunt reale și de bun simț. Și o sintagmă pe care mi-o însușesc imediat :**interbelicul= punte de trecere între trecut și viitor**.

Terminasem de citit Noica -vezi la fișier Etică -,la care ,printre altele,găsisem ideea că în spiritualitatea românească lipsește spiritul critic introspectiv Că din gândirea populară și filozofia

cultă ,rezultă că noi nu prea am fost preocupați de Etică , etc etc Citindu-l pe Goga,(și nu numai),aș putea spune că ,dimpotrivă,în interbelic a fost un **exces de criticism politic** ,dar sedimentarea lui într-un fel de "**Cod etic**" nu s-a produs .

Schifirneț spune că Goga nu a fost "doctrinar politic."

Eu consider că a fost "**doctrinar etic**"(după cum Iorga a fost "**doctrinar istoricist**") și că naționalismul lui este dominat de această preocupare .El spune că generația lui are singurul merit de a fi construit o "**punte de trecere**" între trecut și viitor.

Ce se va întâmpla când această "punte de trecere" va fi distrusă de valul războiului și de ocupația sovietică ? De unde va trebui înnodat firul ?]

Motto ales de LD : " Odată și odată ,**observatorul de mâine [LD :Mă simt direct vizată !]** în opera lui de introspecțiune ,după ce valorile s-au clasat și procreația s-a îndeplinit, își va putea permite luxul să scrie pagini glumețe despre goana contemporană cu care oaspeții grăbiți la **banchetul vieții noi de stat** , se prezintă **să puie stăpânire pe tacâmul lor** .Sunt așa de sigur că **o justiție târzie îi va ajunge cu verdictele ei** ,încât ironia iertătoare o putem anticipa de pe acum." (p. 271)

G.)1927.Fierbe în Țară

În vol. "**Mustul care fierbe**" , (p. 310-321)

/Mișcări "fasciste –antisemite !?

" **Fantezia colorată a honigmanilor și rosenthalilor** ,unite cu setea de scandal, cea mai remarcabilă însușire profesională a lor ,**ticluesc zilnic povești** de roman foileton de cea mai ordinară speță.Nu știu la ce se reduce adevărul la Vechiul Regat ,pentru care se vor găsi destul mai bine informații decât subsemnatul să puie lucrurile la punct și să lămurească lumea **cât de departe au ajuns <mișcărilor fascisto-antisemite >**

/Alarma ziarelor "**antifasciste**"

"**Presa de bulevard** de la București a alarmat publicul cu **pretinsele orori ale așazisului fascism din Ardeal** și cu **antisemitismul feroce de aici** .

...Un singur număr din **ziarul "Lupta"** , pornită în lume sub **girul moral al d-lui Fagure** și frații săi de nume, cu slove cât pumnul și cu-o specială arhitectură de subtitluri vorbește de **<fascismul militar din Cluj>**, de **<complotul de la Sighetul Marmației >**,în care se plănua ca **<să le ia averile și să le împartă celor care intră în rândurile fasciștilor >**,

de **<pârjolul care se va dezlănțui contra evreilor >**și o întreagă serie de monstruoase combinații pe cari numai timoarea isterică de "ghetto" le poate pune în circulație.

Toate aceste prăpăstii se dau cu o perfidă aparență de verosimilitate , ca venind de la **<redacția noastră de la Cluj >**[...] La Sighet în Maramureș de pildă totul e cert și precis, catastrofa bate la poartă :**<în tot Ardealul au produs senzație știrile [...] acolo se plănuește un pogrom pentru ziua de Iom Kipur.>**

Firește, se dă și numele teribilului urzitor , este un domn **Manolache** [...] iar mâna lui dreaptă e **fascistul Ferencz Joska** , **ambasadorului lui Horthy** ...

/Fascism în Ardeal ?

"**E o glumă de rău gust ,o invenție de redacție ,un spirit deplasat** de creier obosit **fantomă** care se lansează .**Fascism întrupat din doctrina domnului Mussolini** , cu ritualul de la Roma și cu cămășile negre de pe Via Appia ? **Fascism, cu binecuvântări ad hoc de la amiralul Horthy** ,cum pretind honigmanii în tulburatele lor înfrigurări de testament vechi ? **Fascism cu o rețea de organizații** gata să dea **<lovitură de stat >**și să dezlănțuie **<pârjolul >**? **Nu știm, n-am auzit, n-am văzut .**"

/Reacție a ideii naționale, da.

" **Reacțiune puternică și agitată a ideii naționale ,da , există**,și apare în proporții tot mai largi în toate colțurile Ardealului .**Această mișcare o recunoaștem și-o propagăm și noi.**[...]

Ramurile intelectuale ale societății , întrețin curentul: **studenții, profesorii , advocații** ,

preoțimea, învățătorii și alte tagme.

Da, trebuie spus adevărul întreg, **aici la noi fierbe în țară, fierbe conștiința națională redeșteptată**, dând la o parte rețelele uzate ale politicianismului trivial și pretinzând **întronarea unei morale noi**, după experiențele triste de-o jumătate de deceniu.

-Puncte de înrudire cu mișcările similare, da.

"Că **firberia** poate avea **puncte de înrudire cu recenta evoluție** sufletească a întregului continent și că **o surdă comunicare subterană** aduce de departe **acest fluid e probabil**, fiindcă exemplele din vecini totdeauna și-au găsit răsunetul și aici și mai ales fiindcă aparatul de înregistrare al mulțimii în timpul din urmă a devenit mult mai simțitor.

Se prea poate ca și din **mișcarea particulară a Italiei** de astăzi să se fi degajat o vagă **repercusiune de suprafață**.

Zbuciumul din Ardeal însă e specific local, sunt ranele noastre care dor, [...]

Dacă judecata pripită a spiritelor ieftine nu e dispusă să vadă în această alvie profundă de revendicări naționale, deci **o maimuțareală de fascism** [...] sau **dacă** agitata elaborare de energie aneamului nostru de aici poate trece în ochii unora ca **o manevră subversivă a dictatorului de la Budapesta** [...] **lucrul e regretabil, esența lui însă rămâne neschimbată**.

-Antisemitismul studenților din Cluj.

"Să trecem acum la **<mișcarea antisemită>** care întreține în permanență bâtaială în călimarele *presei independente* din strada Sîrindar...La dreptul vorbind, **o mișcare antisemită, propriu-zisă**, nu există în Ardeal decât **a studenților din Cluj**, cari pe lângă un obiectiv național bine determinat, **au fixat și o seamă de postulate** vizând **suprasaturația evreească de la universitate**. În afară de această mișcare, nimeni nu știe aici ca societatea românească și fi înjghebat anumite organizații de apărare sau de agresiune împotriva evreilor.[...]

-Psihologia schimbată a ardelenilor

...Ce există însă în societatea românească față cu evreii din Ardeal?

Să vorbim răspicat, fără falsurile și subterfugile negustorilor de marfă stricată, cu respectul de adevăr care e apanajul oamenilor civilizați. **Poporul nostru** de aici, se știe, **nu e egoist, nici xenofob**. O probează istoria lui. Din vechime trăește alături de alții care l-au exploatat până la sânge. [...] [în dec. 1918] Ardealul **în loc să pedepsească** s-a rugat lui Dumnezeu, în loc să măture cu viforul lui zgura veacurilor, **a început să joace hora unirii**. [...]

...De atunci, nici nu s-au împlinit încă cinci ani, și **poporul nostru de-aici se înfățișează cu o psihologie schimbată. Seninătatea lui evanghelică s-a dus, impulsurile de fratenizare cu toată lumea i-au slăbit** și mâna generoasă întinsă străinului a început **să i se strângă în pumn**. Este incontestabil **un aspect nou de stare sufletească**. [...]

Ardealul integral resimte astăzi, trebuie s-o recunoaștem, dacă nu o **mișcare** cum se susține, ci **o evidentă dispoziție antisemită**.

De ce? Care sunt motivele acestei pripite îndrumări în noi tot mai active și tot mai generale?

Răspundem "

O) 1930. A cui e vina? (I)

Din vol. **"Aceeși luptă"**, ed. ziarului "Universul", 1930, (p.402-406)
26 I. 1930.

/PNȚ = regimul Maniu

[LD :ura lui Goga atinge simptome obsesive, dacă face un asemenea inventar .

Dar, ca și în alte cazuri, printre minciuni, exagerări, procese de intenții, bălăcăreli, răsar și unele **remarci interesante, demne de "insectarul" moral pe care încerc să-l înjghebez.**]

"Acum, că **lumea s-a lămurit**, și **regimul d-lui Iuliu Maniu apare** în fața tuturor minților limpezi **ca o pacoste națională**, acum e mai legitimă ca oricând întrebarea : **cine oare i-a împins de la spate pe acești nou-veniți**, ca să-i impună la guvernarea țării,

din ce elemente sufletești s-au înjghebat legenda șefului și curentul care i-a deschis drumul

până la fotoliul de prim-ministru ? [.....]

Ar fi o operă admirabilă de disecție sociologică ,sugestivă și crudă în același timp, **dacă cineva ar scrie o carte** în care **să fixeze după categorii acest zbucium de zece ani ai așteptării**, să răscolească **toate speranțele** câte s-au pus la contribuție și **să facă să defileze** înaintea cetitorului obiectiv **variatele tipuri cari au plimbat mirajul birunței vreme de o decadă**

...

...Cetățeanul mișcat de idealul național

...E cetățeanul ,suflet candid **care s-a înduioșat** înainte de război ascultând cuvântările lui delavrancea sau zuriile de lanțuri ale părintelui Lucaciu ,om cumsecade ,sensitiv onest **mișcat de "idealul național"** .El a tresărit sincer la apelul fraților de peste munți și nu s-a îndoit o clipă de onestitatea lor .Acest visător își zicea :<**să vină ardelenii!** > El era sincer convins că durerea purifică și **că Iuliu Maniu vine pe arenă ca sinteza superioară a unor preocupări etice menite să transforme societatea noastră**.De aceea **l-a așteptat și l-a dorit din prima zi** ,l-a iertat pentru cuvântările leșinate și nu i-a cerut talent , a înghițit ceata barbară care-l înconjura , în frunte cu d. Cicio –Pop...

...Ahtiatul de Occident

...E ahtiatul de "Occident",care **oftând după Europa** în colțul lui de mahala și-a făcut **o teorie simplistă dictată de un rezon [?!] geografic** și a crezut în ea.Mai sceptic ca cel dintâi ,dar **dornic de înoini** și susceptibil **la chemările civilizației** , a strigat și el cu convingere :<**să vie ardelenii!** >.Dintr-o vară petrecută la Brașov, din impresiile sumare privind la fereastra vagonului când a trecut spre Paris sau Karlsbad , din ce auzise el despre seriozitatea administrației austriece , **acest sincer iluminat al progresului s-a luat după jacheta d-lui Maniu** ,prins de falsul aparențelor .

Sătul de vechiul "bizantinism" ,a cerut o lume nouă. Din primul moment și-a dat seama că nu are de-a face cu niște intelectuali în persoana acestor provinciali, dar **nu se îndoia de calitățile lor de muncă și ordine**

R)1931.Ideea unirii

Cuvântare radio,24 I 1931.Din vol." *Discursuri* ", Cartea Românească,1942 (p.445-450)

[LD:primul **discurs radiofonic** ,pentru că – mărturisește el- s-a ferit până atunci de microfon dintr-o "**nepricepută sfială**" față de descoperirile pe care mintea lui "**nu le-a pătruns de-a binelea**".Și-a birut "**rezerva**" ,în clipa în care i s-a cerut să vorbească elevilor de liceu despre ideea unirii Extrag de la el doar viziunea.Și mărturisesc: cu mici excepții, mi-ar place să-mi **însușesc argumentele și spiritul lecției de istorie** a lui Goga .]

/Fazele ideii

"**Ideea unirii , ca lozincă militantă**, a trecut prin **mai multe faze** până s-a desprins ca **un fruct copt și ne-a dat închegarea de azi**."

...barda lui Mihai

"Peste negura vremilor **sclipise în treacă barda lui Mihai** ; lăsând să se întrevadă ca la lumina unui fulger **drumul destinului** , dar aceasta era **numai licărirea profetică a geniului** ,care se plătește scump cu prisos de lacrimi și suferințe , fără a se putea bănui măcar ziua răscumpărării "

...înțelepții neamului

"Trebuie să vină mai întâi **învățătorii neamului , creatorii de doctrină**, care în lumea abstracțiunii **să ridice problema la nivelul unei dogme** , cu gândul de a o înstăpâni în toate mințile "

...istoriografii ardeleni ,școala latinistă

"**Acești pedagogi ai neamului au răsărit din Ardeal**.Unirea bisericească cu Roma - un proiect al dezmembrării noastre spirituale combinat la Viena – ni i-a dat

,vrând oarecum soarta **să dejoace planul dușman care urzea pierzarea noastră.**

Un Petru Maior, Gheorghe Șincai, Samuil Micu ,cărturari ardeleni de la sfârșitul veacului al optsprezecelea,atrași de splendorile Romei,**chinuiți de enigma originii lor,**

au descoperit marea noastră taină de familie și întorși acasă, au spus-o tuturor.

Acești istoriografi, părinții școlii latiniste de mai târziu,sunt primii semănători conștiențiali ideii noastre de unire .Firește, paginile lor nu codifică programul luptelor viitoare pentru realizarea unui plan, dar de sub cuviința lor umilă de slujitoria *"prea-înaltului chezaro-crăesc scaun"* se ridică **ochii iluminați de amintirile anticului Lațiu.**Nici o putere din lume nu-i mai putea clătina în credința lor ;otrava sfântă le pătrunsesse toate fibrele gândirii ,**sămânța era aruncată , rodirea aștepta în umbră."**

...școala românească

" **Românismul** a intrat în veacul al XIX-lea , deci, **preparat sufletește** pentru luptele pe care avea să le dea și **înarmat cu doctrina coresponzătoare** pentru a înțelege **principiul de naționalitate** , pe care Occidentul îl asvârlise în laboratorul Europei scaldat în râuri de foc și de sânge.Când Gheorghe Lazăr , prin anii douăzeci ai veacului trecut , și-a deschis la București modesta "Școală românească" , s-au găsit boieri care să-l înțeleagă.

...Tudor Vladimirescu

"**Spiritul public** se dezmeticea de sub **apăsările domniei fanariote** ,și **răzvrătirea lui Tudor Vladimirescu** era o dovadă categorică pe seama tuturor , că jos, în culcușul adânc al energiilor populare ,ura împotriva străinului clocotea cu dezlănțuiri pătimașe."

...Parisul , continentul

"**Continentul** ,care fierbea **germenul de revoltă al moștenirii lui Napoleon** și pregătea mulțimile pentru **viitoarele schimbări de hartă**, în sensul unor **delimitări etnice**, continentul ,când a început să-și întindă rețeaua lui fermecată asupra latinilor de la Dunăre ,**a găsit ecou aici** , din ce în ce mai puternic.**Parisul, uriaș stâlp de foc cu o revărsare planetară**,ne-a trimis tot mai des ispitele lui.

Repede , cu acea înfrigurare care stăpânește totdeauna adolescența popoarelor , **un impuls romantic de unire** a răsunat la noi și a vrăjit toate inimile

...ideologii de la '48

[LD: spre deosebire de legionari care considerau '48 ca o deraiere de la linia națională, Goga este un prețuitor al generației pașoptiste]

"S-a înghebat **generația ideologilor de la patruzecișiopt ,a doua izbucnire colectivă a conștiinței noastre naționale** .De astădată, primind îndrumările de la Apusul civilizată, **dogma a crescut în intensitate și în adâncime** .Literatură, știință, politică, toate manifestările noastre de viață **s-au brodat pe ideea unirii.**

Anul patruzeci și opt ,care a zguduit Europa ,a fost **botezul nostru de foc pentru consfințirea acestui crez** .Kogălniceanu este exponentul politic, iar Alecsandri corifeul literar al epocii.

...internaționalizarea ideii unirii

" O admirabilă **pleiadă de suflete generoase** și de **talente deosebite se saltă pe arenă.** **Contactul cu străinătatea** e luat și **problema unirii celor două Principate se așează în perspectiva unui cadru internațional**

...unioniștii

Revoluționari și emigranți, visători la început, constructori mai târziu,**se agită în toate părțile , fiecare cu rostul lui de suflet și de nervi.Goleștii, Brătienii, Kretzulescu, Costache Negri, Ioan Ghca** , și atâți alții.**În atelierul lor s-a făurit s-a făurit unirea principalțelor .**

/1859.Alexandru Cuza

"Alegerea luiCuza la 1859 ca Domn, nu e decât **pecetluirea ideii naționale în apogeu**

ei. Această generație grăbită în foamea de adaptare la Apus, a creat România modernă.

...Dinastia străină

"Dinastia străină a fost amuțirea uricării egoism local, în fața patriei noi.

Războiul de independență și proclamarea Regatului nu sunt decât încoronarea unui întreg ciclu de înfăptuiri realizate de acești ideologi de la patruzecișiopt, care vor rămâne în istoria noastră cu aureola de părinți ai patriei."

/ Domnia lui Carol I

"Al treilea popas al evoluției românești s-a făcut sub domnia Regelui Carol I.

Viața laborioasă a înțeleptului monarh a schimbat aspectul României. [...]

În aproape **40 de ani de pace**, țara consolidată și-a lărgit temeiurile culturii și orizonturile de gândire. În această vreme **dogma a progresat, unitatea sufletească a românilor de pretutindeni s-a statornicit** în cugete și a devenit formula curentă a științei românești."

...Eminescu

[LD: dincolo de toate, impresionanta modestie (sau e altceva?) care-l determină pe Goga să se abțină de la nominalizări și merite personificate. **Eminescu este declarat suveranul spiritual al ideii naționale.**]

"Nu este acum momentul când s-ar putea rosti nume proprii [?!?], pentru a detalia acest zbulucim îndelung. Nici constelația literară, nici vatra eflorescență politică nu pot fi invocate aici. [?!?] **O singură personalitate stăpânește** de sus, de la înălțimi siderale neatinse încă de noi, **cerebralitatea neamului**: e **Eminescu, poetul și cugetătorul**.

Creațiunea lui artistică e cea mai înaltă culme, cugetarea lui politică rostește sentințele definitive. Din ziua în care suflarea lui de foc a azvârlit în clocotul conștiinței pbștești deviza: **<De la Nistru până la Tisa>**, din ziua aceea, **ideea unirii** se încleștase în sufletul și carnea noastră. **Izbândirea sa era numai o chestiune de oportunitate**"

...Soarele de la București răsare

"Privirile tuturor românilor erau îndreptate spre acest Regat, de unde porneau neconținut radiațiunile credinței. **<Soarele nostru la București răsare>** spunea cineva din Ardeal și avea dreptate. Regatul de ieri e punctul arhimedic al românismului de astăzi."

/Domnia lui Ferdinand I

"Ce-a urmat mai târziu, de la începutul de epocă până la frământarea de azi, se știe.

Sub sceptrul Regelui Ferdinand, ideea trup s-a făcut, și sângele sutelor de mii de ostași a întărit cu pecetea veșniciei îmbrățișarea noastră"

S) Mai 1927. Sărbătoare pe Câmpia Libertății, Blaj

3-5 mai 1927. (p. 462-466)

[LD: rețin câteva idei pentru frumusețea limbii, pentru metaforele folosite de poet, și nu pentru prestația ministrului de Interne!]

▫ Blaj-loc de pelerinaj

Câmpia care a auzit "cea dintâi spovedanie a Ardealului"

"Ziua de 13/15 mai 1848, e **stâlpul de foc ce s-a aprins după veacuri de întuneric**, e prima zi a libertății noastre politice"

Vizionarii de la 1848 "au codificat din instinctul maselor **un crez, un program politic**"

/Pleiada pașoptistă

Statul Major, înconjurat de clerici: **Șaguna** (îndrăznețul ierarh diplomat), **Cipariu** (ascetul scriiturilor bătrâne), **Avram Iancu** (dârz și întunecat ca un început de furtună), popa **Balint** (viteazul), **Axente Sever** (voinic ca o prăvălie de munte)

" Într-un colț ardeau înfrigurați de epopee ochii lui **Bălcescu** "

"În această **atmosferă de mare praznic** necunoscut încă, s-a ridicat pe piatră un om firav cu chip de apostol.Era **Simion Bărnuțiu** , cărturarul tribun ."

/Învățăminte și consecințe

-Ziua de 3/ 15 mai însă e cea dintâi pagină în **cartea facerii** .Aici a fost **prologul** în marea dramă , care peste șaptezeci de ani s-a închis în râuri de sânge pe câmpiile Moldovei.

- "Astăzi , visul lor s-a împlinit ,idealul care animă **teoriile constituționale ale lui Bărnuțiu** , **viziunile fugare** din nebunia lancelui, **apoteoza latinității** din care se împletea **filologia lui Cipariu** , toate s-au încadrat în realitate .

- "**Ardealul**, încheat azi pe veci în patrimoniul unirii, trebuie crescut încă în percepțele **dragostei de neam** care a zbuciumat adunarea de la 1848 ,"

- "Înviați cuvântul lui **Bărnuțiu** , ca să aveți un **catehism al ideii naționale integrale** .

Reaprindeți candela de veghe din **biblioteca lui Timotei Cipariu** , ca să înțelegeți avântul nobil al unei **cerebralități creatoare**.Însușiți-vă din **îndrăzneala lui lancu** îndemnul viguros al energiei active ."

-**Câmpia Libertății** ne va chema întotdeauna .

Mircea , de aici fișierul

I.Naționalism,1928-1934